ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာအကြောင်း
သိကောင်းစရာ နှင့်

စေတီ+ပုထိုး

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ(အင်းစိန်)

သာသနာ-၂၅၅၁ ကောဇာ-၁၃၆၉ ခရစ်နှစ်-၂၀၀၇

ဓမ္မဒါန အလှူရှင်

သမားတော် ဦးဘိုကြီး + ဒေါ်သန်းသန်း

သား မောင်အောင်ဘိုဦး + သမီး

မိုးမိုးမြင့်ဘို + သား မောင်ဘိုဝင်းမြတ်

+ သမီး အေးမြင့်မြတ်ဘို

ရွှေပဒေသာပြည်လုံးချမ်းသာဆေးတိုက်

မိသားစု ဗဟန်း

ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာအကြောင်း
သိကောင်းစရာ
နှင့်
စေတီ, ပုထိုး

စာစဉ်အမှတ်--(၂၆)

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်	–	၃၂၀၆၈၉၁၀၀၇
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်	–	၃၂၀၆၃၉၁၀၀၇
ကွန်ပျူတာစာစီ	–	သိန်းသန်းဦး
ပုံနှိပ်	–	သိန်းသန်းဦး (အမှတ်၁၁၉/၁၂၁)၊ (၃၄)လမ်း၊(အလယ်) ကျောက်တံတားမြို့နယ်
ထုတ်ဝေသူ	–	ရွှေကျေးစာပေ (အမှတ်၁၁၉/၁၂၁)၊ (၃၄)လမ်း၊(အလယ်) ကျောက်တံတားမြို့နယ်
အုပ်ရေ	–	၁၀၀၀
တန်ဖိုး	–	ဓမ္မဒါန

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

နိဒါန်း

ကျိုက်သာခပေါင်းစေတီတော်မြတ်ကြီး၏ သမိုင်းကို ဇလွန်မြို့နယ်၊ ရေပေါက်ကြီးကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားခဲ့သည်၊ ယင်းသမိုင်းသည် ကျိုက်သာခပေါင်းဘုရား နှင့် ပတ်သက်၍ သိသင့်သိထိုက်သည့်အချက်များ စနစ်တကျ တင်ပြထားခြင်းကြောင့် အားကိုးထိုက်သော သမိုင်းတစ်စောင် ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းစာအုပ်၌ သမိုင်းဆိုင်ရာ စာမျက်နှာခုနစ် မျက်နှာခန့် သာ ပါရှိပါသည်၊ လွန်ခဲ့သော ၁၉၆၇-ခုနှစ် လောက်က ပုံနှိပ်ခဲ့ သဖြင့် စာအထားအသိုမရှင်းလင်းခြင်း၊ စာအုပ်အပြင်အဆင် ခေတ်မမှီခြင်း စသည်တို့ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူ ပုဂ္ဂိုလ် အနည်းငယ်မှတစ်ပါး စိတ်ဝင် တစားဖတ်သူမရှိခဲ့ပါ။

ယခု ခရစ်နှစ် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၌ ယင်း သမိုင်းစာအုပ်ကို ထပ်မံပုံနှိပ်ရန် စာရေးသူစီစဉ်ပါသည်၊ စာဖတ်သူအများအပြား သည် ဘုရား သမိုင်းကို စိတ်ဝင်တစားဖတ်လေ့မရှိပါ၊ စာရေးသူ

သည် ကျိုက်သာခပေါင်းဘုရား သမိုင်းကို တင်ပြရင်းဖြင့် ကိုးကွယ်မှု ဆိုင်ရာများနှင့် စေတီပုထိုးများအကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ သာသနာဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများကိုလည်းကောင်း စာဖတ်သူများအတွက် ဓမ္မဒါနပြုလိုသောဆန္ဒ ပြင်းပြနေသဖြင့် ကျိုက်သာ ခပေါင်းဘုရားသမိုင်းနှင့်တကွ ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများကို သင့်လျော်ရုံမျှ အကျဉ်းချုံး၍ ဤစာအုပ်၌ တင်ပြထားပါသည်။

တင်ပြရာ၌ တစ်နာရီခန့် တစ်ထိုင်တည်းဖတ်ရုံဖြင့် လိုအပ်သောဗဟုသုတများရနိုင်ရန် စီစဉ်ထားပါသည်၊ ဤစာကိုဖတ်ရှုလေ့လာရာ၌ ငြီးငွေ့စရာမဖြစ်ရန်, အချိန်တိုတို ဖြင့်အကျိုးရှိစေရန် ရည်ရွယ်၍တင်ပြထားပါသည်၊ ဤစာအုပ်ကိုဖတ်ခြင်းဖြင့် -

၁။ ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာ သိစရာများ၊

၂။ ကိုးကွယ်စရာ အစစ်/အမှန်များ၊

၃။ ကိုးကွယ်နည်းစနစ်၊

၄။ ဗုဒ္ဓသာသနာသမိုင်း စီးဆင်းမှု

စသည်စသည်တို့ ကို တစ်ထိုင်တည်း တစ်နာရီခန့်ဖြင့် သိရှိနားလည်စေရန် တင်ပြထားကြောင်း သိစေအပ်ပါသည်။

၁၃၆၁-ခု၊
ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၂-ရက်

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ
ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်
အင်းစိန်မြို့။

ဒုတိယအကြိမ်-

ယခု ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည် ရိုက်နှိပ်ရာ၌ မူရင်းစာသားကို အနည်းငယ် ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်၍လည်းကောင်း၊ အနေကဇာတင်, ပဋ္ဌာန်းပစ္စယနိဒ္ဒေသတို့ကို နောက်ဆက်တွဲအဖြစ် ထည့်သွင်း၍လည်းကောင်း စီစဉ်ထားပါသည်။

၁၃၆၁-ခု၊ ပြာသိုလဆန်း
၆-ရက်၊ (၁၅-၁-၀၅) စနေ

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ
ရွှာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်
အင်းစိန်မြို့။

မာတိကာ

နိဒါန်း	က-ဂ
မာတိကာ	ဃ-င
ပဏာမ	၁
သတ္တဝါတို့၏ဆန္ဒ	၃
ကိုးကွယ်ရာရှာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်	၄
ရှင်ကြီး ကျားထက်ဆိုး	၅
ကိုးကွယ်ရာ အစစ်အမှန်	၆-၈
မဇ္ဈိမပဋိပဒါ	၉
ကျေးဇူးရှင်နှင့် မြတ်ကျေးဇူး	၁၀-၁၁
ခုနစ်ခန်း ဗုဒ္ဓဝင်နှင့် ဘုရားရှိခိုး	၁၂-၁၅
ဘုရားကိုယ်စား ကိုးကွယ်ရာ	၁၈
သံဝေဇနိယ ၄-ဌာန	၁၉
ဓာတ်တော်အစစ်/အတု	၂၀-၂၄
စေတီနှင့် စေတီထိုက်သူများ	၂၅-၂၇
ဥဒ္ဒိဿကစေတီများနှင့် မျက်နှာမူရာ	၂၈-၃၅
စေတီ ပုထိုး	၃၆-၃၈
ဘုရားရုပ်တုတော်များ စတင်ချိန်	၄၀

မြန်မာနိုင်ငံသို့ သာသနာရောက်ပုံများ	၄၄-၅၀
မြန်မာ့စေတီပုံသဏ္ဍာန်များ	၅၃-၆၅
ဗုဒ္ဓသြဝါဒအချုပ်	၆၇-၆၈
ကျေးဇူးဆပ်နည်း	၆၉
ပူဇော်ရကျိုး	၇၀-၇၂
ဓမ္မပူဇာ	၇၂-၇၄
ဖိနပ်စီးမှုနှင့် ရိုသေလေးစားမှု	၇၆-၇၇
အနေကဇာသိစရာ	၇၈-၈၀
စေတီဟောင်းဖျက်မှု	၈၁
ဇလွန်မြို့	၈၃-၈၇
ညောင်ပင်သာ	၈၈-၉၂
ကျိုက်သာခပေါင်း နှင့် ဘုရားသမိုင်း	၉၂-၁၁၀
နောက်ဆက်တွဲ - -	
(အနေကဇာတင်နှင့် ပဌာန်းပါဠိ)	၁၁၁-၁၃၉
ကျမ်းကိုးစာရင်း	၁၄၀
အလှူရှင်စာရင်း	၁၄၁-၁၄၂

ပါဠိတော်လာ ပဏာမ

ဘုရားခုနှစ်ဆူ ဘုရားရှိခိုး

၁။ ဝိပဿိဿ စ နမတ္ထု၊ စက္ခုမန္တဿ သိရီမတော။
၂။ သိခိဿာပိ စ နမတ္ထု၊ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပိနော။
၃။ ဝေဿဘုဿ စ နမတ္ထု၊ နှာတကဿ တပဿိနော။
၄။ နမတ္ထု ကကုသန္ဓဿ၊ မာရသေနပမဒ္ဒိနော။
၅။ ကောဏာဂမနဿ နမတ္ထု၊ ဗြာဟ္မဏဿ ဝုသီမတော။
၆။ ကဿပဿ စ နမတ္ထု၊ ဝိပ္ပမုတ္တဿ သဗ္ဗဓိ။
၇။ အင်္ဂီရသဿ နမတ္ထု၊ သကျပုတ္တဿ သိရီမတော။
ယော ဣမံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာပနူဒနံ။

(ပဏာမ-မြန်မာပြန်)

၁။ စက္ခုငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံ၍ အသရေရှင် စနေသား **ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအား** အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် အခါခပ်သိမ်း ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၂။ သတ္တဝါ အားလုံးကို သနား စောင့်ရှောက်လေ့ရှိသော **တနင်္ဂနွေသား သိခီမြတ်စွာဘုရားအား** အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် အခါခပ်သိမ်း ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၃။ ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ဆေးကြောပြီးသော အကျင့် ရှိတော်မူသော **တနင်္လာသား ဝေဿဘူ မြတ်စွာ** ဘုရားအား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် အခါခပ်သိမ်း ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၄။ မာရ်စစ်သည် အပေါင်းကို နှိမ်နင်းတော်မူသော **အင်္ဂါသား ကကုသန် မြတ်စွာဘုရား**အား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် အခါခပ်သိမ်း ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၅။ မကောင်းမှုကို ပယ်ရှားပြီး၍ အရိယာ မဂ် အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော **ဗုဒ္ဓဟူးသား ကောဏာဂုံ မြတ်စွာဘုရား**အား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် အခါခပ်သိမ်း ဖြစ်ပါစေ သတည်း။

၆။ ကိလေသာအားလုံးတို့မှ ကင်းလွတ်တော်မူသော **ကြာသပတေးသား ကဿပ မြတ်စွာဘုရား**အား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် အခါခပ်သိမ်းဖြစ်ပါစေသတည်း။

၇။ ကိုယ်အင်္ဂါမှ ထွက်သော ရောင်ခြည် ရှိတော်မူသော အသရေရှင် ဖြစ်တော်မူသော ဒုက္ခငြိမ်းကြောင်း တရားကို ဟောတော်မူသည့် **သောကြာသား သာကီဝင် ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား**အား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် အခါခပ်သိမ်း ဖြစ်ပါစေသတည်း။

သတ္တဝါတို့၏ဆန္ဒ

သတ္တဝါတိုင်းသည် ဘေးရန်ကင်းခြင်း ချမ်းသာခြင်းကို လိုလားကြသည်၊ လူလောက်အဆင့်မမြင့်သည့် ခွေး၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ငှက်စသော တိရစ္ဆာန်များသည်ပင် ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း၊ ဘေးရန်တွေ့ကြုံခြင်းကို အလိုမရှိကြ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာလိုကြသည်၊ အသိဉာဏ်ရှိသော လူများမှာကား အထူးပြောဘွယ်မလိုပေ၊ ထို့ကြောင့် မေတ္တာပို့သောအခါ -

၁။ အဝေရာ ဟောန္တု - ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကြပါစေ၊

၂။ အဗျာပဇ္ဈာ ဟောန္တု - ဒေါသခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကြပါစေ၊

၃။ အနီဃာ ဟောန္တု - ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကြပါစေ၊

၄။သုခီ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု -ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာ ကြပါစေ၊

ဟု မေတ္တာပို့ ရာတွင် ရှေ့ ၃-ချက်သည် ဘေးရန် အပေါင်း ဆင်းရဲအပေါင်း ကင်းစေရန် မကောင်းကျိုး ပျောက်စေရန် မေတ္တာပို့သည်၊ နောက်ဆုံး နံပါတ် ၄-အချက်ကား ချမ်းသာစေရန်၊ ကောင်းကျိုးရောက်စေရန် မေတ္တာပို့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဘေးရန်ပေါလှသော လောကကြီး

လောကကြီးသည် ဘေးရန် အန္တရာယ် အသွယ်သွယ် ပေါများလှသည်၊ ရေဘေး၊ မီးဘေး၊ လေဘေး စသော သဘာဝ ဘေးရန်များလည်းရှိသည်၊ သူခိုးဓါးပြဘေး၊ လက်နက်ဘေး၊ ကြီးနိုင် ငယ်ညှင်းဆဲဘေး စသော သတ္တဝါတို့ ဖန်တီးသော ဘေးများလည်းရှိသည်၊ ယင်း သဘာဝဘေး, ဖန်တီးမှုဘေး အမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် သတ္တဝါတွေ ဒုက္ခရောက်ရသည်၊ သေကျေ ပျက်စီးကြရသည်။

ဘေးကင်းဘို့ ကိုးကွယ်ရာရှာ

ဘေးရန်နှင့် တွေ့ကြုံသောအခါ မိမိကိုယ်ပိုင်အရည် အချင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အခြားအားကိုးရာ တစ်ခုခု ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ထိုဘေးရန်များကို ဖယ်ရှားကြသည်၊ ရှောင်လွှဲကြသည်၊ ကာကွယ်ကြသည်၊ ကိုယ်တိုင်ရင်ဆိုင်၍ လည်းမဖြေရှင်းနိုင်၊ အခြားအားကိုးရာလဲမရှိလျှင် ဘေးဒုက္ခ ရောက်ရမည်မှာ မလွဲပေ။

အခြားအားကိုးရာ ရှာရာ၌ အချို့က သစ်ပင်, တော, တောင်ကို ကိုးကွယ်ကြသည်၊ အချို့က နဂါးကို၊ အချို့က နတ်ကို၊ အချို့က လက်ဖွဲ့၊ အချို့က ဘိုးတော် စသည်ကို ကိုးကွယ်ကြသည်။

သို့သော် မိမိတို့က အားကိုးတကြီး ကိုးကွယ်သော်လည်း အားကိုးရာမရောက် ကိုးကွယ်ရင်းဖြင့်ပင် ဒုက္ခရောက်ကြရကြောင်း ဒုက္ခမှ မလွတ်ကြောင်းကို ဓမ္မပဒ၊ အဂ္ဂိဒတ္တဗြာဟ္မဏ ဝတ္ထု၌ ဘုရားဟောထားသည်။

ဇာတ် သရဏာတော ဘယံ

(ကိုးကွယ်ရာ မရောက်ရုံမက ယင်းကိုးကွယ်ရာမှပင် ဘေးဖြစ်ကြရသည်) ဟု (သကုဏဇာတ်၊ ဇာ-၁-၉-၃) မြတ်စွာဘုရားဟောကြား တော်မူသည်။

ကျားကြောက်လို့ ရှင်ကြီးကိုး ရှင်ကြီးက ကျားထက်ဆိုးဖြစ်ကြရသည်၊ နတ်ဖမ်းစားခံရ သူများကိုကြည့်လျှင် နတ်ကိုးကွယ်သူများကိုသာ (နတ်ကျေနပ်အောင် လုပ်မပေးလျှင်) နတ်ကဖမ်းစားကြောင်း တွေ့ရသည်၊ နတ်မကိုးကွယ်သည့် အသိုင်းအဝိုင်းကို နတ်ကမဖမ်းစားနိုင်ကြောင်းလည်း တွေ့ရသည်၊ ထို့ကြောင့် ကိုးကွယ်ရာ အစစ်အမှန်ကို ရှာတတ်ဖို့ စီစစ်တတ်ဖို့ လိုသည်မှာ အထူးပြောဖွယ် မလိုပေ။

ကိုးကွယ်ရာ အစစ်အမှန်

၁။ ဒုက္ခမှကင်းလွတ်အောင်, ချမ်းသာသုခရရှိအောင် ဟောကြားညွှန်ပြသော ဘုရားရှင်သည်လည်းကောင်း၊

၂။ အပြောမဟုတ် မိမိကိုယ်တိုင် ကျင့်သုံးကြည့်ခြင်းဖြင့် ကောင်းကျိုးရရှိစေနိုင်သော မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်တရားသည်လည်းကောင်း၊

၃။ ထိုတရားတော်ကို ကျင့်ဆောင်, ဖြန့်ဖြူးပေးသော သံဃာတော်သည်လည်းကောင်း တကယ့် ကိုးကွယ်ရာ အစစ်အမှန်များဖြစ်သည်ဟု -

ယောစ ဗုဒ္ဓဉ္စ ဓမ္မဉ္စ စသည်ဖြင့် ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌ပင် ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။

အဆိုပါ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သံဃ ဟူသော သုံးမျိုးသည် ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သူတို့ကို ဘေးရန်အပေါင်း ဆင်းရဲအပေါင်းမှလည်း လွတ်မြောက်စေနိုင်သည်၊ လူ နတ် နိဗ္ဗာန် သုံးတန်ချမ်းသာကိုလည်း ရစေနိုင်သည်၊ ထို့ကြောင့် ထို ၃-မျိုးသည် သတ္တဝါတို့၏ အားထားရာ ကိုးကွယ်ရာ ဆည်းကပ်ရာ သရဏဂုံ အစစ်များ ဖြစ်သည်။

ကိုးကွယ်ရာ သရဏဂုံ သုံးပါး

သတ္တဝါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ အားထားရာဖြစ်သည့် သရဏဂုံသုံးပါးတွင် ဗုဒ္ဓဟူးသည် Bc. ၅၈၈- ခန့်က ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်၊ ကပိလဝတ်နေပြည်တော် သုဒ္ဓေါဒနဘုရင်နှင့် မဟာမာယာဒေဝီတို့မှ မွေးဖွါးခဲ့သော ဂေါတမဗုဒ္ဓပင်ဖြစ်သည်၊ ဂေါတမ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓသည် ထိုစဉ်အခါ မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈-ခု ကဆုန်လပြည့်၊ သောကြာနေ့ Bc. ၆၂၃-၌ မွေးဖွါးခဲ့သည်၊ ငယ်မည်မှာ သိဒ္ဓတ္ထ ဖြစ်သည်။

၁၆ - နှစ်သားအရွယ် ငယ်စဉ်ကပင် နတ်စည်းစိမ်တမျှ ခမ်းနားကြီးကျယ်လှသည့် မင်းစည်းစိမ်ကို ခံစားနေရသော်လည်း -

" အရှိန်ညီးညီး၊ တောက်မည့်မီးကား၊ ရင်းနှီးနဂို၊ သူ့ပင်ကိုက၊ လိုလိုစွဲငြိ၊ တရဲရဲတည့်၊"

ဟု ဆိုသည့်အတိုင်း ဆည်းပူးခဲ့သော ပါရမီအဟုန်တို့က နှိုးဆော်နေသည်၊ ထို့ကြောင့် သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊ ရဟန်း ဟူသော နိမိတ်ကြီး ၄-ပါး ထင်မြင်လာသည်၊ ၂၉-နှစ်အရွယ် နုပျိုစဉ်မှာပင် လောကီစည်းစိမ် အားလုံးစွန့်ပယ်ခဲ့သည်၊ တောထွက်၍ရဟန်းပြုလိုက်သည်၊ ဥရုဝေဠတော၌ ၆-နှစ်ပတ် လုံး သူတစ်ပါးတို့ မလုပ်နိုင်လောက်သည့် ခက်ခဲသော ခြိုးခြံသည့်

အကျင့်ကို ပြင်းထန်စွာ ကျင့်ကြံခဲ့သည်၊ ၆-နှစ် ပတ်လုံး ခက်ခဲပြင်းထန်စွာ အင်အားပြတ်၍ ဘုန်းဘုန်းလဲလောက် အောင်ကျင့်သော်လည်း တရားထူးမရသဖြင့် မိမိ လျှောက်လှမ်းခဲ့သည့် ဘဝခရီးကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ကြည့်သည်။

၁။ ငယ်စဉ်မှ စ၍ ၂၉ - နှစ်တိုင်အောင် ကာမစည်းစိမ် ခံစားခဲ့သော ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ လမ်းစဉ်၊

၂။ ၂၉-နှစ်မှ စ၍ ၃၅-နှစ် အတွင်း ၆-နှစ် ပတ်လုံး ခက်ခဲပြင်းထန်စွာ ကျင့်ကြံခဲ့သော ခန္ဓာကိုယ် ပင်ပန်းဆင်းရဲအောင် ပြုမူကျင့်ကြံမှုဟူသော အတ္တကိလမထာနုယောဂ လမ်းစဉ်၊

ဤလမ်းစဉ် ၂-မျိုးဖြင့် ချမ်းသာအစစ်ကို မရရှိနိုင်ကြောင်း သိမြင်လာသဖြင့် ထိုလမ်းစဉ် ၂-မျိုးကို ပယ်စွန့်လိုက်သည်၊ အသား, အသွေး ကုန်ခန်းပြီး အရေ, အကြော, အရိုးမျှသာ ကြွင်းကျန်နေသည့် ခန္ဓာကိုယ်ကို အားဖြည့်တင်း၍-

ပညာမဂ္ဂင် ၂-ပါး

၁။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ - မှန်ကန်သော ဉာဏ်အမြင်၊
၂။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ - မှန်ကန်သော အတွေးအကြံ

သီလမဂ္ဂင် ၃-ပါး

၃။ သမ္မာဝါစာ - မှန်သောစကား၊
၄။ သမ္မာကမ္မန္တ - မှန်သောအလုပ်၊
၅။ သမ္မာအာဇီဝ - မှန်သောအသက်မွေးမှု

သမာဓိမဂ္ဂင် ၃-ပါး

၆။ သမ္မာဝါယာမ - မှန်သောအားထုတ်မှု၊
၇။ သမ္မာသတိ - မှန်သောအမှတ်သတိ၊
၈။ သမ္မာသမာဓိ - မှန်သော တည်ကြည်မှု

ဤ မဂ္ဂင်လမ်းစဉ် ၈-ရပ် ဟူသော မဇ္ဈိမပဋိပတ် အကျင့်မြတ်ဖြင့် ကြိုးစားလိုက်သောအခါ-

၁။ ညဉ့်ဦးယာမ်၏ အဆုံး၌ ရှေးဘဝတို့ကို မြင်စွမ်းနိုင်သော **ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်**၊
၂။ မဇ္ဈိမ(သန်းခေါင်)ယာမ်၏ အဆုံး၌ နတ်မျက်စိ ကဲ့သို့ မြင်စွမ်းနိုင်သော **ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်**၊

၃။ ပစ္ဆိမယာမ်၏အဆုံး၌ ကိလေသာ အာသဝေါအားလုံး ကုန်ခမ်းစေနိုင်သော အာသဝက္ခယဉာဏ်တို့ကို ရရှိပြီး တစ်ညချင်းပင် တရားအားလုံး သိမြင်သည့် သဗ္ဗညုဘုရား အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်၊ ထိုနေ့ကား BC. ၅၈၈-မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခု ကဆုန်လပြည့်နေ့ နောက်ဆုံး အချိန် ဖြစ်သည်၊ ဘုရားဖြစ် ပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကဆုန် လပြည့် ကျော် ၁-ရက်နေ့ အရုဏ်တက်ခဲ့သည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ကျေးဇူး

မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ဘုရားဖြစ်ပြီးနောက် သမာပတ်ဝင်စား ခြင်း၊ မိမိရရှိသော တရားဓမ္မများကို ဆင်ခြင်ပွါးများခြင်း သတ္တဝါတို့၏ တရားထူး ရချိန်ကို စောင့်ဆိုင်းခြင်းအားဖြင့် ၄၉-ရက်ခန့် ဘုရားဖြစ်ရာ ဗောဓိပင် ပတ်ဝန်းကျင်၌ပင် သတ္တဋ္ဌာန စံနေတော်မူခဲ့သည်၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ ပဉ္စဝဂ္ဂီ ၅-ဦးတို့အား ဓမ္မ စကြာတရားဦး ဟောချိန်မှစ၍ နောက်ဆုံး ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူ ချိန်အထိ ၄၅-ဝါ ကာလပတ်လုံး မနေမနား ကျွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါဝေနေယျတို့၏ အကျိုးကို သယ်ပိုးတော်မူခဲ့သည်၊ အချိန်တိုင်း အချိန်တိုင်း သတ္တဝါတို့အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လစ်လပ်သော အကြား အကြားအချိန်များ၌လည်း ဖလသမာ

ပတ် ဝင်စားခြင်း၊ ယုတ်စွအဆုံး သတ္တဝါတို့အား တရားဟော စဉ် သတ္တဝါတို့ သာခုခေါ် ချိန်လေးကိုပင် အလဟသမဖြစ်စေဘဲ ဖလသမာပတ် ဝင်စားနေတော်မူလေ့ရှိသည်။

တစ်နေ့ ၂၄- နာရီရှိသည့်အနက် နေ့စဉ် နေ့တိုင်း -

၁။ ၁ း ၂၀ နာရီခန့် ကျန်းမာရေးအရ လမ်းလျှောက်ခြင်း၊

၂။ ၁ း ၂၀ နာရီခန့် ကျိန်းစက်ခြင်း၊ ဟူသော ၂ း ၄၀ ခန့် လောက်သာ ကိုယ်ပိုင်အချိန် ယူသည်၊ ကြွင်းကျန်သော ၂၁း၂၀ နာရီလုံးလုံး သတ္တဝါတို့ အကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ သည်၊ (ဒီ-၅-၁-စသည်၊ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာ၌ကား ၂- နာရီခန့်သာ ကိုယ်ပိုင် အချိန်ယူကြောင်း ဆိုသည်၊ မဟာဗုဒ္ဓဝင် စတုတ္ထတွဲ ၅၁-) ကမ္ဘာတွင် သူမတူအောင် အလုပ်လုပ်သွားသူ အဖြစ် ဥဒါန်း တွင်ရစ်ခဲ့ပါသည်။

ထို့ကြောင့် သတ္တဝါတို့၏ အနန္တကျေးဇူးရှင် ကိုးကွယ် ရာ အစစ် ဖြစ်တော်မူခဲ့သည်၊ ကျေးဇူးရှင် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဖြစ်တော် စဉ် ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းကို ဖေါ်ပြပါ အချက်၇-ချက်ဖြင့် သိရှိပြီး ကြည်ညိုပူဇော်နိုင်ရန် ဖေါ်ပြပါမည်။

ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ ဖွားမြင်ခြင်း၊ တောထွက်ခြင်း၊ ဘုရား ဖြစ်(ပွင့်)ခြင်း၊ ဓမ္မစကြာတရားဦးဟောခြင်း၊ စုတေ (သေ=ပရိ နိဗ္ဗာန်စံ)ခြင်း၊ မီးသင့်လောင်ကျွမ်း (တေဇောဓာတ်လောင်)ခြင်း ဟူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဖြစ်တော်စဉ် (၇)မျိုး၊ (၇)ခန်း ဗုဒ္ဓဝင်

ကို အကျဉ်းချုပ် မှတ်သားနိုင်ရန်-

* သန်-ဖွား-တော-ပွင့်၊ စက်-စု-သင့်၊ တို့ရှင့်ဗုဒ္ဓ အကြောင်းတွေ။
* မ-သိ-ကြ-လတ်၊ တွေး-ဆ-အပ်၊ နေ့မြတ်ခုနစ် ထွေ။

ဟူသော လင်္ကာကို မှတ်သားထားရမည်။

၁။ (သန်) ကြာသပတေးနေ့၌ ပဋိသန္ဓေနေခဲ့သည်၊
(မဟာသက္ကရာဇ် ၆၇-ခု၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့)

၂။ (ဖွား) သောကြာနေ့၌ ဖွားမြင်တော်မူခဲ့သည်၊
(မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့)

၃။ (တော) တနင်္လာနေ့၌ တောထွက်တော်မူခဲ့သည်၊
(မဟာသက္ကရာဇ် ၉၇-ခု၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့)

၄။ (ပွင့်) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၌ ဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့သည်၊
(မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့)

၅။ (စက်) စနေနေ့၌ ဓမ္မစကြာတရားဦး ဟောတော်မူခဲ့သည်၊
(မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခု၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့)

၆။ (စု) အင်္ဂါနေ့၌ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခဲ့သည်၊
(မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့)

၇။ (သင့်)တနင်္ဂနွေနေ့၌ ဓာတ်တော်လောင်တော်မူခဲ့သည်၊
(မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈-ခု၊ နယုန်လဆန်း ၆-ရက်)

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ခုနစ်နေ့ ဘုရားရှိခိုးလင်္ကာ

၁။ သုံးလူ့ရှင်ပင်၊ ကျွန့်ထိပ်တင် . . .။ သောင်းခွင် စကြဝဠာ၊ နတ်ပြဟ္မာတို့၊ ညီညာရုံးစု၊ တောင်းပန်မှု ကြောင့်၊ ရတုနဂိုရ်၊ ရွှန်းရွှန်းစိုသည်၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ ကြွက်မင်းနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့ကြည်ဖြူ၊ သန္ဓေ ယူသည်၊ နတ်လူငြိမ်းဘို့ ကိန်းပါကို။

၂။ သန္ဓေယူခါ၊ ဆယ်လကြာသော်၊ မဟာသက္ကရာဇ်၊ ခြောက်ဆယ့်ရှစ်ကြုံ၊ ကဆုန်လပြည့်၊ သောကြာ နေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့စုံစီ၊ လုမ္ဗိနီ၌၊ မဟီလှိုက်ဆူ၊ ဖွားတော် မူသည်၊ နတ်လူအောင်မြို့ လမ်းပါကို။

၃။ ဖွားမြင်မြောက်သော်၊ ဆယ့်ခြောက် နှစ်ရွယ်၊ ပျိုနု နယ်၌၊ သုံးသွယ် ရွှေနန်း၊ သိမ်းမြန်း ပြီးလစ်၊ ဆယ့်သုံး နှစ်လျှင်၊ ဘုန်းသစ်လျှံလူ၊ စံတော်မူ၍၊ ရွယ်မှုနုဖြိုး၊ နှစ်ဆယ့်ကိုးဝယ်၊ လေးမျိုးနိမိတ်၊ နတ်ပြဟိတ် ကြောင့်၊ ရွှေစိတ်ငြင်ငြို၊ သံဝေပိုက၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ ကျားမင်း နေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့ရဂုံ၊ တောရပ်လှုံသည်၊ စုံမြိုင်ပင်ရိပ် ခမ်းမှာကို။

၄။ တောရပ်မြိုင်ပေါ်၊ ခြောက်နှစ်ပျော်၍၊ ခါတော် တပုံ၊ ပွင့်ချိန်ကြုံက၊ ကဆုန်လပြည့်၊ ဆင်မင်း နေ့ဝယ်၊ မြေပြပရမေ၊ ပလ္လင်ဗွေထက်၊ ရွှေညောင် တော်ကြီး၊ ဗိတာန်ထီးနှင့်၊ မငြီးကြည်ဖြူ၊ နေတော် မှူလျက်၊ ရန်မြူခပင်း၊ အမိုက်သင်းကို၊ အရှင်းပယ် ဖျောက်၊ အလင်းပေါက်က၊ ထွန်းတောက် ဘုန်းတော်၊ သောင်း လုံး ကျော်သည်၊ သုံးဘော်လူတို့ ငြမ်းပါကို။

၅။ ဘုရားဖြစ်ခါ၊ မိဂဒါသို့ ၊ စကြာရွှေဖွား၊ ဖြန့်ချိ သွား ၍၊ ငါးပါးဝဂ္ဂီ၊ စုံအညီနှင့်၊ မဟီအပေါင်း၊ တိုက် တသောင်းမှ၊ ခညောင်းကပ်လာ၊ နတ်ဗြဟ္မာအား၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ စနေနေ့ဝယ်၊ ကြွေ့ကြွေ့လျှံတက်၊ ဓမ္မစက်ကို၊ မိန့်မြွက် ထွေပြား၊ ဟောဖော်ကြား သည်၊ တရားနတ်စည် ယွမ်းတယ်ကို။

၆။ တရားနတ်စည်၊ ဆော်ယွမ်းလည်က၊ သုံးမည် ဘုံသိုက်၊ တသောင်းတိုက်ဝယ်၊ ကျွတ်ထိုက်သသူ၊ နတ်လူ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါကို၊ ခေမာသောင်သို့၊ ဖောင်ကူ တို့ဖြင့်၊ ဆောင်ပို့ပြီးခါ၊ ဝါလေးဆယ့်ငါး၊ သက်ကား ရှစ်ဆယ်၊ စုံပြည့် ကြွယ်က၊ ရာလေး ဆယ့်ရှစ်၊ သက္ကရာဇ် ဝယ်၊ နယ်မလ္လာတိုင်း၊ စံနိုင်း မယုတ်၊ ကုသိနာ္ကရုံ အင်ကြင်း စုံ၌၊ ကဆုန်လပြည့်၊ အင်္ဂါနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့ နိဗ္ဗူ ၊ စံတော်မူသည်၊ ဝှန်းဆူသောင်းလုံး ကျော်တယ်ကို။

၇။ နိဗ္ဗူစံပြီ၊ ရှုမအိုသား၊ သိင်္ဂီရွှေလှေ၁်၊ အလောင်းတော်ကို၊ ထိုရော်ကဆုန်၊ လဆုတ်ကြံ၍၊ ဂင္ဂျန် နေ့ဝယ်၊ ခိုးငွေ့မနှော၊ ဓာတ်တောဇောလျှင်၊ ရှင်စော ဉာဏ်စက်၊ ဓိဋ္ဌာန်ချက်ဖြင့်၊ လျှံတက်ကော်ရော်၊ မီးပူဇော်သည်၊ မွေတော်ရှစ်စိတ် ကြွင်းတယ်ကို ။ ။

ထိုခုနစ်နေ့ ၊ သားချမ်းမြေ့ကို၊ ဆွေ့ဆွေ့ကြည်ဖြူ အာရုံယူလျက်၊ သုံးလူတို့နတ်၊ မြတ်ထက်မြတ်သား၊ ကိုယ်တော်ဖျားကို၊ သုံးပါးမွန်စွာ၊ ဝန္ဒနာဖြင့်၊ သဒ္ဓါဖြိုးဖြိုး၊ ကျွန်ရှိခိုးသည်၊ ကောင်းကျိုးခပ်သိမ်း ကြွယ်စေသော်။

ဓမ္မရတနာ နှင့် ကျေးဇူး

အပါယ်ဘေး-စသော ဘေးဒုက္ခအပေါင်းမှ သတ္တဝါတို့ကို လွတ်မြောက်အောင် ကယ်တင်ပေးသော ဆောင်ရွက်ပေးသော အရာများကို ဓမ္မ-ဟု ခေါ်သည်၊ တရားဓမ္မသည် သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ပေးသည်၊ သတ္တဝါတို့ကို ကယ်တင်ပေးသည် ဆိုသော်လည်း တရားကျင့်သုံးသူကိုသာ တရားက ကယ်တင်ပေးနိုင်သည်၊ တရားမကျင့်သုံးသူ, တရားနှင့် မဆက်စပ်သူကိုကား တရားက မကယ်တင်နိုင်ပါ။

ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ ဓမ္မစာရိံ
(တရားကျင့်မှ ကရားက စောင့်မ ကြည့်ရှုမည်)

ယင်းတရားများမှာ-

မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်နှင့် မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်းစဉ် ပရိယတ်တရားများဖြစ်သည်၊ ယင်းတရားများ၏ ကျေးဇူးကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်, စိတ်ဆင်းရဲမှုမှ ကင်းကြရသည်၊ အတိုင်းမသိသော သုခများကို ခံစားကြရသည်၊ ထို့ကြောင့် ဓမ္မရတနာသည်လည်း သတ္တဝါတို့၏ **အားထားရာ ကိုးကွယ်ရာ အစစ် တစ်မျိုးဖြစ်သည်။**

သံဃာရတနာ နှင့် ကျေးဇူး

သံဃာ့ ဝိနည်းစည်းကမ်းနှင့်အညီ စိတ်ဓါတ်အညစ်အကြေးများကို ပယ်ရှင်းထားသူ၊ ပယ်ရှင်းဖို့ကြိုးစားနေသူများကို **သံဃာရတနာ**ဟုခေါ်သည်၊ ယင်းသံဃာရတနာသည် ကိုယ်တိုင်လည်း ဒုက္ခငြိမ်းရန် ကျင့်ကြံသည်၊ သတ္တဝါတို့ **အတွက်** -

မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရာညွှန်လစ်၊
အသစ်ဟောကြူး၊ နာဖူးထပ်မံ၊
နတ်ထံတင်ရာ၊ မေတ္တာလည်းပြု၊
ရဟန်းမှု ခြောက်ခုလွှန်သေချာ။

စသော လောကီ, လောကုတ္တရာ ကောင်းကျိုးကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေးသည်၊ သတ္တဝါတို့ ကောင်းမှု မျိုးစေ့စိုက်ပျိုးရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ်လည်းဖြစ်သည်၊ ဗုဒ္ဓ, ဓမ္မများကို လည်း မပျောက်ပျက်အောင် ဆရာ, တပည့်စဉ်ဆက် လက်ဆင့်ကမ်း သယ်ဆောင်လည်းပေးခဲ့သည်၊ နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀-ကျော် ယနေ့တိုင်အောင် သာသနာဆိုင်ရာ ကျေးဇူး များကို ခံစားရခြင်း, သိရှိရခြင်းသည် သံဃာရတနာ၏ ကျေးဇူး ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် -

သံဃာရတနာသည်လည်း သတ္တဝါတို့၏ အား ထားရာ ကိုးကွယ်ရာ အစစ် တစ်မျိုးဖြစ်သည်။

သရဏဂုံ သုံးပါး

အဆိုပါ ဘုရား, တရား, သံဃာ ရတနာမြတ်သုံးပါး သည် သတ္တဝါတို့ ဆင်းရဲကင်းဖို့ ချမ်းသာဖို့ လမ်းညွှန် ပေးသည်၊ အခိုက်အတန့်ဒုက္ခမှကယ်တင်ပေးသူပင် ကျေးဇူးရှင် ဖြစ်သေး

လျှင် သံသရာဝဋ်ဒုက္ခ အားလုံးမှ ကယ်တင်ပေးသော ရတနာမြတ်သုံးပါးကား အတိုင်းမသိသော ကျေးဇူးရှင်များ ဖြစ်တော့သည်၊ **အားထားကိုးကွယ်ရာ အစစ် သရဏဂုံ**-များလည်း ဖြစ်သည်။

ဘုရားကိုယ်တော်စား ကိုးကွယ်စရာ

သတ္တဝါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ သုံးဖြာအစုံ သရဏဂုံသုံးပါးတွင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဘီစီ ၅၄၃-ခုနှစ်ကပင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံသွားလေပြီ၊ သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားမရှိသည့်နောက် အဘယ်ကို ဘုရားအဖြစ် ကိုးကွယ်ရမည်နည်းဟု မေးစရာရှိသည်။

ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံမည့်နေ့ **"ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံသွားလျှင် ငါတို့တော့ ကိုးကွယ်ရာမဲ့တော့မည်"** ဟု ယူကြုံး မရ သောက ဖြစ်နေရှာသော ရှင်အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရားက -

"ငါဘုရား ဟောကြား ပညတ်ခဲ့သော ဓမ္မဝိနယတို့သည် ငါဘုရား မရှိသည့်နောက် ငါဘုရား၏ ကိုယ်တော်စား ဘုရားများ ဖြစ်ရစ်လိမ့်မည်" ဟု

(ဒီ၊ ၂၊ ၁၂၆ ဌ) မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်ဖွင့် ဟောကြားခဲ့သည်။

သံဝေဇနီယ ၄–ဌာန

ဂုဏ်ပြင်-သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသူ နောင်လာ နောက်သားတို့ ဖူးမျှော်ထိုက်ကုန်, သံဝေဂ ယူထိုက် ကုန်သော အရာတို့သည် ၄-မျိုးရှိကုန်၏၊ ယင်းတို့မှာ-

၁။ မြတ်စွာဘုရား ဖွားမြင်တော်မူရာအရပ်၊

၂။ မြတ်စွာဘုရား အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ထိုးထွင်း၍ သိမြင်တော်မူရာအရပ်၊

၃။ မြတ်စွာဘုရား ဓမ္မစကြာတရားဟောတော်မူရာအရပ်၊

၄။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရာအရပ်၊

ဤ ၄-ဌာနကို လာရောက်ဖူးမြင်၍ သံဝေဂ ယူကြသူတို့သည် နတ်ရွာသုဂတိသို့ လားရောက်နိုင်ကြသည်။

(ဒီ-၂၊ ၁၁၆)

တစ်ဖန် မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်သွားပြီးဖြစ်သော်လည်း ဘုရားအဖြစ် အမြတ်တနိုးကိုးကွယ်ရာ စေတီများကို ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း တေရသကနိပါတ် ကာလိင်္ဂဗောဓိဇာတ်၌ လာရှိသည်။
ယင်းစေတီများမှာ-.

၁။ **သာရီရိကစေတီ** (ဘုရားကိုယ်တော်မှ ဖြစ်သော ဓာတ်တော် မွေတော်များ)

၂။ **ပရိဘောဂစေတီ** (သပိတ်, သင်္ကန်းစသော ဘုရား အသုံးအဆောင်များ)

၃။ ဥဒ္ဒိဿကစေတီ (ဘုရားကိုယ်စား ရုပ်ပွါး ဆင်းတုတော်များ)

(သပြေကန် ဆရာတော်၏ စေတီနှင့်ရိုသေမှု စာအုပ်၌ ဘုရားအဖြစ် ရည်မှတ်ကိုးကွယ်သည့် ဓာတု, ဓမ္မ, ပရိဘောဂ စေတီများကိုလည်း ဥဒ္ဒိဿကစေတီ ဟုပင်ဆိုသည်)

ယင်းစေတီသုံးမျိုးတွင် သာရီရိကစေတီနှင့် ဥဒ္ဒိဿက စေတီနှစ်မျိုးသည် ဘုရားသက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ် မရှိသေး ကြောင်း၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက်မှ ပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ် ကြောင်းလည်း ယင်းကာလိင်္ဂဗောဓိဇာတ်၌ ဆိုထားသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဘုရားရှင်လက်ထက်၌ ဘုရားရှင် သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ် သာရီရိကစေတီ မရှိနိုင်သေးကြောင်း အဆိုသည် အသွေးအသား ဓာတ်တော် များကိုသာ ဆိုလိုဟန် တူသည်၊ ဆံတော် သာရီရိကစေတီများ ကိုကား ဘုရားဖြစ်စ ကပင် တပုဿ၊ ဘလ္လိက ကုန်သည် ညီနောင်တို့ကို ချီးမြှင့် လိုက်ခြင်းကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများ ထိုအချိန်ကပင် ကိုးကွယ်ခွင့်ရခဲ့သည်။

အမှတ်
သုတေသနစာကြည့်တိုက်

တစ်နည်း စေတီ သုံးမျိုး

၁။ ပရိဘောဂ စေတီ

၂။ ဥဒ္ဒိဿက စေတီ

၃။ ဓာတု စေတီ (ဓာတ်တော်မွေတော်များ)

ခုဒ္ဒက၊ ၅၊ ၁၈၈၊ ဓမ္မပဒ၊ ၅၊ ၂၊ ၁၆၃၊ ဇာတက၊ ၅၊ ၄၊ ၂၂၊ ၉။

ဓာတုစေတီ

မြတ်စွာဘုရား၏ အရေ, အသား, အသွေး စသည်တို့ မှဖြစ်သော ဓါတ်တော်များကို သတ္တဝါတို့ အလေးထား ပူဇော် အပ်သောကြောင့် ဓာတုစေတီဟု ခေါ်သည်၊ သက်တော်ရှည် ဘုရားရှင်တို့၏ ခန္ဓာကိုယ်မှ ဖြစ်သော သရီရ ဓါတ်တော် များသည် အစိတ် အစိတ် ကွဲပြားမှုမရှိဘဲ ရွှေတုံး ရွှေခဲကြီး ပမာ တစ်ဆူတည်းသာ ကျန်ရစ်ကြသည်။

ယခု ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့ သက်တော်တိုသော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် သာသနာ မပြန့်ပွါးသေးသော ဌာန များသို့လည်း ဓါတ်တော်များ ရောက်ရှိပြီး ပူဇော်သူများ အကျိုး ရှိစေရန် သရီရဓါတ်တော်များ အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ ကွဲ၍ ကျန်ရစ်စေရန် အဓိဋ္ဌာန်တော်မူခဲ့ကြသည်။

၂၆၈၃၀

ဓာတ်တော် ၂–မျိုး

၁။ အဝိပ္ပကိဏ္ဏ ဓာတ်တော် - ကွဲပြားမှုမရှိဘဲ ပကတိ အတိုင်း တည်နေသော စွယ်တော် ၄-ဆူ၊ ညှပ်ရိုးတော် ၂-ဆူ၊ နဖူးသင်းကျစ်တော် ၁-ဆူ၊ ဤ ၇-ဆူသာ ဖြစ်သည်။

၂။ ဝိပ္ပကိဏ္ဏ ဓာတ်တော် - အသား, အသွေး စသည်မှဖြစ် သော ဆိုခဲ့ပြီးသော ၇-မျိုးမှ ကြွင်းကျန်သော ဓါတ် တော်တို့သည် အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာကွဲပြားပြီး ၃-မျိုး ၃-စားစီ ကျန်ရစ်ကြသည်၊ စုစုပေါင်း ပမာဏမှာ ၁၆ ပြည် (၁-တင်း) သားခန့်ကြွင်းကျန်ရစ်ကြသည်။

(မဟာဗုဒ္ဓဝင် ပဉ္စမတွဲ၊ ၅၂၀၊ ဒီ၊ ၄၊ ၂၊ ၁၉၆)

မှတ်ချက် ။ ။မူလပကတိအတိုင်း တည်ရှိသော ဓာတ် တော်များမှာ-

စွယ်တော်	၄-ဆူ၊
ညှပ်ရိုးတော်	၂-ဆူ၊
နဖူးသင်း ကျစ်တော်	၁-ဆူ၊

ဤ ၇-ဆူသာ ကျမ်းဂန်တွင်လာသဖြင့် ဤ ၇-ဆူနှင့် မဆိုင်သော သွားတော်, အံတော်, လက်မောင်းတော်

စသည်သည် အစစ်မရှိနိုင်၊ ပုံတူကိုးကွယ်ခြင်းကြောင့် ကုသိုလ်တော့ ရနိုင်ပါသည်။

ဓာတ်တော် ၃–စား

၁။ အကြီးစားဓာတ်တော်သည် - ပဲနောက်စေ့ခန့် ပမာဏ ရှိ၍ ရွှေအဆင်းနှင့် အဆင်းတူသည်၊ ၅-ပြည်သားခန့် ကြွင်းကျန်သည်၊

၂။ အလတ်စား ဓာတ်တော်သည် - ဆန်ကျိုးခန့် ပမာဏ ရှိ၍ ပုလဲအဆင်းရှိသည်၊ ၅-ပြည်သားခန့် ကြွင်းကျန် သည်။

၃။ အငယ်စားဓာတ်တော်သည် - မုန်ညင်းစေ့ခန့် ပမာဏ ရှိ၍ မြတ်လေးပန်းငုံ အဆင်းရှိသည်၊ ၆-ပြည်သားခန့် ကြွင်းကျန်သည်။

* ကြီး - ရွှေရောင်တောက်၊ ပဲနောက်မျှသာ၊
လတ် - ပုလဲမျိုး၊ ဆန်ကျိုးမျှသာ၊
မြတ်လေးငုံဆင်း၊ မုန်ညင်း ငယ် မှာ၊
ဤ သုံးစား၊ ဘုရား ဓာတ်တော်လာ။

သာဝကခါတ်တော်

ရဟန္တာ သာဝကများ၏ ဓါတ်တော်သည် ပုံသဏ္ဌာန်, အရွယ်အစား, အရောင်အဆင်းအားဖြင့် ကျမ်းဂန်တို့၌ တိုက်ရိုက်မလာ၊ အချို့က အလုံးလေးများဖြစ်မှ ဓာတ်တော်ဟု ထင်ကြ, ပြောကြသည်၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဆံချည်စေဟီမှ ရရှိသော ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့၏ ဓါတ်တော်များသည် မူလပကတိလူရိုးအတိုင်းပင် ရှိသည်ကို ကမ္ဘာအေးစေတီ၌ ယခင်က ဖူးတွေ့ရသည်ဟု မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သလ္လေခသုတ် တရားတော် စာအုပ်၌ တွေ့ရသည်။

* ရွယ်, ဆင်း, ပမာဏ၊ သာဝကမှာ။
ကျမ်းဂန်များ၌၊ တိုက်ရိုက်မလာ။
အဂ္ဂ ဓာတ်မျိုး၊ ရိုးရိုး ရိုးသာ။
ဆန်ချီမှ၊ ဒိဋ္ဌ သာဓကာ။

တစ်နည်း စေတီ လေးမျိုး

ယခုအခါ၌ကား ဆိုခဲ့ပြီးသော ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်၌လာသော စေတီအမျိုးမျိုးကို သဘောတူ ပေါင်းစု၍-

၁။ ပရိဘောဂ စေတီ

၂။ ဥဒ္ဒိဿက စေတီ
၃။ ဓာတု စေတီ
၄။ ဓမ္မ စေတီ (တရားဓမ္မများ ကိန်းဝပ်တည်နေရာ စာအုပ်၊ ပေစာ စသည်နှင့် စာတိုက်ဘီရိုများ) ဟူ၍ စေတီလေးမျိုး သုံးစွဲလေ့ရှိကြသည်။
* ဓာတု, ဓမ္မ၊ ဥဒ္ဒိဿ၊ ဘောဂစေတီလေး။

လူသားများ ဖူးမြော်ခွင့် မရသည့်စေတီ

** နတ်သာ ဖူးအပ်၊ လူမစပ်၊ ရောင်လျှပ်ဘုရား ဘယ်မျှနည်း*
ဟူသော ကျည်းကန်ရှင်ကြီး၏ စွယ်စုံကျော်ထင် ပုစ္ဆာနှင့် အညီ လူသားများ ဖူးမြော်ခွင့် မရသော စေတီများမှာ-

၁။ **စူဠာမဏိစေတီတော်** (တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ ဘုရားလောင်းတော်၏ မကိုဋ်နှင့်တကွသော ဆံတော်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ျာစွယ်တော်တို့ကို ဌာပနာထားသည်၊ အမြင့် သုံးယူဇနာ ရှိသည်)

၂။ **ဒုဿစေတီ** (အကနိဋ္ဌ ဗြဟ္မာဘုံ၌ ဘုရားလောင်း ရဟန်းပြုစ,က ကောင်းကင်သို့ စွန့်ပစ်လိုက်သည့် ဝတ်လဲတော်ကို ဃဋိကာရ ဗြဟ္မာမင်း ယူဆောင်ပြီး ဌာပနာသွင်း ပူဇော်သည်၊ အမြင့် ၁၂-ယူဇနာ ရှိသည်)

စေတီ

ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော စေတီအမျိုးမျိုးကို ထောက်လျှင် ဘုရားကိုယ်တော်စား အလေးထား ကိုးကွယ်အပ်သည့် အရာများ အားလုံးကို စေတီဟု ခေါ်နိုင်ကြောင်း ထင်ရှားသည်၊ မျက်မှောက်ခေတ် မြန်မာနိုင်ငံ၌ကား ဆံတော်၊ ဓာတ်တော် မွေတော်များနှင့် မြတ်စွာဘုရားအသုံးအဆောင် ပရိဘောဂများကို ထည့်သွင်း၌ာပနာထားရာ အုတ်၊ အင်္ဂတေ အဆောက်အအုံများကိုသာ စေတီဟုအများသိကြသည်၊ မြတ်စွာဘုရားပုံတော် ရုပ်ပွါးတော်များကို စေတီဟု ခေါ် ဝေါ်လေ့မရှိကြ၊ ဘုရားဟုလည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားဟုလည်းကောင်း၊ ရုပ်ပွါးတော်၊ ဆင်းတုတော် ဟုလည်းကောင်း ခေါ်ဝေါ်လေ့ ရှိကြသည်။

ဥပမာ - ဓာတ်တော်အိမ် အဆောက်အအုံများ ဖြစ်သည့် မြေစိုက်စေတီတော်များကို ရွှေတိဂုံစေတီ၊ ဆူးလေစေတီ၊ ရွှေမော်ဓောစေတီ၊ မဟာစေတီဟုလည်းကောင်း၊

ရုပ်ပွါးတော်များကို မဟာမြတ်မုနိဘုရား၊ ငါးထပ်ကြီးဘုရား၊ ခြောက်ထပ်ကြီးဘုရား၊ ကိုးထပ်ကြီးဘုရား၊ ဆယ်ထပ်ကြီးဘုရား၊ ရွှေသာလျောင်းဘုရား၊ ဖောင်တော်ဦးဘုရားဟုလည်းကောင်း ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။

သို့သော် မဟာမြတ်မုနိဘုရား-စသော ရုပ်ပွါးတော်များ သည်လည်း စေတီလေးမျိုးတွင် ပါဝင်သော ဥဒ္ဒိဿကစေတီ များပင် ဖြစ်ကြသည်။

စေတီထိုက်သူများ

မြတ်စွာဘုရား၏ ဓာတ်တော်မွေတော်များသည် အလေးပြုအပ်သည့် စေတီထိုက်သကဲ့သို့ စေတီတည်ထား ကိုးကွယ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ် ၄-မျိုးကိုလည်း ဘုရားရှင်ဟော ကြားခဲ့သည်၊ ယင်းလေးမျိုးတို့မှာ -

၁။ **သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား**

၂။ **ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရား**

၃။ **ရဟန္တာ**

၄။ **စကြဝတေးမင်း**

ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး၏ ဓါတ်တော်များကို စေတီတည် ထား ကိုးကွယ်ပူဇော်လျှင် နတ်ရွာသုဂတိသို့ ရောက်နိုင် ကြောင်း ဒီ၊ ၂၊ ၁၁၇၊ အံ-၁၊ ၇၆ စသည်၌ ဟောတော်မူသည်။

မှတ်ချက် - လူဝတ်ကြောင်ဖြစ်သူ စကြဝတေးမင်း စေတီထိုက်ပါလျှက် သီလရှိသူ ပုထုဇဉ် ရဟန်းတော်များ စေတီမထိုက်ခြင်းမှာ များပြားလွန်း၍ အံ့ဩဖွယ်မဟုတ်သော

ကြောင့်ဟုလည်းကောင်း၊ သီလရှိသူ ပုထုဇဉ် ရဟန်း စေတီမထိုက်သော်လည်း ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ်ပူဇော် ထိုက်သည်ဟုလည်းကောင်း ဒီ၊ ၄၅-၂ ၌ ဆိုသည်၊ (သီလရှိသူ ပုထုဇဉ်ရဟန်း **စေတီမထိုက်ဟု ဆိုသဖြင့် အရိယာအားလုံး စေတီထိုက်ကြောင်း သိနိုင်သည်၊ ထို့ကြောင့် စေတီထိုက်သူ ၄-မျိုးတွင် တတိယ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အရိယာသာဝက ဟု ဆိုခဲ့သည်၊ အချို့က ရဟန္တာဟု ဆိုကြသည်)**

ဥဒ္ဒိဿကစေတီသုံးမျိုး

မြန်မာနိုင်ငံတွင်တွေ့ရသော ရုပ်ပွါးဆင်းတုများကို စိစစ်ကြည့်လျှင် -

၁။ မတ်ရပ်တော်ပုံ၊

၂။ ထိုင်တော်မူပုံ၊

၃။ လျောင်းတော်မူပုံ - ဟု

သုံးမျိုး သုံးစား ခွဲခြားနိုင်သည်။

မတ်ရပ်တော်မူပုံ

မတ်ရပ်တော် ရုပ်ပွါးဆင်းတုတော်များကို ထုလုပ်ကိုးကွယ်ရာ၌ ထုလုပ်သူ ကိုးကွယ်သူတို့၏ အာရုံကျရာ စိတ်ကူးဉာဏ်အလိုက် အမျိုးမျိုးပုံဖော်ထုလုပ်ကိုးကွယ်ကြသည်၊

ထို မတ်ရပ်တော်များအနက် -

၁။ ဗျာဒိတ်ပေးပုံ၊

၂။ ဒေသစာရီကြွချီပုံ၊

၃။ နာဠာဂီရိဆင် အောင်မြင်တော်မူပုံ၊

၄။ မတ်ရပ်တော်ဖြင့် အလှူခံတော်မူပုံ၊

၅။ ရှောင်တခင် ကြွရောက် သတိပေးခြင်း၊ ဩဝါဒ ပေးခြင်း ပြုလုပ်ပုံ-စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးတွေ့ရသည်။

ထိုင်တော်မူပုံ

ထိုင်တော်မူပုံ များမှာလည်း -

၁။ ဈာနမုဒြာ ခေါ် သမာပတ်ဝင်စားပုံ (စကြာနွှေချ၊ ဝဲဘက် လက်ဝါးပေါ် ယာလက်ဝါး တင်၍ တရားထိုင်သည့်ဟန်)

၂။ ဓမ္မစကြာပုံ (ဝဲဘက်လက်ခလယ်ကို ယာဘက် လက်ညှိုးဖြင့် ထောက်ပြသည့်ဟန်)

၃။ ဘူမိဖဿပုံ (ယာဘက်လက်ကို မြေကြီးထိစေလျှက်၊ ဝဲဘက်လက်ကို တင်ပလ္လင်ခွေပေါ်မှာ ပက်လက်လှန်ထားသည့်ဟန်) စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးတွေ့ရသည်။

ဓမ္မစကြာပုံ

ဓမ္မစကြာပုံ၌ ယာဘက်လက်ညှိုးဖြင့် ဝဲဘက် လက်ခလယ်ကို ထောက်ပြဟန်သည်- **ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ** လမ်းစဉ်၊ **အတ္တကိလမထာနုယောဂ**လမ်းစဉ်၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါလမ်းစဉ် ဟူသော လမ်းသုံးသွယ်တွင် လက်ယာလမ်း လက်ဝဲလမ်း အစွန်း ၂-ဖက် မလိုက်ဘဲ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အလယ်လမ်းကို လိုက်ရန် ညွှန်ပြနေပုံ ဖြစ်သည်။

ဘူမိဖဿပုံ

ဘူမိဖဿပုံ၌ ခြေဖဝါးနှစ်ဖက် ပေါ်အောင် လှန်ပြထားခြင်း၊ ဝဲဘက်လက်ဝါးကို လှန်ပြထားခြင်းသည် ဗုဒ္ဓလက္ခဏာကို လေ့လာသူတို့ အလွယ်တကူ လေ့လာနိုင်ရန် လှန်ပြထားခြင်း သဘောဖြစ်သည်၊ ယာဘက်လက်ကို မှောက်၍ မြေကြီး ထိပြထားခြင်းသည် လက်ဖမိုးတော်၏ ပြည့်ဖြိုးပုံ, လက်ချောင်းတော်၏ ရှည်လျားပုံ, လုံးဝန်းပုံ, လက်သည်းတော်၏ နီမြန်းပုံ စသော လက္ခဏာကို သိသာစေရန်နှင့် မြေကြီးကို သက်သေတည်ဟန် သဘော ဖြစ်သည်။

ထိုင်တော်မူပုံတို့၏ မျက်နှာမူရာ

မြတ်စွာဘုရားသည် အရှေ့အရပ်သို့မျက်နှာမူ၍ ထိုင်တော်မူလေ့ရှိကြောင်း ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်များ၌ အများအပြား တွေ့ရသည်၊ ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်ဝယ် ဘုရားဖြစ်တော်မူချိန်မှာပင် အရှေ့ဘက်သို့ မျက်နှာမူကာ ထိုင်နေတော်မူသည်၊ ၎င်းအပြင်-

မဇ္ဈိမံ ထမ္ဘံ နိဿာယ ပုရတ္ထာဘိမုခေါ နိသီဒိ

(အလယ်တိုင်ကို မှီ၍ အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူလျက် ထိုင်ပြီ) ဒီ-၂၊ ၇၂ စသည်တို့၌ လာသည်။

မန္တလေး မဟာမြတ်မုနိဘုရား၊ သကျသီဟဘုရား၊ ကျောက်တော်ကြီးဘုရား၊ ဇလွန်ပြည်တော်ပြန်ဘုရား စသည်တို့ မူလတည်ထားစဉ်က မည်သည့်အရပ်သို့မဆို မျက်နှာမူထားနိုင်ပါလျက် အရှေ့ဘက်သို့ မျက်နှာမူထားခြင်းသည်လည်း ပါဠိပိဋကတ်ကျမ်းဂန်တို့၌လာသော အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူပုံကို ရည်စူးဟန်တူသည်။

လျှောင်းတော်မူပုံ

လျှောင်းတော်မူပုံ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ယာဘက်သို့ စောင်း၍ လျှောင်းစက်လေ့ရှိသည်၊ ထို့ကြောင့် လျှောင်းတော်မူပုံများ၌ များသောအားဖြင့် ယာဘက်စောင်းသော ပုံများသာ တွေ့လေ့ရှိသည်။

အိပ်စက်ပုံသုံးမျိုး

၁။ ကာမဘောဂီသေယျ - ကာမဂုဏ်ခံစားသူတို့သည် များသောအားဖြင့် ဝဲဘက် စောင်းအိပ်လေ့ရှိကြသည်၊

၂။ ပေတသေယျ - ပြိတ္တာတို့သည် ပက်လက်အိပ်လေ့ ရှိကြသည်၊

၃။ သီဟသေယျ - ဘုရားရဟန္တာနှင့် ဘုန်းကံကြီးမား သူတို့သည် ကေသရာဇာခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ယာဘက် သို့ စောင်း၍ အိပ်လေ့ရှိကြသည်။ (အံ၊ ၄၊ ၁၊ ၇၄)

သီဟသေယျ

ခြသေ့်မင်းကဲ့သို့ ယာဘက်စောင်းလျက် လဲလျောင်း အိပ်စက်ရာ၌ ယာဘက်ခြေတော်ပေါ်၌ ဝဲဘက်ခြေတော်ကို စဉ်းငယ်လွန်၍ထား၏၊ ခြေဖဝါးနှစ်ခု တစ်ညီတည်းထားလျှင် ဒူးဆစ်တော်ချင်း, ဖမျက်တော်ခြင်း ထိခိုက်နေ၍ နာကျင်ခြင်း ဖြစ်တတ်သည်။ (သံ၊ ၄၊ ၁၊ ၈၃)ယခုခေတ်၌ ခြေဖဝါး ၂-ခု တစ်ညီတည်း ထားလေ့ရှိကြသည်။

လက်တော်ထားဟန်, ဦးခေါင်းတော်ထားဟန်ကို ကား ပါဠိအဋ္ဌကထာကျမ်းဂန်တို့၌ အထူးဖော်ပြချက်မရှိ။

မြန်မာ့ ရှေးရိုးစဉ်လာ လျောင်းတော်မူ ရုပ်ပွါးတော် များ၌ကား -

*** အရှေ့ ပေါင်းလောင်၊ တောင်သာလျောင်း၊ နောက်စောင်းနရပန် မြောက်နိဗ္ဗာန်။**

ဟုလေးမျိုး ခွဲထားသည်ကို သိမှတ်ရသည်၊ ထိုတွင် -

၁။ **အရှေ့ပေါင်းလောင်း** - အရှေ့ဘက်သို့ ဦးခေါင်း ပြု၍ တောင်ဘက်မျက်နှာမူကာ တည်ထားသော လျောင်း တော်မူပုံကို ပေါင်းလောင်း (သို့) ပေါင်းလဲ

ဟု ခေါ်လေ့ရှိသည်၊ တံတားဦးမြို့ရှိ ပေါင်းလဲကြီး ရုပ်ပွါးတော် . . . စသည်။

၂။ **တောင်သာလျောင်း** - တောင်ဘက်သို့ ဦးခေါင်း ပြု၍ အရှေ့ဘက်မျက်နှာမူထားသော လျောင်းတော်မူပုံ ရုပ်ပွါးတော်များကို သာလျောင်း, ရွှေသာလျောင်းဟု ခေါ်လေ့ရှိကြသည်၊ ပဲခူးရွှေသာလျောင်းစသည်။

သာလျောင်းဟူသည်မှာ သက်သာရာ ရစိမ့်သောငှါ လျောင်းစက်တော်မူနေပုံဟု ဆိုလို သည်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်နေ့တာလုံး လူ, ရှင်, ရဟန်း, နတ်, ဗြဟ္မာတို့အကျိုးကို ဆောင်ရွက်တော်မူ သည်၊ ညဉ့်၏ ပစ္ဆိမယာမ် (ခေါ်) နောက်ဆုံးအချိန်ကို သုံးစု, စု၍ တစ်စု၌ လမ်းလျှောက်သည်၊ အလယ်စု၌ အိပ်စက် တော်မူသည်၊ နောက်ဆုံးအစု၌ ကျွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါတို့ကို ကြည့်ရှုတော်မူသည်။

၃။ **နောက်စောင်း နရဗန်** - အနောက်ဘက်သို့ ဦးခေါင်း ပြု၍ မြောက်ဘက်သို့ မျက်နှာမူကာ တည်ထားသော လျောင်းတော်မူပုံကို နောက်စောင်း နရဗန် ဟုခေါ် ကြသည်။

နေရဗဏ် ဟုလည်း ခေါ်ကြသေးသည်၊ ဩဝါဒ်ခံပုံကို ဆိုလိုသဖြင့် **နရဗန္ဓ** (လူတို့နှင့် ဖွဲ့စပ်ပုံ၊ လူတို့အား ဩဝါဒ်ခံစကား ပြောကြားပုံ) ဖြစ်သောကြောင့် နရဗန် သာ သဘာဝကျသည်၊ ထိုနရဗန်ပုံကို တစ်ဝက်စောင်း တစ်ဝက်ထိုင် အနေမျိုးဖြင့် ထုလုပ်ထားတတ်ကြ သည်၊ လက်ယာလက်တော်ကို မိုးအုံးတော်၌ထောက် ၍ ထားသောပုံဖြစ်သည်၊ ယခင် ရန်ကုန်မြို့ ခြောက် ထပ်ကြီးဘုရားပုံမှာ တစ်ဝက်စောင်း တစ်ဝက်ထိုင် နရဗန်ပုံဖြစ်သည်။

၄။ **မြောက်နိဗ္ဗာန်** - မြောက်ဘက်သို့ ဦးခေါင်းတော်ပြု၍ အရှေ့ဘက် မျက်နှာမူကာ မြတ်စွာဘုရား နောက်ဆုံး ပရိနိဗ္ဗာန်စံသွားသော ပုံဖြစ်သည်။

ယင်း ပရိနိဗ္ဗာန် ပုံတော်ကို ဦးခေါင်းတော်ဘေး၌ လက်တော်ကို အလျားလိုက်ချထားလျက် တည်ထား လေ့ရှိကြသည်၊ ဦးခေါင်းတော် အောက်ချထား ခြင်း မှာ ပင်ပန်းနွမ်း နယ်မှုကို ဖော်ပြသည်၊ အိန္ဒိယပြည်ရှိ ကုသိနာရုံ မဟာပရိနိဗ္ဗာန်ပုံတော်ကြီးမှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသွားပုံ ပီပြင်ထင်ရှားသည်။

စေတီယနှင့် ထူပ

စေတိယသဒ္ဒါသည် လိုဏ်, မုခ်မပါသော ဘုရားကို ဆို လိုသည်၊ ထူပသဒ္ဒါကား လိုဏ်, မုခ် ပါ/ မပါ ဘုရားနှစ်မျိုး လုံးကိုဆိုလိုသည်ဟု အဘိဓာန်ဋီကာ ၄၃၆-၌ ဆိုသော်လည်း အဘယာရာမ အဘိဓာန်နိဿယ၌ စေတိယသဒ္ဒါကို ထူပ သဒ္ဒါဖြင့် အနက်ဖွင့်ပြသော ၉၅၆ ဂါထာကိုထောက်၍ စေတိယနှင့် ထူပ မထူးဟု မိန့်ဆိုသည်။

စေတီနှင့် ပုထိုး

၁။ လိုဏ်, မုခ် ပါသော ဘုရားအဆောက်အအုံကို ပုထိုး၊

၂။ လိုဏ်, မုခ်မပါသော ဘုရားအဆောက်အအုံကို စေတီ ဟု အချို့က ခွဲခြားခေါ်ကြသည်။

မုခ်လိုဏ်မထုတ်၊ သမုတ်ရှင်ဦး၊ ပွတ်နှယ်ညီသား၊ စေတီ ဖြိုးမြိုင်၊ အဆိုင်ဆိုင်နှင့်၊ မုခ်,လိုဏ်ရှိမဲ့၊ ထူးဘွဲ့သညာ၊ ဝေါဟာ ခေါ်ရိုး၊ ပုထိုး ထူပ၊ ရွှေဂူ စသည်၊ များလှ ပည်းထူ၊ အဆူဆူဝယ်၊ ကြည်ဖြူ ကော်ရော်၊ ရှိပူဇော်၍၊
(မဃဒေဝလင်္ကာ-၅၈၉)

သို့သော် မြန်မာစာအဖွဲ့မှ ထုတ်သော မြန်မာအဘိဓာန်၌ စေတီနှင့် ပုထိုးကို မထူးသကဲ့သို့ ဆိုသည်၊ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း အတွဲ - ၃ ၌လည်း -

"**စေတီ၊ ပုထိုး၊ ထူပ** ဟူသော ဝေါဟာရတို့သည် ယေဘုယျအားဖြင့် သဏ္ဌာန် မကွဲပြား တစ်မျိုးတစ်စားတည်းသော အဆောက်အအုံကိုဟောသော ဝေါဟာရများသာ ဖြစ်ပေသည်၊ အမရပူရမြို့ ဘကြီးတော်မင်း၏ ကောင်းမှုတော် **မဟာဝိဇယရံသီ ဘွဲ့တော် ရှိသည့် စေတီတော်ကြီးကို** ပုထိုးတော်ကြီးဟု ခေါ်ဝေါ်သည်ကိုထောက်၍ မုခ်မပါသော်လည်း ပုထိုးဟု သမုတ်နိုင်ကြောင်း သိသာပေသည်" ဟု ဆိုထားသည်။

ပုထိုး

ပုထိုးဟူသော ဝေါဟာရကို တက္ကသိုလ်များ စာအုပ်ပြုစုထုတ်ဝေရေးကော်မတီ၏ စာစဉ် - ၃၁၊ ပါဠိသက်ဝေါဟာရ အဘိဓာန်၌ -

ပုထိုး - လူအများ ပူဇော်ရန် တည်ထားသည့် စေတီတစ်မျိုး ဟုလည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓေါ ဟူသော ပါဠိဘာသာမှ -

ဗုဒ္ဓေါ > ဗုဒ္ဓော > ဖုဒ္ဓော > ဖုတ်ထိုး > ပုထိုး ဟု အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲလာပုံကိုလည်းကောင်း ဆိုထားသည်။

စေတီပုံသဏ္ဍာန်

ထူပ- ဟူသော ဝေါဟာရ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ထောက်၍ စေတီများ၏ မူလပုံသဏ္ဍာန်သည် ကုန်းမို့မို့ တောင်ကုန်း ပုံသဏ္ဍာန် ဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ ဆံချည်စေတီ

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကောင်းမှုတော်စေတီ စသည်တို့သည် မူရင်း ပုံသဏ္ဍာန်များ ဖြစ်ဟန်ရှိသည်။

ထို့နောက်မှ တစ်စ တစ်စဖြင့် ပုံစံအမျိုးမျိုး တိုးတက် ပြောင်းလဲလာခြင်း ဖြစ်သည်။

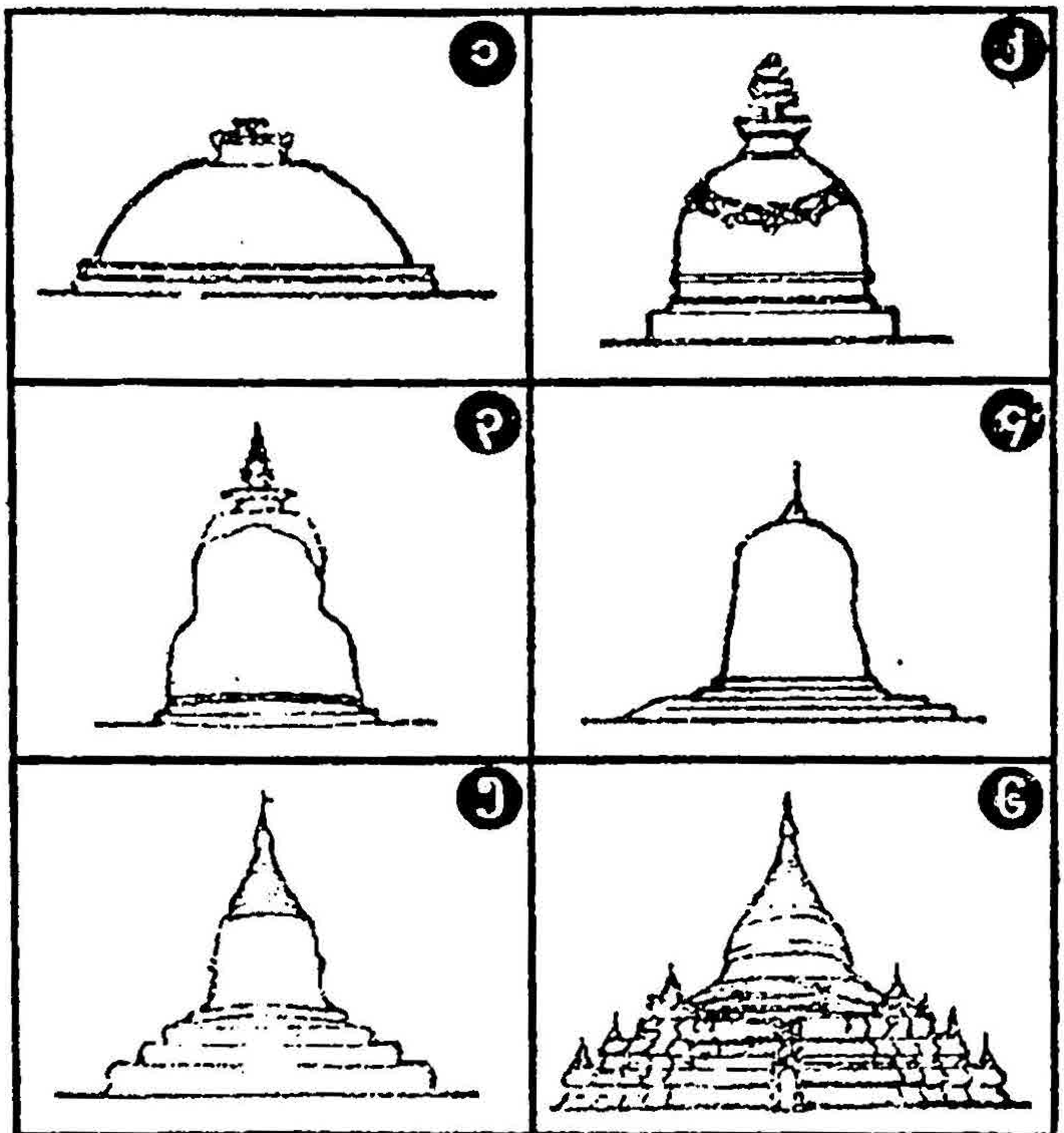

စေတီပုံသဏ္ဍာန်များ အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲလာပုံ

ဆင်းတုတော်တို့၏ စတင်ချိန်

မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်စား ရည်မှန်းကိုးကွယ်သော ပန်းချီ, ပန်းပု စေတီများ၊ ဆင်းတုစေတီများကို ဥဒ္ဒိဿက စေတီဟု ခေါ်သည်၊ ဘုရားလက်ထက်တော်နှင့် ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက် ရာစုများစွာကြာသည့်တိုင်အောင် ဘုရားပုံတော်များ ထုလုပ်ကိုးကွယ်မှု မရှိသေးပါ။

ပလ္လင်, ညောင်ပင်, စက်ဝိုင်း, တံခွန်တိုင်, ထီး, စာအုပ် စသည့် သင်္ကေတများကိုသာ ဘုရားအမှတ်ပြု ကိုးကွယ်ခဲ့ကြောင်း သုတေသီများ မိန့်ဆိုကြသည်။

မြတ်စွာဘုရားကို လူသားရုပ်ပုံဖြင့် စ-တင်ထုလုပ်ကိုးကွယ်မှုမှာ အေဒီ ဒုတိယ ရာစုခေတ်လောက်တွင်မှ စ-တင်ခဲ့ကြသည်၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ အနောက်မြောက်ဒေသရှိ ဂန္ဓာရပြည်နှင့် ဇုမ္ဗနာ (ယမုနာ) မြစ်ကမ်းပေါ်ရှိ မထုရာပြည် တို့သည် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွါး ဆင်းတုတော်များ စ-တင်ခဲ့သော နေရာများဖြစ်သည်၊ ထိုခေတ် မတိုင်မီက ဘုရားပုံတော်များ ထုလုပ်ကိုးကွယ်မှု မရှိသေးပါ။

ဗုဒ္ဓရုပ်ပွါးဆင်းတုတော်များ ထုလုပ်မှုအတတ်ကို ဂရိ (ခေါ်မ) နှင့် ရောမတို့ထံမှ အိန္ဒိယပညာရှင်များ ရရှိခဲ့သည်၊ အိန္ဒိယပညာရှင်များသည် -

ဂရိတို့ထံမှ ခန္ဓာကိုယ်တည်ဆောက်ပုံ ဟန်ပန်အချိုး အဆစ်ကို အတုယူသည်၊

ရောမတို့ထံမှ အဝတ်အစား ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့ပုံကို အတုယူသည်။

ထို့ကြောင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ အစ-ပိုင်း ဗုဒ္ဓပုံတော်များသည် ဂရိ, ရောမတို့ ပုံဟန်လွှမ်းမိုးခဲ့သည်၊ ပီပြင်ခဲ့သည်၊ ဂန္ဓာရလက်ရာများသည် ဂရိအနုပညာ၏ တကယ်အဖြစ် အမှန် သဘောတရားကို ဦးစားပေးသည်။

ဂရိ (ခေါ်မ) ရောမတို့ထံမှ ရုပ်လုံးရုပ်ထုအတတ်ကို အမွေခံရယူခဲ့သော်လည်း မိမိတို့၏ ဒေသခံအိန္ဒိယ ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာနှင့်မူ မကင်းပေ။

အိန္ဒိယယဉ်ကျေးမှုမှ ဒဿန သဘာဝများ အရိပ် နိမိတ်လက္ခဏာများ သရုပ်ဆောင်ခြင်း သဘောတရားများ ဖြင့် မွမ်းမံပေးလိုက်သည်၊ ထို့ကြောင့် ဂန္ဓာရလက်ရာများတွင် ဂရိ၊ ရောမ၊ အိန္ဒိယတို့၏ ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာ ၃ - ရပ်

စုပေါင်းတည်ရှိသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်၊ ကာလအတန်ကြာသောအခါ အိန္ဒိယအနုပညာက လွှမ်းမိုးခဲ့သဖြင့် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွါးဆင်းတုတော်များသည် လူသားပကတိတွင် ရှိကြရမည့် ခန္ဓာကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းများအတိုင်း အချိုးကျကျ ရှိရမည့် ဥပဒေသကို အတိအကျမလိုက်နာတော့ချေ၊ အိန္ဒိယအတွေးအခေါ် ဒဿန ဘက်သို့ အတင်းဆွဲယူကာ အိန္ဒိယယဉ်ကျေးမှု၏ နိမိတ်လက္ခဏာ သရုပ်ဆောင်ပြခြင်း သဘောကိုသာ ဦးစားပေးလာခဲ့ကြသည်။

ဤသို့လျှင် နောက်ပိုင်း၌ လူသားစင်စစ် ပကတိရုပ်ရည် ခန္ဓာကိုယ်အင်္ဂါနှင့် အတိအကျချွတ်စွပ်တူရအောင် ပုံဆောင်ထုသွင်းရသော ဂရိ (ခေါမ) အနုပညာလက်ရာမှာ တိမ်ကောလာခဲ့သည်၊ အဘိဓမ္မာဝေဒကျမ်းများ၏ ဉာဏ်ကွန့်မြူးချက် အဆိုအမိန့်များအရ ရုပ်ပွါးဆင်းတုများကို ပုံစံအမျိုးမျိုး ဟန်စန်လက္ခဏာ အဖုံဖုံတို့ဖြင့် ထုလုပ်ကိုးကွယ်လာကြသည်၊ ခရစ်နှစ် ၅၀၀ ကျော်လောက်မှ စ၍ အနုပညာတွင် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွါးဆင်းတုတော်များ၌ မုဒြာများကို အသုံးပြုလာကြသည်။

ဝဇီရာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာကိုဏ်းပေါ်ပေါက်လာသည့် နောက်ပိုင်းတွင်မူကား မုဒြာ၊ အာသန စသော အရိပ်နိမိတ် လက္ခဏာများကို အသုံးများလာသည်၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံအနောက်

မြောက်ဘက် အရပ်ဒေသများတွင် ဂရိဆန်သော ဗုဒ္ဓသာသနာဆိုင်ရာ ရုပ်ပွါးဆင်းတုတော်များတွင် မုဒြာ (ပုံဟန်) အမျိုးမျိုး အလှူပယ်၊ အကျယ်အပြန့် အသုံးပြုလာကြသည်။

ဘုရားပုံ ပီသသင့်

ဥဒ္ဒိဿကစေတီခေါ် ဘုရားပုံတော်, ဆင်းတုတော်များ ထုလုပ်ကိုး ကွယ်ရာ၌ လူအမျိုးမျိုး ဆန္ဒအမျိုးမျိုး ရှိနိုင် သော်လည်း ဘုရားပုံ ပီသဖို့နှင့် ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ဖြစ်ဖို့ အရေးကြီးပါသည်၊ ဘာသာခြားများ, ပညာရှင်များ ကဲ့ရဲ့စရာ ပုံများနှင့် အကြည်ညိုပျက်စရာ ပုံများ မဖြစ်သင့်ပေ၊

အိမ်ထောင်ပြု, ဘုရားတည်၊ ဆေးမင်ရည်စုတ်ထိုး၊ ဤသုံးခု ချက်မပိုင်လျှင် နောင်ပြင်ရန် ခက်ခဲသည့်အမျိုး။

ဆိုသည့်အတိုင်း ဘုရားအဖြစ် ကိုးကွယ်ပြီးမှ ဆက်ထားရခက်, ပြင်ဆင်ဖို့ခက် ဖြစ်နေတတ်သည်၊ စောင်းမှူ ရွဲ့မှု-စသော အပြစ်များရှိနေသောပုံများနှင့် ဘုရားပုံ မပေါက်သော နတ်ပုံ, ဗြဟ္မာပုံ ဘိုးတော်ပုံ-စသည်တို့နှင့် တူနေသောပုံများဖြစ်နေလျှင် ပညာရှင်များ ကဲ့ရဲ့စရာဖြစ်နိုင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ

၁။ သုဝဏ္ဏဘူမိတိုင်း အသိတဥ္စန ပေါက္ခရဝတီ မြို့သား တပုဿနှင့် ဘလ္လိက ညီနောင်တို့သည် လှည်းငါးရာနှင့် မဇ္ဈိမ ဒေသသို့ ကုန်ကူးသွားကြသည်၊ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူ၍ ၄၉-ရက်အလွန် လင်းလွန်းပင်ရင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူခိုက် ကြုံကြိုက်နေသည်၊ သွားရောက်ဖူးမြော်ကြသည်၊ အသင့် ယူဆောင်လာသော ပျားမုန့်ဆုပ်နှင့်၊ မုန့်ကြွက်ကျစ်တို့ကို ဆက်ကပ် လှူဒါန်းကြသည်။

ထိုအချိန်၌ သံဃာရတနာ မရှိသေး၊ ဗုဒ္ဓ, ဓမ္မ- သရဏဂုံနှစ်ပါးကို ကိုးကွယ်သည့် ပထမ ဦးဆုံး ဒွေဝါစိက သရဏဂုံဆောက်တည်သူ ဥပါသကာအဖြစ် ခံယူကြသည်၊ ဘုရားရှင်ထံမှ အမြဲဆည်းကပ် ကိုးကွယ်စရာကို တောင်းခံကြသည်၊ လက်ယာလက်တော်ဖြင့် ဦးခေါင်းကို သုံးသပ်၍ လက်တော်တွင် ကပ်ငြိပါလာသော ဆံတော်ရှစ်ဆူကို ဘုရားရှင်က ချီးမြှင့်ပေးသနားတော် မူလိုက်လေသည်။

ကုန်သည်ညီနောင်တို့လည်း မိမိနေရာအသိတဥ္စန ပေါက္ခရဝတီမြို့သို့ ပြန်ရောက်လာသောအခါ ဆံတော်များကို ဥက္ကလာပမင်းကြီးထံ အပ်နှံကြသည်၊ ဥက္ကလာပမင်းကြီးသည် ဆံတော်ရှစ်ဆူကို ရွှေကြုတ်တွင်ထည့်၍ စေတီတည်ကာ

ဌာပနာထားလေသည်၊ ယင်းစေတီကား ယခုဖူးမြော်နေကြရသော ရွှေတိဂုံစေတီတော်ပင် ဖြစ်သည်။

ဤကား မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပထမဦးဆုံး သာသနာရောက်ခြင်းပေတည်း။ ဤသို့ -

ဘုရားဖြစ်ပြီး လေးဆယ့်ကိုးရက်စေ့၍ ဝါဆို လဆန်း (၅)ရက်နေ့၌ မြန်မာနိုင်ငံသို့ သာသနာ ရောက်ကြောင်းနှင့် တပုဿသည် သောတာပန် ဉပါသကာ၊ ဘလ္လိကသည် အပဒါန်ကျမ်းဝင် ရဟန္တာသာဝကဖြစ်ကြောင်း သာသနာလင်္ကာရ စာတမ်း၌ ဆိုသည်။

၂။ ၎င်းပြင် မြတ်စွာဘုရား၏ ဝါတော်၂၀-ကျော်တွင် သာဝတ္ထိပြည်မှ ယူဇနာသုံးရာ ကွာဝေးသော သုနာပရန္တတိုင်း (အပရန္တတိုင်း) ဝါဏိဇဂါမရွာ (မင်းဘူးနယ်၊ လယ်ကိုင်း ကျောင်းတော်ရာရွာ)၌ စူဠပုဏ္ဏနှင့် မဟာပုဏ္ဏ သူကြွယ် ညီနောင်တို့ နေကြသည်၊ ထိုသူကြွယ် ညီနောင်တို့သည် နောက်ပါကုန်သည် ငါးရာနှင့် တစ်ယောက်တစ်လှည့်စီ ကုန်ကူးသွားလာလေ့ရှိကြသည်။

တစ်နေ့သောအခါ မဟာပုဏ္ဏသည် လှည်းငါးရာတို့ဖြင့် မဇ္ဈိမဒေသသို့ ကုန်ကူးသွားသည်၊ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း မြတ်စွာဘုရားထံသို့ရောက်၍ တရားတော်ကို နာရသဖြင့် အကျွတ်တရားရသွားသည်၊ လက်ထောက်ကုန်သည်

ကြီးကို ခေါ်၍ "ဤပစ္စည်း ဥစ္စာတို့ကို ညီဖြစ်သူ စူဠပုဏ္ဏ အား ပေးပါ" ဟု မှာကြားပြီး မြတ်စွာဘုရားအထံတော်၌ ရဟန်းပြုလိုက်သည်။

မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းတောင်းကာ ခွင့်ပန်၍ မိမိနေရာ အပရန္တတိုင်းသို့ ပြန်လာပြီးလျှင် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို အားထုတ်ရာ ဝါတွင်း၌ပင် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်သွားလေ သည်။

နောင်အခါ ညီဖြစ်သူ စူဠပုဏ္ဏသည် စန္ဒကူးကျောင်း ဆောက်လုပ်ပြီး နောင်တော် မဟာပုဏ္ဏထေရ်နှင့် တိုင်ပင်ကာ မြတ်စွာ ဘုရားကိုပင့်၍ လှူဒါန်းလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သံဃာ ၄၉၉-ပါး နှင့် တကွ ကြွလာတော်မူ၍ စန္ဒကူးကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူသည်၊ ယင်းသို့ကြွလာခိုက်မှာပင် ပါဒစေတီ (ခြေတော်ရာ) များ ထားခဲ့သဖြင့် ယခုတိုင်အောင် လူအများ စက်တော်ရာ အဖြစ် ကိုးကွယ်လျက်ရှိကြသည်။

ဤကား မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဒုတိယအကြိမ် သာသနာ ရောက်ခြင်းပင်တည်း။

ထိုသို့ ဘုရားရှင်လက်ထက်ကပင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ သာ သနာတော် ရောက်ရှိခဲ့သော်လည်း ပိဋကတ်တော်ကို သင်

ကြားပိုချသည့် ရဟန်းတော်များ မရှိသဖြင့် သာသနာတော်မှာ နှစ်ကာလ ရှည်လျားစွာ တည်တံ့ ပြန့်ပွားမှု မရှိခဲ့ပေ။

၃။ သာသနာတော် နှစ်ရာသုံးဆယ့်ငါးနှစ်သို့ ရောက်၍ တတိယသင်္ဂါယနာတင်ပြီးနောက် ယင်းသင်္ဂါယနာ၏ ဦးစီး ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ မထေရ်ကြီး သည် သာသနာထွန်းကားနိုင်မည့် နေရာဌာနများကို ဆင်ခြင် ကြည့်ရှုတော်မူ၍ ကိုးတိုင်း၊ ကိုးဌာနသို့ သာသနာပြုစေလွှတ် တော်မူသည်၊ ယင်း ကိုးတိုင်း၊ ကိုးဌာန အနက် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဆိုင်သော သုံးဌာန ပါဝင်ကြောင်း သာသနာလင်္ကာရစာတမ်း စသည်တို့၌ မိန့်ဆိုကြသည်။

ယင်း သုံးဌာနတို့မှာ -

၁။ **အပရန္တတိုင်း** - (သူနာပရန္တတိုင်း) မင်းဘူးနယ် ကျောင်းတော်ရာဒေသ၊

၂။ **ယောနကတိုင်း** - ရှမ်းယွန်းပြည်၊

၃။ **သုဝဏ္ဏဘူမိ** - သထုံပြည်တို့ ဖြစ်သည်။

ထိုသုံးဌာနတို့တွင်-

၁။ အဖွဲ့ဝင်သံဃာလေးပါးနှင့်တကွ အရှင်ယောနက ဓမ္မရက္ခိတ ထေရ် ခေါင်းဆောင်သော သာ သနာပြုအဖွဲ့သည် အပရန္တတိုင်းသို့ကြွရောက်ပြီး သာသနာပြုကြသည်၊

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် (ပ) မသုတ်ကို ဟောကြားသောအခါ ခုနစ်သောင်း မျှလောက်သော လူများဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ် ခံယူကြသည်။

၂။ အဖွဲ့ဝင် သံဃာလေးပါးနှင့် တကွ အရှင်မဟာ ရက္ခိတထေရ် ဦးဆောင်သော သာသနာပြုအဖွဲ့သည် ယောန ကတိုင်း သို့ကြွရောက်ကာ ကာဠကာရာမသုတ်ကို ဟောကြား ၍ တစ်သိန်းခုနစ်သောင်းလောက်မျှသော သတ္တဝါများကို မဂ် ဖိုလ်ရစေသည်။

၃။ သုဝဏ္ဏဘူမိတိုင်းသို့ အရှင်သောဏထေရ်နှင့် အရှင် ဥတ္တရထေရ်တို့ နောက်ပါအဖွဲ့ဝင် သံဃာငါးပါးနှင့်တကွ ကြွရောက်ပြီး ဗြဟ္မဇာလသုတ္တန်ကို ဟောကြားသဖြင့် ခြောက် သောင်းသော သတ္တဝါတို့ တရားထူးရကြသည်၊ အမျိုးသား သုံးထောင်ငါးရာနှင့် အမျိုးသမီးတစ်သောင်း ငါးရာတို့ရဟန်း ပြုကြသည်။

ဤသို့လျှင် သာသနာ (၂၃၅) နှစ်ရာသုံးဆယ့်ငါးနှစ် တတိယသင်္ဂါယနာတင်ပြီးနောက်ပိုင်း မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဗုဒ္ဓ သာသနာတော် သုံးကြောင်းသုံးသွယ် ဆင်းသက်ခဲ့လေသည်။

သို့ရာတွင် သာသနာဝင်နှင့်စပ်လျဉ်းသော စာအုပ် စာတမ်းမှတ်တမ်းအမျိုးမျိုးတွင် အရှင်ယောနကဓမ္မရက္ခိတ ထေရ်နှင့် အရှင်မဟာရက္ခိတထေရ်တို့၏ ဆရာတပည့်

အဆက်အနွှယ်များ မထင်ရှားချေ၊ အရှင်သောဏထေရ်နှင့် အရှင်ဥတ္တရထေရ်တို့၏ ဆရာတပည့်အဆက်အနွှယ်များသာ ထင်ရှားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဗုဒ္ဓသာသနာရောက်လာသောအခါ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်များသည် သာသနာတော် တည်တံ့ပြန့်ပွါးရေးအတွက် အစွမ်းကုန် ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ အားပေးကြသည်၊ မိမိတို့စွမ်းနိုင်ရာဘက်မှ ပါဝင်၍သာသနာ ပြုကြသည်၊ တရားဓမ္မများကို ကိုယ်တိုင်ကျင့်သုံး၍ တစ်မျိုး၊ ဟောပြော, ပို့ချ, ရေးသား၍ တစ်ဖုံ၊ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်း၍တစ်သွယ်၊ ဘုရားပုထိုး စေတီများ တည်ထား၍ တစ်ခန်း၊ ကြိုးပမ်းအားထုတ်၍ သာသနာပြုကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဘုရား၊ ပုထိုး၊ စေတီ၊ ဆင်းတုတော်များကို နေရာအနှံ့အပြား တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့သည်၊ ရွာတိုင်း၊ မြို့တိုင်း၊ တောင်ကုန်းတိုင်းလိုလိုပင် ဘုရားပုထိုး စေတီများဖြင့် ပန်းတင့်လျက်ရှိသည်၊ ကမ္ဘာကပင် အံ့သြရသည်၊ မြန်မာကို ဘုရားပုထိုးများဖြင့် အမှတ်အသား ပြုရလောက်အောင်ပင် ထင်ရှားခဲ့သည်။

ပုဂံမှာဆိုလျှင် လက်ညှိုးထိုး၍ မလွဲလောက်အောင်ပေါ

များခဲ့သည်။

"လှည်းဝင်ရိုးသံ တည်ည် ပုဂံဘုရားပေါင်း" ဟု လည်းကောင်း၊

"ရွှေလသာ ဝါဝါဝင်း မြစ်သို့ရေချိုးဆင်း" ဟု လည်းကောင်း အဆိုပြုခဲ့ကြသည်။

လှည်းဝင်ရိုးသံ တည်ည် (၄၄၄၆၇၃၃) မှာ လက်ရှိရှိနေသော ဘုရားများကို ပြသောစကား ဖြစ်သည်။

ရွှေလသာ ဝါဝါဝင်း (၄၄၆၄၄၄) မှာ မြစ်ကမ်းပါးပြို၍ ရေထဲရောက်သွားသော ဘုရားများကို ပြသောစကားဖြစ်သည်။

ပုဂံ၊ မြင်းစိုင်း၊ စစ်ကိုင်း၊ ပင်းယ၊ ကုန်းဘောင်၊ ညောင်ရမ်း ခေတ်အဆက်ဆက်တွင် သာသနာပြုမင်းများ ဦးဆောင်၍ ဘုရား ပုထိုး စေတီများတည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့ကြသည်၊ ရှေးဟောင်းစေတီပုထိုးများနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာ့စွယ်စုံ ကျမ်း အတွဲ ၃- ၌ ဤသို့ဖော်ပြထားသည်။

သီရိဓမ္မာသောကမင်းလက်ထက်တွင် ဗိသုကာလက်ရာများပါဝင်သော စေတီပုံသဏ္ဌာန်များ တီထွင်ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြပေသည်၊ ထိုမင်းသည် စေတီပေါင်း ၈၄၀၀၀- ကို တည်ထားစေခဲ့သော်ငြားလည်း နှစ်ပရိစ္ဆေဒကြာမြင့်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သော

ကြောင့်လည်းကောင်း၊ မူရင်း စေတီငယ်တို့ ပျက်စီးယိုယွင်းသည်တို့ကို နောက်နောင် မင်းကောင်း မင်းမြတ်တို့က မဖြိုဖျက်ဘဲ အပြင်ဘက်မှထပ်၍ ကြီးကြီးမြင့်မြင့်တည်လေ့ရှိကြသောကြောင့်လည်းကောင်း အသောကမင်း၏ ကောင်းမှုစေတီတော်များကို မူလပုံသဏ္ဌာန်အတိုင်း မတွေ့နိုင်တော့။

သို့သော် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ကမ္ဘည်းကျောက်စာဌာန၏ သုတေသနလုပ်ငန်းများကြောင့် ဆန်ချီနှင့် ဘရဟုတ် ဒေသများတွင် အသောကမင်း၏ ကောင်းမှုတော်နှင့် အသောကမင်းနန်းစံပြီးနောက် နှစ်ပေါင်းနှစ်ရာအတွင်း တည်ဆောက်ကိုးကွယ်ခဲ့ကြောင်း ခိုင်လုံစွာသိရှိရသည့် စေတီများကို တူးဖော်တွေ့ရှိရလေသည်။

ယင်းသို့ ဖူးတွေ့ရသော စေတီများမှာ နှောင်းခေတ်ကုသိုလ်ရှင်တို့၏ မွမ်းမံခြယ်လှယ်မှုတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားသည့် လက်ရာတို့ကိုလည်း တွေ့ရသည်၊ သို့သော် အုတ်၊ အင်္ဂတေဖြင့်သာပြီးသော မူလအဆောက်အအုံ သဏ္ဌာန်သည်ကား ပြိုပျက်လျက်ရှိသော အပေါ်လွှာ ကျောက်အုတ် ကျောက်ချပ်များ အကြား၌ ထင်ရှားစွာ ပေါ်ပေါက်နေချေသည်။

ထိုမျှသာ မကသေး၊ ကျောက်ဆစ်ပညာဖြင့် ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံ ဗုဒ္ဓဝင် ရုပ်ကြွများ ထုလုပ်ကိုးကွယ်သောအခါ၌ စေတီပုံများကို သရုပ်ဖော်ထားသည်ကို ထောက်

ရှုခြင်းဖြင့်လည်း ရှေးအကျဆုံးသော စေတီသဏ္ဌာန်ကို ကောင်းစွာ သိသာနိုင်လေသည်။

စက်ဝန်းတစ်ခြမ်းပုံသဏ္ဌာန်၏ ညီပြန့်သော ထိပ်ပေါ်တွင် သေတ္တာသဏ္ဌာန် လေးထောင့် ဥာပနာတိုက်ရှိ၍ ထို ဥာပနာတိုက် အလယ်တွင် ပိန္နဲတိုင် စိုက်ထူကာ ထီးတင်ထားခြင်းဖြစ်၏။

ထိုသို့သော ပုံရိုးရိုးမှ တစ်စ တစ်စဖြင့် ပစ္စယာဆင့်၍ လှေကားများတပ်ခြင်း၊ ထီးအထပ်ထပ်တင်ခြင်း၊ ပန်းပု၊ ပန်းပြောက်တို့ဖြင့် ပြီးသော လက်ရန်း အကာနှင့် မုခ်ဝ တုရိုဏ်တိုင်များ စိုက်ထူခြင်း-စသည်တို့ကို ဆန်းပြား ကြီးကျယ်စွာ ပြုလုပ်လာကြသည်။

အဏ္ဍ-ဟု အခေါ်ရှိသော စက်ဝန်းတစ်ခြမ်းပုံကို မြင့်မားစွာ တည်ဆောက်ရာမှ တစ်ဖန် မုခ်များထွင်းထု၍ ဆင်းတုရုပ်ကြွများ ပူဇော်ထားကြပြန်သည်၊ ထို့နောက်တွင် မြတ်စွာဘုရား ရုပ်တုတော်များကို ဂန္ဓကုဋီတိုက်တွင် ပူဇော်ကာ ကျောက်ဆစ်ပညာ ထွန်းကားလာချိန်၌ ကျောက်ဂူဘုရားများ ထွင်းထုဆောက်လုပ်ကြချေ၏၊ မဇ္ဈိမဒေသ၌ သာသနာတော် ညှိုးမှိန်စ ပြုချိန်လောက်တွင် စေတီတည်ထားကိုးကွယ်မှုသည် ဟိန္ဒူဘုရားရှိခိုးကျောင်းသဏ္ဌာန် အဆောက်အအုံတို့ဖြင့် အဆုံးသတ်လေတော့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ စေတီပုံများ

စေတီတည်ထားမှု ဗိသုကာအနုပညာသည် သာသနာတော် စည်ပင်ပြန့်ပွါးလာသည့်အလျောက် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပျံ့နှံ့လာခဲ့ရာ ရှေးအကျဆုံးသော မြန်မာစေတီပုထိုးများသည် မိဂဒါဝုန်တော၌ မြတ်စွာဘုရား တရားဦးဟောရာ နေရာကို အထိမ်းအမှတ်တည်ဆောက်ထားသော ဓမ္မရာဇိက စေတီနှင့် ဆင်တူလေသည်။ (ဓမ္မရာဇိကစေတီ ယခု မရှိတော့ပေ)

မူလ စေတီပုံသဏ္ဌာန်များသည်စကြဝဠာကိုရည်ရွယ်မှန်းဆကာ သရုပ်ဆောင်ထားသည်ဖြစ်ရာ မြန်မာပြည်၌ သာသနာထွန်းကားလာသည်နှင့်အမျှ စေတီပုထိုးများကို အနှံ့အပြားတည်ဆောက် ပူဇော်ကြရာဝယ် ဗိသုကာလက်ရာ သဏ္ဌာန်အနေ အထားအားဖြင့် သုံးဆယ့်တစ်ဘုံကိုလည်းကောင်း၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကိုလည်းကောင်း မှန်းဆ အတုယူကာ တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် ဆန်းကျယ်စွာ တည်ဆောက်ကြလေသည်။

ထို့ကြောင့် မြန်မာစေတီရိုးရိုး၏ သပိတ်မှောက်နှင့် ခေါင်းလောင်းပုံမှာ မဇ္ဈိမဒေသစေတီတို့မှ အဏ္ဍခေါ် စက်ဝန်းတစ်ခြမ်းသဏ္ဌာန်မှ ဆင်းသက်ပုံပြောင်းလာခြင်း၊ ဖောင်းရစ်များမှာ ဆတ္တာဝလီ ခေါ် ထီးအဆင့်ဆင့်၏ ပုံပန်းကို အတုယူပြောင်းလဲထားခြင်း ဖြစ်သည်မှာ သိသာချေသည်။

ပစ္စယာ ထောင့်များတွင် ကြာအုံများ၊ စေတီငယ်များ တည်ခြင်း၊ လှေကားနှင့် မုခ်ဂူများတပ်ဆင်ခြင်း၊ စေတီရံများ တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ခြင်္သေ့ရုပ် မနုဿသီဟရုပ်များ၊ စေတီရင်း၌ တည်ထားခြင်း-စသော မွမ်းမံခြယ်လှယ်မှုတို့မှာ ကုသိုလ်ရှင်များ၏ စိတ်ကူးဉာဏ်ဆန်းကြယ်သည်နှင့်အမျှ ဖြည့်စွက်တိုးပွါးထားသော အင်္ဂါရပ်များ ဖြစ်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ စေတီရိုးရိုး တစ်ဆူ၏ အစိတ်အပိုင်းတို့ကို လိုရင်းမျှ ရေတွက်ပြရသော် ရှေးဦးစွာ မြေပေါ်၌ ပန်းတင်ခုံ (သို့မဟုတ်) ဖိနပ်ဟုခေါ်သော စတုရန်းအုတ်ခုံရှိ၏။

ထိုအထက် ပလ္လင်အောက်ပိုင်းသဏ္ဌာန် ပစ္စယာ သုံးဆင့်ကို တည်ဆောက်၏။

ပစ္စယာများ အထက်တွင် ကြေးပန်း၊ ကြေးဝိုင်း

ထိုအထက် ခေါင်းလောင်းပုံနှင့် သပိတ်မှောက်၊

ထို့အထက် ဖောင်းရစ်များ၊

ထို့အထက် ကြာမှောက်၊ ရွှံ့နှင့် ကြာလန်၊

ယင်း အထက်၌ ချယားသီး၊ သို့မဟုတ် ငှက်ပျောဖူး၊

ယင်းအထက် တွင် ထီး၊ ငှက်မြတ်နားနှင့် စိန်ဖူးတို့ ဖြစ်ကြသည်။

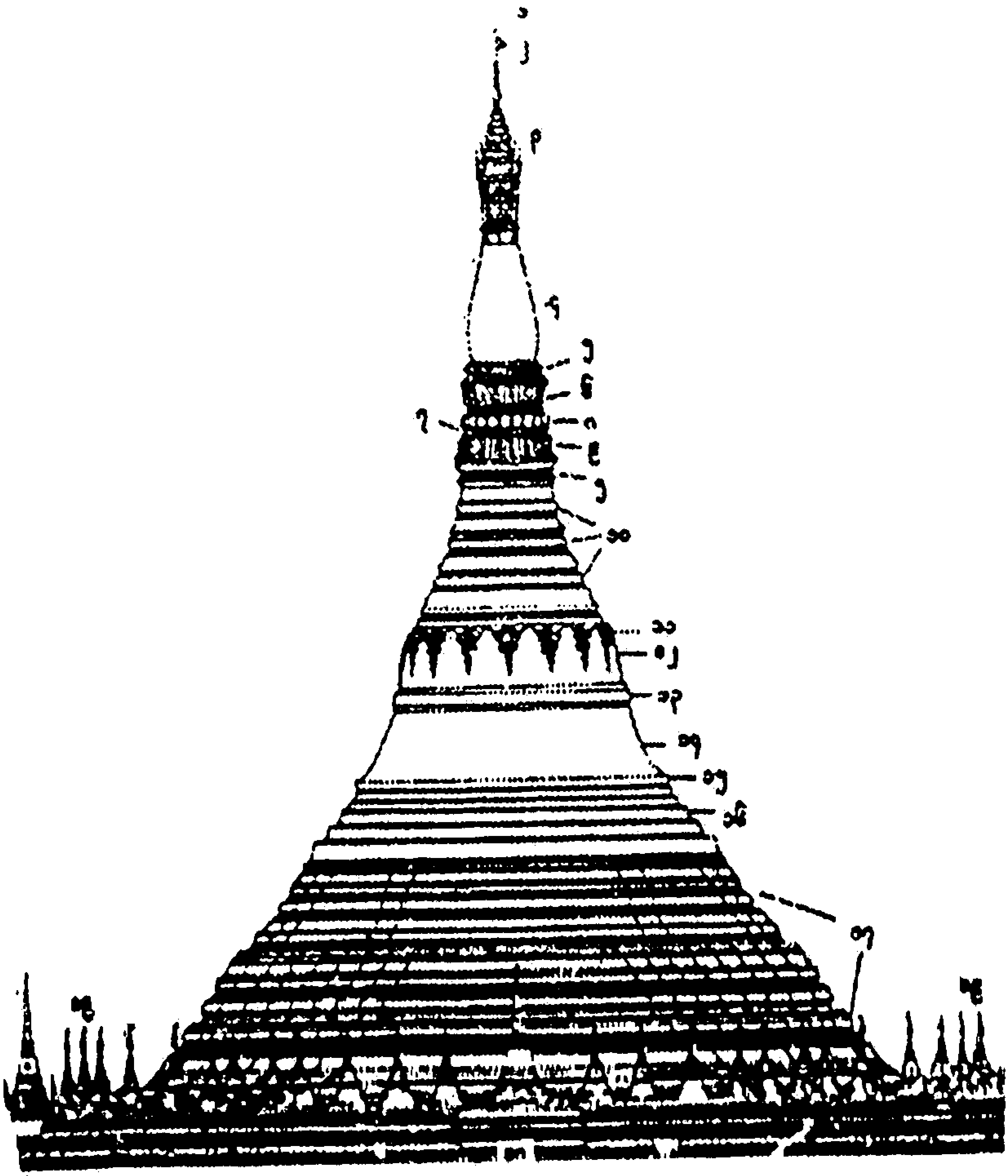
၁
၂
၃
၄
၅
၆
၇
၈
၉
၁၀
၁၁
၁၂
၁၃
၁၄
၁၅
၁၆
၁၇

မြန်မာအဘိဓာန်စာအုပ်၌ကား - အစိတ်အပိုင်း ၁၉-မျိုးအထိ ပြထားသည်၊ ယင်းတို့မှာ -

၁။	စိန်ဖူး	၂။	ငှက်မြွတ်နား
၃။	ထီး	၄။	ငှက်ပျောဖူး
၅။	ကြာရင့်	၆။	ကြာလန်
၇။	ကြာနု	၈။	ရွှဲ
၉။	ကြာမှောက်	၁၀။	ဖောင်းရစ်
၁၁။	ပန်းဆွဲ	၁၂။	သပိတ်မှောက်
၁၃။	ရင်ဖွဲ့	၁၄။	ခေါင်းလောင်းပုံ
၁၅။	ခေါင်းလောင်းနား	၁၆။	ကျည်းဝန်း
၁၇။	ပစ္စယာ	၁၈။	ဖိနပ်

၁၉။ စေတီရံ - တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

စေတီတော် အစိတ်အပိုင်းအချို့၏ ဝေါဟာရ ရှင်းလင်းချက်

ဖိနပ်တော် - စေတီတော်၏ ပန္နက်အတိုင်း မြေဝင်အုတ်မြစ်နှင့် ဖောင်းခံထားသည့် ပန်းတင်ခုံ အကြားရှိ အုတ်ခုံမြင့်။

ပန်းတင်ခုံ - ဖိနပ်တော်နှင့် ပထမ ပစ္စယံ အကြားရှိ ဖောင်းခံထားသော အုတ်ခုံ၊ စေတီတော်အား တင်လှူသည့် ပန်းများကို အုတ်ခုံပေါ်တင်လှူလေ့ရှိကြသဖြင့် ပန်းတင်ခုံဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ပစ္စယံ - ပါဠိဘာသာ၌ အထောက်အပံ့ပေးသည်ကို ပစ္စယ-ဟု သုံးလေ့ရှိသည်၊ စေတီတော်ကို ခိုင်မာတောင့်တင်းစေရန် အထောက်အပံ့ပေးသည့် အုတ်ခုံကို ပစ္စယံဟု ခေါ်သည်၊ ပစ္စယံကို များသောအားဖြင့် ၃-ဆင့် ပြုလုပ်လေ့ရှိပြီး ပစ္စယံထောင့်များတွင် စေတီရံများ၊ ကလသာ အိုးခေါ် ပန်းစိုက် ရေချမ်းအိုးများ တည်ထားလေ့ရှိသည်။

ရှစ်မြှောင့်ပုံနှင့် ကျည်ဝန်း - ပစ္စယံ ၃-ဆင့်၏ အထက်တွင် ရှစ်မြှောင့်ပုံနှင့် ကျယ်ဝန်း (စက်ဝန်းပုံ) တစ်ခုကို ပြုလုပ်ထားရှိသည်၊ ခေါင်းလောင်းပုံ၏ နှုတ်ခမ်းကို ပေါ်လွင်စေရန် အောက်ခံခုံအဖြစ် ပြုလုပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ခေါင်းလောင်းပုံ (သပိတ်မှောက်) - ခေါင်းလောင်းပုံ၏ အလယ်ခါးစည်းတော်ကို ရင်ဖွဲ့တော်ဟု ခေါ်သည်၊ ရင်ဖွဲ့တော်၏ အထက်ပိုင်းမှာ သပိတ်ကို မှောက်ထားသည်နှင့် တူသောကြောင့် သပိတ်မှောက်ဟု ခေါ်ကြသည်၊ ရင်ဖွဲ့တော်၏ အထက်နှင့် အောက်တွင် ညောင်ရွက်ပုံများဖြင့်မူ ရင်ဖွဲ့တော် အထက်ပိုင်း၌ ပန်းဆွဲများ၊ အောင်ပိုင်း၌ ဘီလူးပန်းဆွဲများဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားလေ့ရှိကြသည်။

ဖောင်းရစ် - ခေါင်းလောင်းပုံသည် ဓာတ်တော်တိုက်ဖြစ်၍ ယင်းဓာတ်တော်တိုက် အထက်၌ ထီးအဆင့်ဆင့် ဖြန့်မိုးထားသည့် အနေဖြင့် ဖောင်းရစ်များ ပြုလုပ်ထားလေ့ရှိ ကြသည်။

ချယားသီး(ငှက်ပျောဖူး) - စေတီတော်၏ ထိပ်ဆုံးအပိုင်းကို ချယား (ခရေ) သီးပုံနှင့် တူ၍ ချယား (ခရေ) သီးဟု ခေါ်ကြသည်။

ထီးတော် - ငှက်ပျောဖူးအထက်၌ အုပ်မိုးထားသော အရာ၊ သံခွေ၊ ကြေးခွေ စသည်တို့ကို ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် အဆင့်ဆင့် ပြုလုပ်ထားသည့် အဆင်တန်ဆာ တစ်မျိုး၊ ယင်းထီးတော်ကို ဘုံ ၅-ဆင့်၊ ၇-ဆင့်၊ ၉-ဆင့် စသည်ဖြင့် လုပ်လေ့ရှိသည်၊ မကိုဋ်ပုံ၊ ချည်ဝင်ပုံ- စသည်ဖြင့်လည်း လုပ်လေ့ရှိသည်။

ဆန်းသစ်သော မြန်မာ့ဟန်

ရှေးခေတ်က ချယားသီး (ငှက်ပျောဖူး)သည် စေတီတော် တစ်ဆူ၏ ထိပ်ဆုံးအပိုင်း ဖြစ်၍ ထီးတော်ကို သီးခြား ထပ်ဆင့်တင်လှူခြင်း မပြုကြချေ။ အိန္ဒိယ, သီရိလင်္ကာ -စသော မြန်မာ့အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံများ၏စေတီ, ပထိုးများတွင် စေတီတော် အား သီးခြား ထီးတော် မတင်ဘဲ စေတီတော်၏ အထွတ် အထိပ်မှာ ချယားသီး (ငှက်ပျောဖူး)ဖြစ်သည်၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စေတီ ပုထိုးများမှာမူ လမ်းရိုးဟောင်းတွင် ဆင့်ကာ ထွင်တတ် သည့် မြန်မာတို့၏ စိတ်ကူးဉာဏ် အားမာန်ဖြင့် စေတီတော် တည်ဆောက်မှု ဗိသုကာ အတတ်ပညာကို အမြင့်မားဆုံးသို့ ရောက်စေသောအားဖြင့် စေတီတော် အထွတ်အထိပ်ကို ချယားသီး (ငှက်ပျောဖူး) မျှဖြင့် အားမရကြ၊ မတင်းတိမ်နိုင်ကြ၊ စိတ်ကူးဉာဏ် ကွန့်မြူးကာ ရွှေထီး၊ ငွေထီး၊ ကြေးထီး၊ သံထီး စသည့် ထီးတော် အမျိုးမျိုး ပြုလုပ်၍ သဒ္ဓါတရား ကြီးမာစွာ ထပ်ဆင့် တင်လှူ ပူဇော်ခဲ့ကြလေသည်။

ငှက်မြတ်နား

ထီးတော် ဘုံဆင့်များ ဒေထက်၊ စိန်ဖူးတော် အောက်တွင် တပ်ဆင်ထားသော အလံတံခွန်သဖွယ်ဖြစ်သည့်

အရာ၊ လှေ, သင်္ဘောများ၏ တက်မစင်နှင့် ရွက်တိုင်ဖျား လင်းယဉ်ထိပ်၌ တပ်ဆင်ထားသော ကုက္ကလံ ခေါ် ကြက်လျှာ တံခွန်သည် လေတိုက်ရာ အရပ်မျက်နှာကို ပြညွှန်သကဲ့သို့ စိန်ဖူးတော် အောက်နားကပ်ကပ်တွင် နေရာယူထားသည့် ငှက်မြတ်နား (ငှက်မနား) သည်လည်း လေတိုက်ရာ အရပ် ၈-မျက်နှာကို ပြညွှန်နေသည်၊ လေယူရာ တိမ်း၍ ယိမ်းနွဲ့တတ် သည့် အလံ, တံခွန်သဖွယ်လည်း ဖြစ်သည်၊ လေတိုက်ရာ လိုက်ပါ လည်ပတ်နိုင်စေရန် ငှက်မြတ်နားကို ဆုံလည်ဖြင့် ပြု လုပ်လေ့ရှိကြသည်၊ ငှက်မြတ်နား၏ ဘေးသို့ ထွက်ပြီး တစ်ဖက် သတ် အလေးချိန်စီးမှုကြောင့် ထီးတိုင် သံချောင်းများ ကွေးနိုင်၊ ကောက်နိုင်သဖြင့် အလေးချိန် ဟန်ချက်မျှညီနေစေရန် ငှက်မြတ်နား၏ ဆန့်ကျင်ဘက် တူရူတွင် ချိန်သီးအလေး တပ်ဆင်ထား တတ်ကြသည်။

ငှက်မြတ် လေးကောင်

ဘုရားအလောင်း နုစဥ်ဘဝက ဖြစ်ခဲ့သော -

၁။ ကြက်မင်း၊

၂။ ဇာမဏီငှက်မင်း၊

၃။ ကျေးမင်း၊

၄။ ဟင်္သာမင်း ဟူသော ငှက်မြတ် လေးကောင် ကို ရှေးအစဥ်အလာမှစ၍ ယနေ့ခေတ် စေတီ ပုထိုးအချို့၏ ငှက်မြတ်နားတွင် ထည့်သွင်းတပ်ဆင် ပြုလုပ်လေ့ရှိကြသဖြင့် ငှက်မြတ်နား ဟု ခေါ်ကြသည်။

အချို့ ဆရာတို့က ဇာမဏီငှက်နေရာတွင် လင်းမြီးဆွဲ ငှက်ကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြကြသည်။

* ဟင်း လင်း၊ ကြက် ကျေး၊ ငှက်မြတ် လေးကောင်၊ ထည့်ဆောင်လို့ထား၊ ငှက်မြတ်နားဟု၊ ခေါ် ပြောသမှု၊ လူတို့ ပြု၏။

(ရှေးဆရာ)

* မြီးဆွဲ ဟင်္သာ၊ ကျေးဝါ ကြက်ရုပ်၊ ထုလုပ် ထွေပြား၊ ငှက်မြတ်နားနှင့်။

(မဃဒေဝလင်္ကာ)

စေတီတော်၏ ပဓာန အစိတ်အပိုင်း သုံးခု

စေတီတော်တစ်ဆူတွင် အောက်ခံခုံ၊ ခေါင်းလောင်းပုံခေါ်သပိတ်မှောက် ...

၁။ **အောက်ခံခုံ** - ခေါင်းလောင်းပုံခေါ် သပိတ်မှောက် အပိုင်း၏ အောက်ပိုင်းဖြစ်သော ပန်းတင်ခုံ ပစ္စယံတို့သည် စေတီတော်၏ အောက်ခံခုံ သဘောဖြစ်သည်။

၂။ **ဓာတ်တော်တိုက်** - ခေါင်းလောင်းပုံခေါ် သပိတ်မှောက် အပိုင်းသည် ဓာတ်တော် မွေတော်များ ဌာပနာရာ ဌာနဖြစ်၍ ဓာတ်တော် တိုက် မည်သည်။

၃။ **ထီးတော်** - ခေါင်းလောင်းပုံ ခေါ် သပိတ်မှောက်မှ အထက်ပိုင်းသည် ဓာတ်တော်တိုက် ကို ထီးကဲ့သို့ အုပ်မိုးထားသော ကြောင့် ထီးတော်ပိုင်းဟု ခေါ်သည်။

လိုဏ်, မှန်ပါ စေတီများ

အချို့ စေတီတော်များ၌ လိုဏ်ခေါင်း, မှန်ပေါက်များ ပြုလုပ်ထားတတ်ကြသည်၊ ထိုသို့ မှန်ပေါက် ပြုလုပ်ရာ၌ တစ်ဝဂူ၊ လေးမျက်နှာ၊ ငါးမျက်နှာ၊ ရှစ်မျက်နှာ စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။ ထိုတွင် -

၁။ တစ်ဝဂူ - သင့်လျော်သည့် တစ်ဘက်ဘက်မှ လိုဏ်, မှန်ပေါက် တစ်ခုသာ ပါရှိသော ဘုရား။

၂။ လေးမျက်နှာ - အရပ်လေးမျက်နှာကို မူတည်၍ မှန်ပေါက် လေးခုထားရှိကာ ဤကမ္ဘာတွင် ပွင့်တော်မူပြီးသော ကကုသန်၊ ကောဏာဂုံ၊ ကဿပ၊ ဂေါတမ ဟူသော ဘုရားလေးဆူ တည်ထားလေ့ ရှိကြသည်။ (ရွှေတိဂုံစေတီ . . . စသည်၊)

၃။ ငါးမျက်နှာ - စေတီတော်ပတ်လည်တွင် ငါးမျက်နှာ, ငါးမှန် ထား၍ ဘုရားလေးဆူအပြင် မေတ္တေယျ ဘုရားလောင်းကို ခြေတွဲ လွဲချ ထိုင်လျက်ပုံဖြင့် ထုလုပ် ကိုးကွယ်

တတ်ကြသေးသည်။ (ပုံ-ဂံ- ဖွားစောရှာ အနီး ဓမ္မရာဇိကဘုရား . . . စသည်၊)

၄။ ရှစ်မျက်နှာ - အရပ်ရှစ်မျက်နှာ, ဂြိုလ်ကြီး ရှစ်လုံးကို ရည်ရွယ်၍ မုခ်ပေါက် ရှစ်ခုပါ ရှစ်မျက်နှာ စေတီတော်များကိုလည်း ပြုလုပ်လေ့ရှိကြသည်၊ ဤကမ္ဘာ၏ အနီး အနား၌ ပွင့်သော ဝိပဿီ, သိခီ, ဝေဿဘူ ဤဘုရား သုံးဆူနှင့်တကွ ဤကမ္ဘာ၌ ပွင့်သော ဘုရားငါးဆူတို့ကို ရည်မှန်း၍ ပူဇော်ကြသည်၊ ဂြိုလ် ရှစ်လုံး ပူဇော်သည့် အစား ဘုရားရှစ်ဆူ ပူဇော်မှုဖြင့် အစားထိုးထားခြင်း ဖြစ်သည်။

အလိုဆန္ဒအမျိုးမျိုး ရှိကြသည့် သတ္တဝါများနှင့် လျော်အောင် အမျိုးမျိုး, အဖုံဖုံ စိတ်ကူးဉာဏ်ဖြင့် ရည်မှန်းပူဇော်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကားအရပ်ရပ်ကို ထောက်ရှုလျှင် ဘုရားရှင်မရှိသည့်နောက် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်စား ဓာတု, ဓမ္မ, ဥဒ္ဒိဿက, ပရိဘောဂ စေတီတို့ကို ကိုးကွယ်ရမည် ဟု ဆိုလိုသည်။

ကိုယ်တိုင်နှင့် ကိုယ်စား အကျိုးရမှု

အာဏာကုန်လွှဲအပ်ခြင်း ခံရသည့် ကိုယ်စားလှယ်သည် မူရင်းပုဂ္ဂိုလ်၏ လုပ်ငန်းများကို အပြည့်အဝလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်၊ ထို့အတူ -

၁။ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း, ပူဇော်ခြင်း၊

၂။ မြတ်စွာဘုရားမရှိသည့်နောက် ဘုရားကိုယ်စား စေတီများကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း ပူဇော်ခြင်း၊

ဤနှစ်မျိုးသည် စိတ်ထားတူလျှင် အကျိုးရမှုတူသည်ဟု (ဝိမာန၊ ၆၆) ၌ ဟောတော်မူသည်။

စိတ်ထားတူပုံ

သမေ စိတ္တေ သမံ ဖလံ

(စိတ်ထားတူလျှင် အကျိုးတူသည်)

ဟုဟောထားခြင့်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်စား စေတီတော် ၄-မျိုးတွင် မည် သည့်စေတီကို ပူဇော်သည်ဖြစ်စေ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့ လေးလေးစားစား ပူဇော်မှသာ အကျိုး တူနိုင်မည်၊ ရုပ်ပွားတော်, စေတီ

တော်များကို ပူဇော်ရာ၌ များသောအားဖြင့် လေးလေးစားစား မပြုကြ၊ ဖြစ်ကတတ် ဆန်းပြုလုပ်ကြသည်၊ အချို့က ယနေ့တင်ထားသော ဆွမ်း တော်ပွဲကို နောက်နေ့မှ စွန့် တတ်ကြသည်၊ ပန်းအိုး ၁-ခါတင်ထားလျှင် ၁-လလောက် တင်ထားတတ်ကြသည်၊ ဦးချရမှန်း မသိ၊ ရိုသေရမှန်း မသိ၊ အမှိုက်တသောသော ဖုန် တသောသော မုန့်ပုံး-စသည်ကို ၁-နှစ်လောက်တင်ထား တတ်ကြသည်၊ ရိုသေ လေးစားမှု နည်းသလောက် ကောင်းကျိုးရနည်းမည်၊ အပြစ်ပင် ဖြစ်နိုင် သည်၊ သက်တော် ထင်ရှား ဘုရားကဲ့သို့ ပူဇော်နိုင်ကြပါစေ။

ဘုရားကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပုံ

ဘုရားကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာ၌ စနစ်တကျ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်တတ်ဖို့ လိုသည်၊ ဂေါတမ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်က -

ဘုရားရှင်တို့သည် လမ်းညွှန်သူသာဖြစ်သည်၊ သင်တို့ ကိုယ်တိုင်ကျင့်ကြံမှသာလျှင် လွတ်မြောက်နိုင်ပေမည်ဟု -

(ခု၊ ၁၊ ၅၂) ၌ ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။

မှန်ပါသည်၊ ဘုရားရှင်သည် ဒုက္ခလွတ်မြောက်ရေး, ချမ်းသာအစစ် ရရှိရေးလမ်းစဉ် ဓမ္မကို လမ်းညွှန်ပေးသည်၊

၁။ ကောင်းမှုပြုလျှင် ကောင်းကျိုးရသည်၊

၂။ မကောင်းမှုပြုလျှင် မကောင်းကျိုးရမည်ဟုသာ ညွှန်ပြသည်၊

ဗုဒ္ဓလမ်းညွှန်သည့် အတိုင်းလိုက်နာကျင့်သုံးလျှင် အကျိုးရမည်၊ မလိုက်နာ မကျင့်သုံးလျှင် အကျိုးမရနိုင်၊ မိဘစကားမလိုက်နာသူကို မိဘကမကယ်တင်နိုင်သကဲ့သို့ ဘုရားစကားမလိုက်နာသူကို ဘုရားရှင်က မကယ်တင်နိုင်ပါ၊ ဘုရားစကားလိုက်နာခြင်း သည်သာ ဘုရားကိုးကွယ်ရာအစစ်မည်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓလမ်းညွှန်ချက် ဩဝါဒအနှစ်ချုပ်

၁။ မကောင်းမှုဟူသမျှ မပြုလုပ်ဘဲ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
၂။ ကုသိုလ်ကို ဖြည့်ကျင့်ခြင်း၊
၃။ မိမိစိတ်ကို ဖြူစင်အောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊

ဤ အချက်သုံးချက်သည် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ လမ်းညွှန်ချက် အချုပ်ဖြစ်သည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ လမ်းညွှန်ချက်ကို လိုက်နာခြင်းကြောင့် လိုအပ်သောအကျိုး ပြီးနိုင်သည်၊ လိုအပ်သောအကျိုးကို ပြီးစီးအောင် လမ်းညွှန်ပေးသူ ဘုရားရှင်သည် အားထားကိုးကွယ်ရာ ကျေးဇူးရှင်အစစ်ဖြစ်သည်။

ကျေးဇူးဆပ်နည်း

ကျေးဇူးရှင်ကို ကျေးဇူးဆပ်ရာ၌ -

၁။ အာမိသပူဇာ - ပန်း, ရေချမ်း, ဆီမီး စသော လှူဒါန်းပူဇော်ဖွယ်ရာ ဒါနဝတ္ထု အစုစုတို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း၊

၂။ ဓမ္မပူဇာ - ရှိသေလေးစားခြင်း၊ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း လိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်း- စသည်။

ဤနှစ်မျိုးဖြင့် ပူဇော်ခြင်း၊ ကောင်းစွာပြုခြင်း၊ မြတ်နိုးခြင်း၊ စသော အားဖြင့် ကျေးဇူးဆပ်နိုင်သည်။

မသင့်သော ပူဇော်နည်းများ

အာမိသပူဇာ, ဓမ္မပူဇာ နှစ်မျိုးသာ ဘုရားခွင့်ပြုခဲ့သော ပူဇော်ခြင်းများ ဖြစ်သည်။ (အံ-၁၊ ၉၂) အငြိမ့်ပွဲ, ဇာတ်ပွဲ, နွားပြိုင်ပွဲ စသော ပွဲများဖြင့် ပူဇော်ခြင်းသည် ဘုရားအလိုကျမဟုတ်သော ပူဇော်နည်းများ ဖြစ်သည်၊ ဤ ပူဇော်နည်းများကို ရည်ရွယ်၍ -

တစ်နှစ်တစ်ခါ၊ ငရဲရွာ၊ လူ့ရွာ ဘုရားပွဲ

ဟု ရှေးက ဆိုရိုးပြု၍ ကဲ့ရဲ့ခဲ့ကြသည်။

ပူဇော်ရကျိုး

ဗုဒ္ဓ, ဓမ္မ, သံဃ-တို့ကို တိုက်ရိုက်ပူဇော်ခြင်း၊ ဗုဒ္ဓ, ဓမ္မ-ကိုယ်စား စေတီတော်ကို ပူဇော်ခြင်းတို့သည် စေတနာထက်သန်မှု အတိုင်းအတာအရ အကျိုးခံစားရသည်။

၁။ *ညောင်ပင်ကြီးလောက်လှူသော်လည်း ညောင်စေ့လောက်သာအကျိုးရသည် -*

ဟုဆိုခြင်းသည် ညောင်စေ့လောက် စေတနာနည်းသည်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်၊

၂။ *ညောင်စေ့လောက် လှူသော်လည်း ညောင်ပင်ကြီးလောက် အကျိုးရသည် -*

ဟုဆိုရာမှာလည်း ညောင်ပင်ကြီးလောက် စေတနာထက်သန်များပြားသည်ကို ရည်ရွယ်၍ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသည်ကိုကြည့်လျှင် လှူဖွယ်ပစ္စည်းက ပမာဏ မဟုတ် စေတနာကသာ ပမာဏဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ပန်း ၁-ပွင့်၏ အကျိုး

ပန်း ၁-ပွင့် အလှူသည်ပင်လျှင် ကမ္ဘာပေါင်း ၈ုဋ္ဌေ ၈၀-တိုင်တိုင် နတ်ရွာ သုဂတိဘုံရောက်နိုင်ကြောင်း (ထေရ) စသည်၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့သည်။

ဤအဆိုသည် ယုံကြည်နိုင်စရာမရှိဟုထင်ရသော်လည်း မျက်စိ တစ်မှိတ်၊ လျှပ် တစ်ပျက် အတွင်းမှာ စိတ်ပေါင်း ကုဋေတစ်သိန်းမက ချုပ်ပျက်ကြသည်ဟုလည်းကောင်း စေတနာတစ်ခုသည် ဘဝတစ်ခုကို ဖြစ်စေသည်ဟုလည်း ကောင်း အဘိဓမ္မာကျမ်းဂန်များ၌ ဆိုထားသဖြင့် ပန်း ၁-ပွင့်လှူရာ၌ ကုသိုလ်စေတနာဇောစိတ်များ မရေမတွက်နိုင်အောင်ဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့် မယုံကြည်နိုင်စရာမရှိပေ။

ပန်း ၁-ပွင့် လှူရကျိုးသည်ပင် ဤမျှလောက် အကျိုးများလျှင် ပန်း ၁-ပွင့်ထက် သာလွန်သော ပစ္စည်း အာမိသ လှူဒါန်းဖွယ်ရာများကို လှူဒါန်း ပူဇော်လျှင်ကား အထူးပြောစရာပင် မလိုတော့ပေ။

လိုတိုင်းရ ဈေးရုံတော်ကြီး

ဈေးရုံတော်ကြီးသည် လိုချင်သော ပစ္စည်းမှန်သမျှကို ဝယ်ယူ၍ ရနိုင်သကဲ့သို့ ဓာတုစေတီ- စသော စေတီတော်တို့သည် မိမိတို့ လိုချင်သည့် ချမ်းသာမှန်သမျှကို ပေးစွမ်းနိုင်သည်၊ လူ, နတ်, နိဗ္ဗာန် ၃-တန်ချမ်းသာကိုလည်းပေးစွမ်းနိုင်သည်၊ အသက်ရှည်ခြင်း, အဆင်းလှခြင်း, ခွန်အားကြီးခြင်း, ဉာဏ်ပညာကြီးခြင်း-စသော ကောင်းမြတ်သည့် အကျိုးတို့ကိုလည်း ပေးစွမ်းနိုင်သည်၊ မည်သည့်အရာကိုပင်ဖြစ်စေ ဒါနစေတနာအရင်းအနှီးဖြင့် ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်ချည်း ဖြစ်သည်၊ ပကတိဈေးရုံကား ယခုဘဝ အသုံးအဆောင် ကိုသာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်၊ စေတီတော်မြတ်များသည်ကား ယခုဘဝ, နောင်ဘဝ, လောကီ, လောကုတ္တရာ မည်သည့် အရာကိုမဆို ပေးစွမ်းနိုင်သည်ဟု မိလိန္ဒပဉှာ ၃၂၃-၌ မိန့်ဆိုထားသည်။

အာမိသပူဇာ၊ ဓမ္မပူဇာနှစ်မျိုးတွင် ဓမ္မပူဇာက သာလွန်မြင့်မြတ်ကြောင်းနှင့် ဓမ္မပူဇာကိုသာ ဘုရားရှင်လိုလားတော်မူကြောင်း (ဒီ၊ ၂၊ ၁၁၄၊ ခု၊ ၁၊ ၆၄) တို့၌ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောတော်မူခဲ့သည်၊

ဘုရားချီးမွမ်းသူ

ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံကာနီး လေးလလောက်မှစ၍ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးကြသည်၊ မြတ်စွာဘုရားအနားမှ မခွါဘဲ ဘုရားပတ်ဝန်းကျင်၌သာ နေထိုင်ကြသည်၊ ထိုရဟန်းများအနက် -

၁။ အတ္တဒတ္တမည်သောရဟန်း၊

၂။ တိဿမည်သောရဟန်း၊

၃။ ဓမ္မာရာမမည်သောရဟန်း၊

ဤရဟန်းသုံးပါးသည် အများနှင့်မတူ တစ်မူထူးခြားပြီး **"ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့မည်၊ ငါတို့မှာလည်း ကိလေသာ မကုန်သေး၊ ဘုရားရှင်မကွယ်လွန်မီမှာပင် ကိလေသာ အာသဝေါ ကုန်အောင်ကြိုးစားတော့မည်"** ဟု တိုင်ပင်ပြီး တစ်ပါးချင်း ခွဲကာ အသည်းအသန် တရားအားထုတ်နေကြ၏၊ ရဟန်း တော်များက ထိုရဟန်းများသည် ဘုရားရှင်ကို အရေးမစိုက် ကြောင်း လျှောက်ထားသောအခါ ဘုရားရှင်က ခေါ်မေးတော် မူသည်၊ သူတို့၏အဖြစ်မှန်ကို သိရသဖြင့် ထိုရဟန်းတို့ကို သာဓုခေါ်သည်၊

"ငါဘုရားကို အာမိသ ပူဇာဖြင့် ပူဇော်ရုံမျှဖြင့် ငါဘုရားအပေါ် ချစ်ရာမရောက်၊ ဓမ္မပူဇာဖြင့် ပူဇော်မှသာ ငါဘုရားအပေါ် ချစ်ရာရောက်သည်"

ဟု ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် ချီးမွမ်းစကား မိန့်ကြားခဲ့လေသည်။ (ဓမ္မပဒ၊ ဌ၊ ၂၊ ၁၀၂-၃-၄)

ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား တကယ်လိုလား တော်မူသော အမြတ်ဆုံး ဓမ္မပူဇာဖြင့် ပူဇော်ကာ ဘုရား တပည့်သား ဗုဒ္ဓဘာ သာဝင်အစစ်များဖြစ်အောင် ကြိုးစား ကြပါလေ။

ဘုရားကို စေတီကွယ်

ဓါတ်တော်, မွေတော်တို့၏ ကိန်းဝပ်ရာဌာနဖြစ်၍ အုတ်, အင်္ဂတေဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော စေတီ, ပုထိုး, အဆောက်အအုံများသည်လည်း စေတီပင်ဖြစ်သည်၊ ဓါတ်တော်, မွေတော်မပါသော အုတ်, အင်္ဂတေဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အဆောက်အအုံများကို စေတီဟု မခေါ်နိုင်ပါ၊ ထို့ကြောင့် စေတီကိုအာရုံပြုပူဇော်ရာ၌ -

၁။ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကို ရှိခိုးသည်၊

၂။ ဆံတော်, ဓါတ်တော်, မွေတော်များကိန်းဝပ်ရာ ရွှေတိဂုံ စေတီတော်ကို ရှိခိုးသည်၊

၃။ ရွှေတိဂုံစေတီတော်၌ ကိန်းဝပ်တော်မူသော ဆံတော်, ဓါတ်တော်, မွေတော်များကို ရှိခိုးသည်၊

ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ၃ -မျိုးသည် မကောင်းရာမကောင်း ကြောင်းဖြစ်သော်လည်း မည်သည်ကပို၍ သဘာဝ ကျသည်ကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်စေလိုပါသည်။

စေတီ, ပုထိုး, ရုပ်ပွါးတော်များကို ပူဇော်ရာ၌ ရွှေတိဂုံစေတီ, မဟာမြတ်မုနိဘုရား စသော မျက်မြင်ပေါ်မှာသာ အဆုံးမသတ်ဘဲ အရဟံ - စသောဂုဏ်တော်များ ပိုင်ရှင်သက်တော်ထင်ရှား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသခင်တိုင်အောင် အာရုံရောက်နိုင်ဖို့အရေးကြီးသည်။

လောကီကျိုးအတွက် လိုအပ်လျှင်ကား တန်ခိုးကြီးဘုရားများကို ရှိခိုးပူဇော်လျှင် လိုအပ်သောအကျိုး ပိုမိုပြီးမြောက်နိုင်မှုကား ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ထူးခြားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ တည်ထားသွားသော သမိုင်းဝင်ဘုရားများ တန်ခိုးကြီးဘုရားများကို ကိုးကွယ်ခြင်းကြောင့် လိုလားတောင့်တသော အကျိုးများ ပြီးစီးအောင်မြင်နိုင်ခြင်းသည်လည်း လောကီပစ္စုပ္ပန်အကျိုးအတွက် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

စာရေးသူ တင်ပြလိုရင်းကား ကိုးကွယ်ရာအစစ်အမှန်နှင့် ကိုးကွယ်မှုအမှန်ရောက်စေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ဖိနပ်စီးမှုနှင့် ရှိသေလေးစားမှု

ရှိသေလေးစားထိုက်သူများ၏ အနီးအနားသို့ ဖိနပ်စီးသွားလျှင် ရှိသေလေးစားရာမရောက်ဟု အိန္ဒိယ, မြန်မာစသော အရှေ့တိုင်း အချို့နိုင်ငံများက ယူဆကြသည်။ အချို့ဆိုလျှင် ခပ်လှမ်းလှမ်း မြင်လောက်ရာ အရပ်ကပင် ဖိနပ်ချွတ်၍ အရိုအသေ ပေးတတ်ကြသည်။ ကျောင်းဝင်း, ဘုရားဝင်းဝင်မိလျှင်ပင် ဖိနပ်ချွတ်ကြရသည်။ ကျောင်းဝင်း, ဘုရားဝင်းဝတ္တကမြေအတွင်း ဖိနပ်စီးလျှင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကဲ့သို့ ဓားခွဲခံရမည်။ ငရဲကြီးမည်ဟု ယူဆတတ်ကြသည်။ လွန်လွန်ကဲကဲအယူသီးမှုသာ ဖြစ်ပါသည်။'

အနောက်တိုင်းသားများကား ဖိနပ်မစီးလျှင် ယဉ်ကျေးမှု မရှိ၊ ဖိနပ်စီးမှ ယဉ်ကျေးသည်ဟု ယူဆကြသည်။

အမှန်မှာ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည် နေထိုင်ဖို့ရာ သန့်ရှင်းစွာ ခင်းထားသော ဖျာ, သင်းဖြူး, အဝတ် စသော အခင်းများအပေါ် ခြေမဆေးဘဲ ခြေထောက်ဖြင့် နင်းမိခြင်းကြောင့် အပြစ်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ (ဒီ၊ ၅၊ ၁၊ ၁၂၆) ထိုအဆိုအရ -

ထိုင်နေဖို့ အခင်းများ ဟု

ဆိုသဖြင့် ကျောင်းဝင်း, ဘုရားဝင်း မြေကြီးပေါ် ဖိနပ်စီးလျှင် အပြစ်မဖြစ်ကြောင်း သိသာသည်။ မြေကြီးပေါ်

ဖိနပ်မစီးလျှင် ခြေထောက်ညစ်ပေမည်။ ညစ်ပေသော ခြေထောက်ဖြင့် တက်မိလျှင် ကျောင်းပေါ်, ဘုရားရင်ပြင်ပေါ် စသည် ညစ်ပေကုန်မည်။ ကျောင်းပေါ်, ဘုရားရင်ပြင်ပေါ် စသည် မညစ်ပေစေရန် ကျောင်းဝင်း, ဘုရားဝင်း ဖြစ်စေကာမူ မြေကြီးပေါ် ဖိနပ်စီးသင့်ပါသည်။

ပုဂံဘုရားဝင်းများ၊ မန္တလေး မဟာမြတ်မုနိ၊ ဇလွန်ပြည်တော်ပြန်၊ ရွှေတိဂုံ စသော ဘုရားများ၏ ဝင်းများအတွင်း ဖိနပ်စီးခြင်းကြောင့် ရင်ပြင်များအပေါ် မညစ်ပေသည်ကို သတိပြုသင့်သည်။

မိမိခြေထောက်မှ ပါသော ဖုန်စသော အညစ်အကြေးများဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ရင်ပြင် စသည် မညစ်ပေစေဖို့သာ အဓိကဖြစ်ပါသည်။

၁။ ထိုင်နေဖို့ အခင်းများအပေါ် ဖြစ်ခြင်း။

၂။ တက်နင်းလျှင် ညစ်ပေမည်ကို သိခြင်း။

၃။ တက်နင်းခြင်း။

ဤအချက်များ စုံမှ အပြစ်ရှိနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ရင်ပြင်ပေါ်, ကျောင်းပေါ် စသည် မညစ်ပေစေရန် မြေကြီးပေါ် စသော ဖိနပ်စီးသင့်သော နေရာများ၌ ဖိနပ် စီးသင့်ပါသည်။ မစီးလျှင် ညစ်ပေနိုင်ခြင်းကြောင့် ပို၍ အပြစ် ကြီးနိုင်ပါသည်။

အနေကဇာ သိစရာ

ဘုရားအသစ် စ-တင်ကိုးကွယ်ရာ၌ အနေကဇာတင် လေ့ရှိကြသည်၊ အနေကဇာဟူသည် မြတ်စွာဘုရား ဘုရားဖြစ်ခါစက ကိုယ်တော်တိုင် စိတ်တော်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်တော်ဖြင့်လည်းကောင်း ဥဒါန်းကျူးခဲ့သော အနေကဇာတိ သံသာရံစသော ပါဠိတော်များဖြင့် ရွတ်ဆိုပူဇော်သည်ကို အနေကဇာတင်သည်ဟု ဆိုသည်၊ အနေကဇာတိသံသာရံ စသောဂါထာ ပါဠိကိုယူ၍ အနေကဇာ ဟုဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

အနေကဇာတင်သမိုင်း

အနေကဇာတင်ခြင်း အလေ့အထသည် ဘုရင့်နောင် မင်းတရားကြီးလက်ထက်က စတင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုကြသည်၊ ထိုအချိန်က ဇင်းမယ်ပြည်ကို သိမ်းယူပြီးနောက် သားတော် အနော်ရထာစောအား ဘုရင်ခံခန့်ခဲ့သည်၊ အနော်ရထာစော သည် သာသနာပြုဆရာတော်ကြီးများကို ဇင်းမယ်သို့ပင့် ဆောင်သွားသည်၊ ဇင်းမယ်သားတို့၏ ဂြိုဟ်ကြီးကိုးလုံးကို ရည်ရွယ်၍ ဂါထာမန္တာန်စုတ်, သိဒ္ဓိတင်မှု အစဉ်အလာကို ဘုရားကိုးဆူဖြင့် အစားထိုး၍ အနေကဇာတင်ဂါထာများ ရွတ်ဆိုပူဇော်လျှက် ဗုဒ္ဓါဘိသေကမင်္ဂလာသဘင်ဖြင့် အစား

ထိုးခဲ့သည်၊ ထိုအချိန် ၉၄၁-ခုနှစ် လောက်မှ အနေကဇာတင် အလေ့အထ စ-တင်ခဲ့ကြောင်း ရဝေထွန်း၏ ရတနာစာပေ အမှတ်-၁ ၌ ဆိုထားသည်။

သို့သော် ဓာတု, ပရိဘောဂ, ဥဒ္ဒိဿစေတီတော်များကို ကိုးကွယ်သူများသည် မိမိ စ-တင်ကိုးကွယ်ချိန်၌ ဘုရားဖြစ်စ အချိန်ကိုရည်မှန်းပြီး အနေကဇာတိသံသာရံ စသော ဥဒါန်း ပါဠိတော်များဖြင့် ပူဇော်မှုပြုကြသည် ဖြစ်သောကြောင့် ဖေါ်ပြပါ ဘုရင့်နောင်လက်ထက်မတိုင်မီကပင် အနေကဇာ တင်အလေ့အထ မရှိခဲ့ဟုမဆိုနိုင်။

အနေကဇာမတင်လျှင် ဘုရားဖြစ်, မဖြစ်

အချို့က အနေကဇာမတင်လျှင် ဘုရားမဖြစ်သေး၊ အနေကဇာတင်ပြီးမှ ဘုရားဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်၊ အမှန်မှာ အနေကဇာတင်သည်ဖြစ်စေ, မတင်သည်ဖြစ်စေ ဘုရားအဖြစ် ရည်မှန်းကိုးကွယ်လျှင် ဘုရားဖြစ်သည်၊ အနေ ကဇာ တင်ခြင်းကြောင့်ကား ပိုပြီးကုသိုလ်ရနိုင်ပါသည်၊ ဝိနယာ လင်္ကာရဋီကာ၌ ဘုရင်မင်းများ မင်းအဖြစ် စ-တင်ချိန်၌ ရာဇာဘိသိက် သွန်းလောင်း၍ အဘိသိက်ခံသကဲ့သို့ ဘုရား အဖြစ် စ-တင်ကိုးကွယ်ချိန်၌ အနေကဇာတိသံသာရံ စသော

ပါဠိတော်များဖြင့် ဗုဒ္ဓါဘိသေက (ဘုရားအဖြစ် အဘိသိက် မြှောက်ခြင်း) ဘိသိက်မင်္ဂလာ ပြုလေ့ရှိကြောင်း၊ ဘုရင်တို့သည် ထပ်တလဲလဲ ရာဇဘိသိက်ခံလျှင် ဘုန်းတန်ခိုး ပိုတောက် သကဲ့သို့ ထပ်တလဲလဲအနေကဇာတင်လျှင် ပို၍ တန်ခိုးကြီး ကြောင်းကို မိန့်ဆိုထားသည်။

မည်သူမဆိုအနေကဇာတင်နိုင်

အနေကဇာတင်ခြင်းကို သံဃာတော်များ ပင့်ဖိတ်၍ သံဃာတော်များက အနေကဇာတင်လေ့ရှိကြသည်၊ သို့သော် လူဝတ်ကြောင်ဖြစ်စေ, ရဟန်းသံဃာဖြစ်စေ မည်သူမဆို အနေကဇာတင်နိုင်သည်၊ သံဃာတော်တို့ကို ပင့်ဖိတ်ခြင်း ကြောင့်ကား ဗုဒ္ဓပူဇာ, ဓမ္မပူဇာ, သံဃပူဇာ သုံးမျိုးလုံးစုံသဖြင့် ကုသိုလ် ပိုမိုရသည်၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်လည်း နေ့စဉ် ဘုရားရှိခိုး တိုင်းအနေကဇာတင်နိုင်သည်။

အနေကဇာတင်သင့်သည့်စေတီ

အချို့က ဥဒ္ဒိဿစေတီကိုသာ အနေကဇာတင်သင့် သည် အုတ်, အင်္ဂတေဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော မြေစိုက် ဓာတုစေတီများကို အနေကဇာတင်စရာမလိုဟု ဆိုကြသည်၊

သို့သော်ဓာတု, ပရိဘောဂ, ဥဒ္ဒိဿက စေတီများသည်လည်း ကိုးကွယ်စရာစေတီများပင်ဖြစ်၍ ဘုရားပွင့်တော်မူစ အချိန် ကိုရည်မှန်းပြီး မည်သည့်စေတီ မဆို အနေကဇာတင်နိုင်သည် ဟု မှတ်ရမည်။

စေတီကို ဖျက်ဆီးမှု

သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားကို သွေးစိမ်းတည် အောင်ပြုသော ဒေဝဒတ်သည် လောဟိတုပ္ပါဒက ဟူသော ပဉ္စာနန္တရိယကံ ထိုက်သကဲ့သို့ ဓာတု, ဥဒ္ဒိဿက, ပရိဘောဂ စေတီများကို ပျက်စီးစေလိုသော စေတနာဖြင့် ဖျက်ဆီးလျှင် လောဟိတုပ္ပါဒကကံနှင့်တူသော ကြီးလေးသောကံထိုက် သည်၊ ဆရာဇီဝကသည် ကောင်းစေလိုသော စေတနာဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏အနာကို ခွဲ၍ကုသသကဲ့သို့ ပျက်စီးချို့ယွင်း နေသော ဘုရားများကို ကောင်းသထက်ကောင်းအောင် ပြု ပြင်ရာ၌ကား ပြစ်မှားလိုသော စေတနာမရှိလျှင် အပြစ်မရှိ ကောင်းမှုပင်ဖြစ်သေးသည်။

ဓာတုစေတီကို အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေသည့် ပရိ ဘောဂ စေတီညောင်ပင်ကိုလည်း ဓာတု စေတီကို စောင့် ရှောက်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဖယ်ရှားလျှင် အပြစ်မရှိ

ပရိဘောဂစေတီထက် သာရီရိကစေတီက ပို၍ မြင့်မြတ်သည်၊ ဘုရားတန်ဆောင်း, ရင်ပြင်တော်, ထီး စသည် တို့ကိုလည်း ကောင်းအောင် ဖျက်၍ပြုပြင်လျှင် အပြစ်မရှိ။

(အဘိဌ-၂-၄၀၈)

ဤဆိုခဲ့ပြီးသော စကားရပ်တို့ဖြင့် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှု ဆိုင်ရာ သိစရာများနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ စီးဆင်းလာပုံအကြောင်း တို့ကို လိုရင်းရောက်အောင် အထိုက်အလျောက် အပြည့်အစုံ စာရှုသူတို့အတွက် တင်ပြပြီးဖြစ်ခဲ့ပါသည်၊ ထို့ထက်အကျယ် လေ့လာသူများသည် အခြားစာအုပ်များမှ ယူ၍ လေ့လာနိုင်ပါသည်။

*****

ဇလွန်မြို့

ကျိုက်သာခပေါင်းစေတီတော်ကြီး၏ တည်ရှိရာ ဇလွန်မြို့သည် ဧရာဝတီတိုင်း၊ ဟင်္သာတခရိုင်၏ မြန်အောင်၊ အင်္ဂပူ၊ လေးမျက်နှာ၊ ကြံခင်း၊ ဟင်္သာတ၊ ဇလွန် ခြောက်မြို့နယ် အနက် တစ်မြို့နယ်အပါအဝင်ဖြစ်သည်။

ဘဒ္ဒကမ္ဘာ

နေရာဒေသ၏ တန်ဖိုးသည် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်သူတို့၏ တန်ဖိုးအပေါ်မှာမူတည်သည်၊ ဤကမ္ဘာကြီးသည်ပင် ဘုရားရှင်တို့ မပွင့်ထွန်း မပေါ်ပေါက်သောအခါ အသုံးမကျသုညကမ္ဘာဖြစ်ရသည်၊ ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်လျှင်ကား-

၁။ ဘုရား ၁-ဆူပွင့်လျှင် သာရကမ္ဘာ၊

၂။ ဘုရား ၂-ဆူပွင့်လျှင် မဏ္ဍကမ္ဘာ၊

၃။ ဘုရား ၃-ဆူပွင့်လျှင် ဝရကမ္ဘာ၊

၄။ ဘုရား ၄-ဆူပွင့်လျှင် သာရမဏ္ဍကမ္ဘာ၊

၅။ ဘုရား ၅-ဆူပွင့်လျှင် ဘဒ္ဒကမ္ဘာ၊

* တစ်ဆူ သာရ၊ နှစ် မဏ္ဍ၊ ဝရ သုံးဆူသာ။

သာရမဏ္ဍ၊ လေးဆူပြ၊ ဘဒ္ဒ ငါးဆူသာ။

တစ်ဆူသော်မှ၊ မပွင့်က၊ သုည ကပ် ကမ္ဘာ။

(မဟာဗုဒ္ဓဝင် ပ-တွဲ)

ဤသို့လျှင် ကမ္ဘာသည် ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်, မပွင့် ပေါ်မူတည်၍ တန်ကြေးကွာခြားရခြင်းဖြစ်သည်၊ ဇလွန်မြို့သည်လည်း သာမန်မြို့နယ်လေးတစ်မြို့ ဖြစ်သော်လည်း ပြည်တော်ပြန်မြတ်စွာဘုရားကြီး, ကျိုက်သာခပေါင်းမြတ်စွာဘုရားကြီး, ရွှေရင်အေးမြတ်စွာဘုရားကြီး- စသော တန်ခိုးကြီးမြတ်စွာဘုရားများတည်ရှိရာ မြို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထူးမြတ်သောမြို့ဟု ဆိုနိုင်သည်။

တည်နေရာ

ဇလွန်မြို့၏အနောက်ဘက်နှင့် မြောက်ဘက်တွင် ဟင်္သာတမြို့နယ်၊ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် သာယာဝတီခရိုင် သုံးဆယ်မြို့နယ်၊ အရှေ့နှင့် အရှေ့တောင်ဘက်တွင် တိုက်ကြီးမြို့နယ်၊ တောင်ဘက်တွင် ဓနုဖြူမြို့နယ်ရှိသည်။

ဟင်္သာတမြို့နှင့် ၁၆ မိုင်၊ ဓနုဖြူမြို့နှင့် ၁၆ မိုင် ကွာဝေးသောကားလမ်းခရီးဖြစ်ပါသည်၊ ဧရာဝတီ မြစ်ဘေးတွင် တည်ရှိ၍ လွယ်ကူသော ရေလမ်းခရီးလည်းရှိသည်။

ဇလွန်အစ ကျိုက်သာခပေါင်းက

ဇလွန်မြို့သည် ရာမညတိုင်းဖြစ်သော မွန်တိ၊ မွန်စ၊ မွန်ညဟူသော မွန်လူမျိုးတို့တွင် ပါဝင်သော မွန်ညလူမျိုးများ နေထိုင်ရာ ပုသိမ် ၃၂ မြို့နယ်တွင် အပါအဝင် ဖြစ်သည်၊ ပုသိမ် ဘုရင် သမုဒ္ဒဃောသမင်းနှင့် ဥမ္မာဒန္တီမိဖုရားတို့ တာဝန် ပေးချက်အရ ဗညားခေအမတ်ကြီးသည် ပုသိမ် ၃၂ မြို့နယ် အတွင်း ဘုရားပုထိုးများကို နေရာအနှံ့အပြား လိုက်လံ တည် ထားသည်။

ဗညားခေအမတ်ကြီးသည် ကျိုက်သာခပေါင်းဘုရား တည်ထားပြီး ဘုရားနှင့် ညောင်ပင်သာရွာကြား ကျိုက်ထော နန္ဒရမြို့ကို တည်မထောင်ခဲ့သည်၊ ပုသိမ်ဘုရင် သမုဒ္ဒဃောသ မင်းနှင့် ဥမ္မာဒန္တီမိဖုရားတို့က ထိုကျိုက်ထောနန္ဒရမြို့ကို ဗညား ခေအမတ်ကြီးအား အပိုင်စားပေး အုပ်ချုပ်စေခဲ့သည်၊ ဗညားခေအမတ်ကြီး ကွယ်လွန်သောအခါ ၎င်း၏သား ဗညားသိန်းက ဆက်လက်အုပ်ချုပ်ပြန်သည်၊ ကျိုက် ထော နန္ဒရမြို့ကို ကျွန်းဖုံးလွှမ်းသဖြင့် ဗညားသိန်းသည် လေသာ အရပ်သို့ ရွှေ့ကာ ၃၄၆ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၂ ရက်နေ့၌ မြို့တည်ထောင်ပြန်သည်၊ မြို့နံမည်ကိုလည်း သူ့ဖခင်ကွယ်လွန် သည်ကို အကြောင်းပြု၍ **စံလွန်မြို့**ဟု သမုတ်လိုက်သည်၊

ကာလကြာသောအခါ စံလွန်မှ ဇလွန် ဖြစ်လာသည်၊ ထို့ကြောင့် ဇလွန်မြို့သည် ကျိုက်သာသပေါင်း ဘုရားမှ မြစ်ဖျားခံခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဇလွန်မြို့တည်၍ အနှစ် ၃၀ အကြာတွင် ပုသိမ်ကို ပသီတို့ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် ပုသိမ်မြို့ပျက်သောအခါ ဇလွန်လည်း ပျက်ပြန်၏။

ပုဂံဘုရင် အနော်ရထာမင်း သထုံကို တိုက်ပြီးပြန်လာရာ မုတ္တမမြို့စား ကလံပဏ္ဍိတ်မွန်အမတ်ကြီးများက အနော်ရထာမင်းထံ တောင်းပန်သဖြင့် ကိုးမ (ငြိမ်းအေး) မြို့စား မန်းပဏ္ဍိတ်အား ငြိမ်းအေးမြို့စားအဖြစ် ခန့်ထားခဲ့၏၊

မန်းပဏ္ဍိတ်၏သား နှစ်ပါးတွင် နောင်တော်ကြီး မန်းဗာဟုကို ဆိုးသွမ်းသဖြင့် မြို့မှနှင်ထုတ်လိုက်သည်၊ မန်းဗာဟုသည် နောက်ပါအခြွေအရံဖြင့် ထွက်ခွါလာပြီး ဇလွန်မြို့ဟောင်းတစ်နေရာ၌ မြို့တည်ထောင်နေသည်၊ ထိုမန်းဗာဟု နေထိုင်ချိန်၌ ဇလွန်ကို ဇရွန်းဟုခေါ်ကြသည်၊ ဇရွန်းဟူသော ဝေါဟာရသည် မွန်ဘာသာအားဖြင့် လူဆိုးကုန်းဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

နောက်ပိုင်း၌လည်း မွန်မြန်မာ စစ်ဖြစ်တိုင်း ဧရာဝတီမြစ်၊ ငဝန်မြစ်ကမ်းနဖူးတွင် တည်ရှိ ကြသော ဇလွန်,

ဟသ်ာတတို့သည် ပျက်လိုက်, တည်လိုက်ဖြစ်နေသည်၊ ဘုရင့်နောင် လက်ထက်၌လည်း တစ်ခါပျက်ပြန်သည်။

၁၁၆၁-ခုနှစ်၌ ကမ်းပြိုသဖြင့် လေသာကုန်းအရပ်သို့ ပြောင်း၍ ဇလွန်မြို့ကို တည်ပြန်သည်၊ အင်းဝမင်းဆက် ဟံသာဝတီ ရောက်မင်း တရားကြီးလက်ထက်တွင် မြန်မာစာပေလောက၌ ထင်ရှား ကျော်ကြားခဲ့သည့် စာဆိုတော်ကြီးပဒေသရာဇာအား ၁၀၄၅-၁၁၁၆ အထိ ဇလွန်မြို့ကို အပိုင်စားပေးလျှက် ဇလွန် မြို့စား အဖြစ်ခန့်ထားခဲ့သည်၊ (စာဆိုတော်များ အတ္ထုပ္ပတ္တိ)

ကုန်းဘောင်ခေတ် ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက်တွင် နာမ်သင့်ရာအရပ်များ၌ ရွှေဂူများ တည်စေခဲ့ရာတွင် ဇလွန် ညောင်ပင်သာ၌ ရွှေဂူကြီးတစ်ဆူ တည်ထားခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ကျိုက်သာခပေါင်းအစ ညောင်ပင်သာက

ဥမ္မာဒန္တီမိဖုရားသည် စေတီတည်ရန် ဗညားဓော အမတ်ကြီးကို နောက်ပါဗိုလ်ခြေ ၅၀၀-နှင့်တကွ ဖောင်တော် ဖြင့်စေလွှတ်လိုက်သည်၊ ဓာတ်တော်များကိုလည်း ပေးလိုက် သည်၊ ဗညားဓောအမတ်ကြီးသည် ဖောင်တော်ဖြင့် စေတီ တည်သင့်သောနေရာရှာရင်း ပုသိမ်မှထွက်ခွါလာရာ ချောင် တစ်ခု၏ဘေး၌ မရိုးပင်များက ဓာတ်တော်ရှိရာဖောင်တော်သို့ ကိုင်းညွတ်ခစားသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ထိုထူးဆန်းသောအခြေအနေကြောင့် ထိုနေရာကို "မရိုးခ" ဟုသမုတ်ခဲ့သည်၊ ယခုညောင်ပင်သာရွာ၏အနောက် ဘက် မရိုးခရွာပင်ဖြစ်သည်၊ ထိုမရိုးခချောင်းမှ ဆက်လက် ထွက်ခွါလာရာ သောင်ပြင်ကြီးတစ်ခုကို တွေ့သည်၊ ထိုသောင် ပြင်သဲခုံ၌ ဖောင်တော်ဆိုက်ကပ်သည်၊ ထိုသောင်ပြင်သဲခုံ၏ သာယာပုံကို နှစ်သက်ပြီး ထိုသောင်ပြင်သဲခုံတွင် မဏ္ဍပ်ထိုး၍ စည်, ခရာ, ဗုံ, မောင်း တို့ဖြင့် တီးမှုတ်ကခုန်လျှက် စခန်းချ နေကြသည်။

ထိုသာယာသော သောင်ပြင်ကြီးနေရာကို "သောင် ပြင်သာရွာ" ဟု သမုတ်လိုက်ကြသည်၊ ထိုသောင်ပြင်ရွာသည် ကာလရွေ့လျားသောအခါ ညောင်ပင်သာရွာဟု ဖြစ်လာ

သည်၊ ထိုသောင်ပြင်သာရွာ၌ စခန်းချရင်းပင် ဘုရားတည်သင့်သော နေရာရှာကြပြန်သည်၊ ထိုသောင်ပြင်သာရွာမှ တက်ပြီး စေတီတည်ရန် နေရာရှာကြရာ ကဆစ်တောများ ဝိုင်းရံထားသော ပင်လယ်တိမ်အင်းကြီးကိုတွေ့သည်၊ ယင်းအင်းကြီးကို ယခုအခါ **ကဒစ်အင်း**ဟုခေါ်ကြသည်၊ ထိုအင်းစောင်းထိပ် မြေရင့်ကုန်းပေါ်တွင် ဓါတ်တော် ၂၆-ဆူ ဌာပနာ၍ စေတီတည်သည်၊ ထိုစေတီကို ကျိုက်သာ **ခပေါင်းစေတီ**ဟု သမုတ်လိုက်သည်၊ ဤကား ပထမဆုံးသော ကျိုက်သာခပေါင်းစေတီတည်း၊ ထိုစေတီတည်ထားသော ခုနှစ်မှာ ၃၂၆-ခုနှစ်ဖြစ်သည်။

ညောင်ပင်သာရွာမှထွက်၍

၁။ ကျိုက်သာခပေါင်းစေတီ တည်ရန်နေရာရှာခြင်း၊

၂။ စေတီတည်ခြင်း

ဖြစ်၍ **ကျိုက်သာ ခပေါင်းအစ ညောင်ပင်သာက** ဟု ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်၊ ညောင်ပင်သာရွာတည်သော ခုနှစ်ကိုလည်း ကျိုက်သာခပေါင်း တည်သော ၃၂၆-ခု (သို့) ၃၂၅-ခုဟု မှတ်ယူနိုင်သည်။

ကျိုက်သာ ခပေါင်းတည်သည့် ၃၂၆-ကို **"စခန်းသာ"** သင်္ကေတပြုလျှက်-

* **ကျိုက်သာခပေါင်းတည်ရာ၊ ခုနှစ်မှာ၊ မှတ်ပါ စခန်းသာ။**

ဟူ၍ ဆောင်ပုဒ်ပြုနိုင်ပါသည်။

သမိုင်းကြောင်းရှိခဲ့သော ညောင်ပင်သာ

ညောင်ပင်သာရွာသည် နှောင်းခေတ်မှ ဖြစ်ပေါ်လာသောရွာမဟုတ်၊ ဆိုခဲ့ပြီးအတိုင်း-

၁။ ဗညားဓော အမတ်ကြီးနှင့် တကွ ဗိုလ်ခြေ ၅၀၀-တို့ ၃၂၆-ခု (သို့) ၃၂၅-ခု နှစ်က တည်ခဲ့ခြင်း၊

၂။ ကျိုက်သာ ခပေါင်းစေတီတော်ကြီး၏ မူလရင်းမြစ် ဖြစ်ခြင်း၊

၃။ ကျိုက်သာ ခပေါင်းစေတီတော်ကြီး၏ ဂေါစရဂါမ်ရွာ ဖြစ်ခြင်း၊

၄။ ကျိုက်ထောနန္ဒရမြို့ဟောင်းနှင့် ဇလွန်မြို့တို့၏ မူလရင်းမြစ်ဖြစ်ခြင်း -

စသော အကြောင်းတို့ကြောင့် အစဉ်အလာ ကောင်းခဲ့သော သမိုင်းဝင် ရွာတစ်ရွာ ဖြစ်သည်။

ကျိုက်သာခပေါင်းဘုရားနှင့် ညောင်ပင်သာအကြား တစ်တိုင်အကွာတွင် ဗညားဓောအမတ်ကြီး တည်ထောင်ခဲ့သည့် ကျိုက်ထော နန္ဒရမြို့ကို မဟာသဘုဥခေါ် ကျွဲစားကျွန်းကြီး ဖုံးလွှမ်းသွားသွား၍ မြို့ပြောင်းရွှေ့သွား သောအခါ ညောင်ပင်သာရွာလည်း ကျိုက်သာခပေါင်းဘုရားဘက်၊ ကျိုက်ထောနန္ဒရမြို့ဟောင်းဘက် ရွှေ့လာဟန်ရှိသည်။

ဂုဏ်းပြင် ပဒုံမင်းတရားကြီးသည် တနင်္လာသားဖြစ်သောကြောင့် နံသင့်ရာ ကျိုက်ထောနန္ဒရမြို့၌ ဂြိုဟ်ပြေ၊ နာမ်ပြေ အရှေ့ဘက်လှည့်၍ ရွှေဂူတည်ထား ခဲ့သည်၊ ထိုဂူသည် ညောင်ပင်သာရွာဟောင်း ရွှေဂူကျောင်း ဂူဖြစ်သည်၊ ၁၂၆၈-၁၂၆၉ ခုနှစ်လောက်ကမှ ဂုဏ်းဂူမြစ်ကမ်းထဲ ပါသွား သည်။

၁၂၆၈-၆၉ ခုနှစ်လောက်က ကမ်းပြိုသွားသော ညောင်ပင်သာရွာဟောင်း တာရိုးကြီးအတိုင်း မြေကြီး အောက် ၈-တောင် ၉-တောင်လောက် အနက်တွင် အနံ ၁၀-ပေ၊ ၁၂-ပေခန့်၊ ထု ၃-ပေခန့်၊ အလျားတစ်မိုင်ကျော်ခန့် အုတ်နီခဲလမ်းမကြီးမှာ ကျိုက်ထောနန္ဒရမြို့ဟောင်း ဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံ ပင်ဖြစ်သည်။

ယင်းအုတ်နီခဲများမှာ အလျား ၁- တောင်၊ အနံ ၁-ထွာခန့် နီရဲနေသော အုတ်ချပ်ကြီးများဖြစ်သည်၊ နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ကြာမြင့်သော်လည်း မည်း (မဲ) မနေပါ၊ ထိုအုတ်ချပ်ကြီးများ အချပ်လိုက် ကမ်းပြိုရာသို့ ကျိုးကွဲပါသွားသည်ကို လှေနှင့် သွားသူတိုင်း မြင်ရ၍ ရင်ထုမနာဖြစ်ကြရသည်၊ ထို့ကြောင့် ညောင်ပင်သာသည် သမိုင်းနှင့်ချီပြီး တည်ရှိခဲ့သော ညောင်ပင်သာဟု ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ကျိုက်သာခပေါင်း စေတီတော်မြတ်ကြီး

ကျိုက်သာခပေါင်းစေတီတော်မြတ်ကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံအောက်ပိုင်း ဧရာဝတီတိုင်း၊ ဟင်္သာတခရိုင်၊ ဇလွန်မြို့နယ်အတွင်း၌ရှိသည်၊ ဇလွန်မြို့၏ အရှေ့တောင်ဘက်၊ လေးမိုင်ခွဲခန့်အကွာ ညောင်ပင်သာ ကဒစ်အင်းရွာ အရှေ့ဘက်ထိပ် ကဒစ်အင်းစောင်းတွင်တည်ရှိသည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၁၀၀၀-ကျော် ၃၂၆-ခုနှစ်က တည်ထားခဲ့သည်၊ ဇလွန်မြို့နယ်အတွင်း ရှေးအကျဆုံးစေတီ တစ်ဆူ ဖြစ်ကြောင်း အောက်ပါ ခုနှစ်တို့ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ခြင်းဖြင့် သိနိုင်သည်။

ဇလွန်မြို့တည် - ၃၄၆-ခု တပေါင်းလဆန်း၂-
ရက်၊ တနင်္လာနေ့၊

ရွှေရင်အေးဘုရားတည် - ၄၇၁-ခု၊

ဟင်္သာတမြို့တည် - ၆၃၆-ခု။

ဖေါင်တော်ချိပ်စေတီတည်- ၈၉၇-ခု။

ဤ ကျိုက်သာခပေါင်း စေတီတော်မြတ်ကြီးသည် ရှေးကျရုံမက မွန်ဘုရင် သမုဒ္ဒဃောသမင်း နှင့် ဥမ္မာဒန္တီ မိဖုရားတို့က ဗညားဓော အမတ်ကြီးကို နောက်ပါ ဗိုလ်ခြေ ၅၀၀ - နှင့်တကွ တည်ထားခိုင်းသော ဘုရင့်ကောင်းမှုတော် သမိုင်းဝင်လည်း ဖြစ်သည်။

ဥမ္မာဒန္တီမိဖုရားကောင်းမှု စေတီပေါင်းများစွာတွင် ဓာတ်တော် ၂၆-ဆူအထိ ဌာပနာထားသော စေတီမှာ ဤကျိုက်သာခပေါင်း စေတီ ၁-ဆူသာဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း ထူးခြားသော စေတီဖြစ်ပါသည်။

အဆက်ဆက် ပြုပြင်ခဲ့ကြပုံ

၁။ ၃၂၆-ခုနှစ်၌ မွန်ဘုရင် သမုဒ္ဒဃောမင်း နှင့် ဥမ္မာဒန္တီ မိဖုရားတို့ စေခိုင်းချက်အရ အမတ်ကြီး ဗညားဓော စ-တင်တည်ထားခဲ့သည်။

၂။ ၁၂၅၈-ခုနှစ်က ပုသိမ်မြို့မှ ပြောင်းရွှေ့လာသော ဇလွန်မြို့အုပ် ဦးလှဘော်သည် ဘုရားကြီး ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ဦးစံညီ, ဦးဖြူဇင်, ဦးကူး, ဦးလုံ-စသော ရွာသူကြီး ၁၀-ဦး အမှူးပြုသည့် ရွာသူ, ရွာသားများနှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း၍ ယခုမျက်မြင် ဘုရားကြီးကို တည်ထားခဲ့သည်၊ ၁၂၅၉-ခုနှစ်မှာ ထီးတင်ပြီးသည်။

မှတ်ချက် - ဘုရားမြောက်ဘက် ၂-ဖာလုံခန့် အုတ်ဖိုအင်း သည် ဘုရားတည်ရန် အုတ်ဖုတ်ရာ၌ မြေယူခြင်းကြောင့် ဖြစ်သွားသောအင်းဟု ရှေးလူကြီးများ ပြောကြသည်၊

၃။ ဘုန်းကြီး ဦးစံကျော်နှင့် စာရေးသူတို့ အဘိုး ဦးရှိန်ဟုတ် -အစရှိသော ကွင်းသူ, ကွင်းသားများ ထီးဟောင်းကို ပယ်၍ ထီးသစ်ပြု၍တင်လှူခဲ့ကြသည်၊ စေတီရံ ၄-ဆူကိုလည်း တည်ထားကြသည်။(ခုနှစ်မသိရ)

၄။ ၁၃၀၀ - ပြည့်နှစ်က ကြာအင်းကျောင်းဆရာတော် ဦးရာဇိန္ဒ-ဦးစီး၍ ကွင်းသူ, ကွင်းသားများကုသိုလ်ဖြင့် ကုန်းတော်ပေါ် ယင်ပြင်အားလုံး ကျောက်ပြားခင်း လှူဒါန်းကြသည်၊ ကျောက်ပြားမခင်မီက ယင်ပြင်ပေါ်တွင် ရှမ်းပြေးပင်၊ သက္ကယ်ပင်-စသည်ဖြင့် တောကြီးပမာဖြစ်နေသည်ဟု ပြောသံကြားဖူးသည်။

၅။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းကလည်း သဏ္ဍာန်ကျွန်းရှာနေ ဒေါ်စိန်က ဦးရှိန်ဟုတ်တို့ တင်လှူထားသော ထီးကိုပင် ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူပြန်သည်။

၆။ ၁၃၂၁-ခုနှစ်လောက်က ညောင်ပင်သာရွာ-စသော ကွင်းသူ, ကွင်းသားများက ထီးဟောင်းကိုပင် ရွှေ သင်္ကန်းကပ်လှူ ပြန်သည်။

၇။ ၁၃၂၃-ခုနှစ် ပထမဝါဆိုလဆန်း ၈-ရက်နေ့ည လေပြင်းဒဏ်ကြောင့် ဦးရှိန်ဟုတ်တို့ တင်လှူခဲ့သော ထီးဟောင်း ပြုတ်ကျပျက်စီး သွားသည်၊ ပကွဲကျောင်း ကြီးကျောင်း၊ ရေပေါက်ကြီးကျောင်း၊ ပကွဲ ကျောင်းသစ်၊ ညောင်ပင်သာကျောင်း-စသော ကျောင်းထိုင် ဆရာတော် ၅၀-ကျော်နှင့် ဦးစံဖေ၊ ဦးဘဖေ၊ ဦးမျက်ပြူး၊ ဦးဘရှိန်၊ ဦးဘဟိန်း၊ ဦးစိန်၊ ဦးကျော်အုန်း၊ ကိုကျင်ငြိမ်း-စသော ကွင်းသူ, ကွင်းသား ရဟန်း, ရှင်, လူများ စုဆောင်း၍ ဘုရား၌ ပြုပြင်သင့်သည်များကို ပြုပြင်သည်။

၁၃၂၃- ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၂-ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ နံက် သပိတ်မှောက်ပေါ် မှစ-၍ ပိန္နဲတိုင် စိုက် စေပြီး အသံစ် ပြုပြင်ကာ တပေါင်းလဆန်း ၆-ရက်နေ့၌

မူလဓာတ် တော် ၆-ဆူကို ပြန်လည် ဌာပနာသည်။

၁၃၂၄-ခုနှစ် ဦးတန်ခူးလပြည့်နေ့နံက် မန္တလေးမှ မှာယူသော ထောင့်နှစ်ရာ့ငါးဆယ်ကျပ် (၁၂၅၀ိ) တန် ရွှေစစ်ချထီးတော်သစ်ကြီးကို တင်လှူပြီး အနေကဇာ တိသံသာရံ - စ သော အနေကဇာတင် အဘိသေက မင်္ဂလာသဘင်ကို အောင်မြင်စွာ ဆင်နွှဲခဲ့ ကြသည်။

ဘုရားအရှေ့မြောက် ပေ ၅၀ - ခန့် အကွာ၌ ၄၀ x ၆၀ - ပေခန့် ပဒုမ္မာကြာကန်ကြီးနှင့် ကန်အတွင်း ဇရပ် ၁-ဆောင် ရှိခဲ့သည်၊ ယခု ဘုရား ဘေးရှိ တန်ဆောင်း၏ မြောက်နှင့် အရှေ့မြောက် ဘက် ဘေးတွင် ရေတွင်း ၂-လုံးလည်း ရှိခဲ့ဖူးသည်၊ ထိုနှစ်က မြေညှိဖို့လိုက်သဖြင့် ရေတွင်း ရေကန်များ မရှိတော့။

၈။ ၁၃၃၀-ခုနှစ်လောက်က ပုသိမ်လေမုန်တိုင်းကြီး တိုက် ခတ်သဖြင့် ဘုရားအနောက်တောင်ဘက် ကဒစ်အင်း ကမ်းနဖူးပေါ်မှ နှစ်တစ်ရာခန့် သက်တမ်းရှိသည့် ကုက္ကိုပင်ကြီး အင်းဘက်သို့လဲပြိုသွားသည်၊ လဲသွား သောသစ်မြစ်ကော်လိုက်သဖြင့် စေတီတော်ကြီး လည်း အနည်းငယ်ကွဲအက်သွားသည်၊ ဘုရားမြောက် ဘက်ဘေးရှိ တန်ဆောင်းလည်း ယိမ်းယိုင်ကာ

အမိုးများပွင့်ထွက်ကုန်သည်။

ညောင်ပင်သာကျောင်း ဆရာတော်သည် ပတ်ဝန်းကျင် ဆရာတော်များနှင့် တိုင်ပင်ကာ စေတီတော်ကြီး ကွဲအက်သည်ကို ပြုပြင်သည်၊ ကဒစ်အင်းရွာနေ ဦးမျက်ပြူး + ဒေါ်လှကြည် မိသားစုတို့က တန်ဆောင်းတော်ကြီးကို ပြန်လည် ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းသည်။

၉။ ၁၃၃၄ - ခုနှစ်က ညောင်ပင်သာ ခုနစ်အိမ် တန်းနေ ကိုအကြိုင်+မတင်စိန် မိသားစုတို့က ကုန်းတော်ပေါ်မုခ်အတွင်းရှိ ဆင်းတုတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဒစ်အင်းနေ ဦးမျက်ပြူး + ဒေါ်လှကြည် မိသားစု တို့က တန်ဆောင်းအတွင်းရှိ ဆင်းတုတော်ကို လည်းကောင်း အဟောင်းကိုငုံ၍ အသစ်ပြုပြင် လှူဒါန်းကြသည်။

၁၀။ ၁၃၄၂-ခုနှစ် တပေါင်းလလောက်က ညောင်ပင်သာ ကျောင်းဆရာတော်သည် ပတ်ဝန်းကျင် ဆရာတော်များနှင့်တိုင်ပင်ကာ ဦးမျက်ပြူး+ဒေါ်လှကြည် မိသားစုတို့၏ ကုသိုလ်ဖြင့် ထီးဟောင်းကိုချ၍ ရွှေသက်န်းကပ်ပြီး ပြန်တင်ခဲ့သည်။

၁၁။ ၁၉၅၆-ခုနှစ်က ဇလွန်မြို့နယ် လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်မှုကော်မီတီ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် အပေါ်မှာ ပင် ထီးတော်

ကို ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူ၍ ဘုရားပွဲ ကြီးကျယ် ခမ်းနား စွာကျင်းပခဲ့သည်။

၁၂။ ၁၃၆၀ (၁၉၉၉) ခုနှစ် နှောင်တန်ခူးလက ရန်ကုန် မြို့ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ကြံခင်းလမ်းနေ ဗိုလ်မှူး သန်းဦး+ဒေါ်မြတ်မွန်၊ သမီးဖြိုးပုလဲဦး မိသားစုတို့က ဘုရားကြီး လုံးပတ်တော်နှင့် ကုန်းတော် ပေါ်တက် သည့် လှေခါးများ ပျက်စီးမှုကို ငွေတစ်သိန်း ကျော် အကုန်အကျခံကာ ပြုပြင်လှူဒါန်းခြင်း၊ ရန်ကုန် ၁၅- လမ်းနေ ဦးခင်မောင်ဝင်း+ဒေါ်မြတ်မြတ်ထွေး မိသားစု တို့က တံကင်ရေတွင်းတူး၍ လှူဒါန်းခြင်းများ ပြုကြ သည်။

၁၃။ ၁၃၆၁ (၂၀၀၀)ခုနှစ်၌ စေတီတော်ကြီး သပိတ် မှောက် အထက်ပိုင်း ရွှေမင်သင်္ကန်းကို ရန်ကုန် အင်းစိန် စဥ့်ငူရပ်နေ မိခင်ကြီးဒေါ်စန်းရီကို ရည်စူး၍ သမီး ဒေါ်အေးအေးစိုး၊ ဦးအုန်းသန်း+ဒေါ်လှလှစိုး၊ မြေး သန်းသဇင်စိုး၊ မေဇာနည်စိုး မိသားစုတို့က လည်း ကောင်း၊ (ဦးပညိဒ္ဓိက၊ ဦးသုဒဿန၊ ဦးနန္ဒာသီရိ၊ ဦးဥတ္တမ-တို့နှင့် ကျေးရွာသူ/သားများက လုပ်အား ဒါနလှူကြသည်)

၁၃၂၄-ခုနှစ်က တင်ခဲ့သော ထီးတော်ကြီး ပျက်စီးနေသဖြင့် ရန်ကုန် ၁၁-လမ်းနေ ဒေါ်ခင်ခင်စိုး မိသားစုနှင့် ဒေါ်ဇနက(သကျမိတ္တာ သီလရှင် စာသင်တိုက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့) တို့က ကာလရှည်ကြာ ခိုင်ခံ့နိုင်သည့် ကိုးသောင်းကျော်တန် သံမဏိထီးကို လည်းကောင်း၊ ကုန်းတော်ပေါ် လိုဏ်မုခ်အတွင်း၌ ၃ ပေ၊ ၃-လက္မ အမြင့်ရှိ ကျောက်ဆင်းတုတော်ကြီးကို ဗိုလ်မှူးသန်းဦး+ ဒေါ်မြတ်မွန်၊ သမီးဖြိုးပုလဲဦး မိသားစုတို့ကလည်းကောင်း လှူဒါန်းကြသည်။

(၁၃၆၀/၁-ခုနှစ်ပြုပြင်မှုများကို ဦးတိလောကာ ဘိဝံသ အင်းစိန် ရွာမဆရာတော်က ဦးစီးညွှန်ကြား စီစဉ်သည်)

၁၄။ ညောင်ပင်သာကျောင်းဆရာတော်အဆက်ဆက်ဖြစ်သည့် ဦးကောန္ဒဝံသ၊ ဦးကုမုဒ၊ ဦးဥတ္တမ တို့သည် ပတ်ဝန်းကျင် ကြာအင်း၊ ရေပေါက်၊ ပကွဲ-စသော ဆရာတော်များနှင့် တိုင်ပင်ကာ ဘုရားကြီး၏ လိုအပ်သည်များကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

၁၅။ ဆရာတော် ဦးတိလောကာဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက၊ အင်းစိန်

ရွာမ ပရိယတ္တိ စာသင်တိုက်)သည် စေတနာရှင်များ၏ အကူအညီဖြင့် ဦးမျက်ပြူး+ဒေါ်လှကြည် မိသားစုတို့ ဆောက်လုပ်ခဲ့သော အာရုဏ်ခံ ဝါန်ဆောင်းတော်ကြီး ပျက်စီးယိုယွင်းနေသည်ကို အသစ်တစ်ဖန် တည်ဆောက်ရန် ၁၃၆၆-ခု၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၇-ရက် (၂-၁-၂၀၀၅) တနင်္ဂနွေနေ့၌ ပန္နက်ရိုက်ပြီး အာရုဏ်ခံ သံတန်ဆောင်းတော်ကြီး စတင်ဆောက်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ ယင်း သံတန်ဆောင်းတော်ကြီး ဆောက်လုပ်ရန်-

ဦးဝင်းဆွေ + ဒေါ်တင်တင်ခိုင် မိသားစုက ၁၀-သိန်း၊
ဦးဇော်ဝင်း + ဒေါ်မေသင်းနွယ် မိသားစုက ၉-သိန်း၊
ဦးမြင့်ဆွေ + ဒေါ်ရီရီမျိုး မိသားစုက ၇-သိန်း ၅-သောင်း လှူဒါန်းကြပါသည်၊ တခြား စေတနာရှင်များကလည်း တတ်စွမ်းသလောက် ပါဝင် လှူဒါန်းကြပါသည်။

၁၃-၃-၂၀၀၅ ခု၊ တနင်္ဂနွေနေ့၌ သံတန်ဆောင်းကြီး ရေစက်ချပွဲ ကျင်းပသည်။

၁၃၆၁-ခု၊	ဦးတိလောကာဘိဝံသ
တပို့တွဲလဆန်း၇-ရက်၊	ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်
၁၁-၂-၂၀၀၀	အင်းစိန်မြို့။

ကျောဝတီတိုင်း၊ ဇလွန်မြို့နယ်၊ ရေပေါက်ကြီးဆရာတော်— ဦးဝါယမ
ရေးသားသည့်
ကျိုက်သာခပေါင်း ဘုရား သမိုင်းကို မှုရင်းအတိုင်း တင်ပြပါမည်။

ရေပေါက်ကြီးဆရာတော်၏မူရင်းသမိုင်း

၁။ သထုံမွန်တိ ၂။ ဒဂုံမွန်ည ၃။ပုသိမ်မွန်စ မွန်သုံးပြည်တွင် ပုသိမ်မွန်စ-၌ သီဟနန္ဒမင်းကစ၍ သာဂရမင်း စသော မင်းဆက်တို့တွင် သမုဒ္ဒဃောသမင်းနှင့် ဥမ္မာဒန္တီမိဖုရားတို့ မင်းပြုစဉ် ပုသိမ်မြို့သည် သင်္ဘောဆိပ်ကမ်းမြို့ဖြစ်၍ သီဟိုဠ် ကျွန်းက ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ ဘုရားဓာတ်တော် (၁၀၈) ဆူ ကို ပင့်လာ၍ မင်းနှင့်မိဖုရားအား နှင်းအပ်လေ၏၊ ၎င်းဓါတ် တော်တို့ကို အဓိဋ္ဌာန်ပြုရာ (၂၁၆)ဆူ ပွါးလေ၏။

ဤဓါတ်တော်တို့ကို မိမိတို့ပိုင်ဆိုင်ရာ မြို့ရွာအသီးသီးတို့၌ စေတီတော် အနှံ့အပြား အချက်အချာဖြစ်သော နေရာဝ်္ု၌ တည်စေရာ ဤ ကျိုက်သာခပေါင်း စေတီတော်လည်း တစ်ဆူ အပါအဝင် ဖြစ်၏။

(အထူးမှာ) ဥမ္မာဒန္တီအကြောင်း၌ သာမိုင်း ၃-စောင် တွေ့ဖူးရာတွင်-

၁။ ဇလွန် သီရိသာရာမကျောင်းတိုက် ဦးဇနိန္ဒ ရေးသော သမိုင်း၌ သမုဒ္ဒဃောသမင်း - ဥမ္မာဒန္တီမိဖုရား ဟု

ရေးသား၏၊ အမျိုးအဆက်အနွယ်မပါ။

၂။ ဥမ္မာဒန္တီပျိုအဖြေတွင် သမုဒ္ဒဃောသမင်း ဥမ္မာဒန္တီ မိဖုရားဟုပင်ရေးသားခြင်း, ဥမ္မာဒန္တီဆွေမျိုးများဘက်မှ ကုလားစစ်တပ်ကြီး ၂-တပ်စစ်ချီလာရာ ဝါးခယ်မနေရာ ဝါးတောကြီးမှနေ၍ အကွယ်အကာယူပြီး ပုသိမ်သားတို့ ခုခံတိုက်ခိုက်ရာ ကုလားစစ်တပ်ကြီး ၂-တပ်လုံး တပ်လုံးပြုတ်ပြီး ဝါးတောကြီးကယ်မ၍ စစ်အောင်သဖြင့် ရင်းနေရာကို ဝါးကယ်မ-ဟု သမုတ်ပြီး အောင်ပွဲခံခေတ္တစံနေရင်း အနီးအနားမြို့ရွာများ၌ စေတီတည်ခြင်း၊ နောက်တစ်ဖန် အောက်ဖက်သို့ ၂-နေရာ ၃-နေရာရွှေ့ပြောင်း၍ ခေတ္တစံနေရင်း စေတီတည်ခြင်း စသည်ကို ဥမ္မာဒန္တီပျို့ထဲ၌ရင်း၊ စကားပြေ၌ရင်း၊ အမည်များ, နေရာများနှင့်တကွ ပါရှိလေပြီ။

၃။ ဥမ္မာဒန္တီတို့ပင် တည်ခဲ့သော ဒေ့ဗေးသမိုင်းဆရာ ဦးဘိုးဦး၊ ဦးပေစိတို့က ဥမ္မာဒန္တီသည် တညင်းမင်းကြီး၏ သမီးတော်ပင်တည်းဟု ဆို၏၊ မင်း၏ အမည်မတွေ့ရ၊ ပုသိမ်မြို့၌ ခေတ္တပို့ထားရာ ဖအေတူ မအေကွဲ မောင်နှမချင်း ချစ်ကြိုက်ကြသဖြင့် ခမည်းတော်မင်းကြီး ပြန်ခေါ်သော်လည်း မပြန်ဘဲ ပုသိမ်တွင်ပင်နေရာ တညင်းမင်းကြီးက တိုက်ခိုင်းသော စစ်သည်တို့ကို ခုခံ

တိုက်ခိုက်ရင်း ဝေန်မြစ်သို့ ဆန်တက်လာရာ စခန်းချသော နေရာတို့တွင် ဘုရားအများတည်စေရာ ဤကျိုက်သာခပေါင်း စေတီလည်းပါဝင်၏။

ထိုစေတီတို့တွင် ဤကျိုက်သာခပေါင်း စေတီ၌ ဓာတ်တော် (၂၆) ဆူ ဌာပနာရသဖြင့် အထူးဆုံးသော စေတီဟုဆို၏။

ထို့နောက် ဥမ္မာဒန္တီတို့ မောင်နှမသည် ဒွေပေးစေတီဘုရားအနီး မြို့တောင် မောင်နှမ-ကညင်ချောင်းတွင် ခုန်ဆင်း၍ သေပွဲဝင်ကြသဖြင့် ဥစ္စာစောင့်များဖြစ်ပြီး မိမိတို့ ဘုရား၌ စောင့်နေကြရသည်ဟု ဒွေပေးသမိုင်းက ဆိုပါသည်၊ ဤ ဒွေပေးသမိုင်း၌ သက္ကရာဇ်များပါရှိသော်လည်း ၎င်းသက္ကရာဇ်များမမှန်ပါ၊ အကြောင်းကား - ၆တာင်ငူခေတ်၊ ၀စင်ကာတို့ခေတ်ကိုယူ၍ ရေးထားဟန်ရှိ၏။

အမှန်မှာ တောင်ငူခေတ်မတိုင်မီ ပုဂံခေတ် ပါဒကြီးရာဇဝင်ခေတ်ဆီက ဖြစ်နေပါသည်၊ ဤကား ဥမ္မာဒန္တီနှင့် ပတ်သက်သော သမိုင်း-၃ စောင်အလိုတည်း။

ထိုမင်း+မိဖုရားတို့ တည်စေသော စေတီတို့တွင် ဤကျိုက်သာခပေါင်းစေတီကိုကား ဗညားဓော အမတ်ကြီးကို နောက်ပါ ဗိုလ်ခြေ (၅၀၀) နှင့် စေတီတည်ရန် ဖေါင်တော်နှင့်

စေလွှတ်ရာ မရိုးခချောင်းဝ ၌ မရိုးပင်များက ဓါတ်တော်ရှိရာ ဖေါင်တော်သို့ ကိုင်းညွှတ် ခစားရာ ဤနေရာတွင် မရိုးခ-ဟု သမုတ်ပြီး တစ်ဖန်စုန်ဆင်းလာရာ သောင်ပြင်သဲခုံ၌ ဖေါင်တော် ဆိုက်ကပ်သဖြင့် ၎င်းသဲခုံတွင် မကျွှာပ်ထိုး၍ စည်, ခရာ, ဗုံ, မောင်းတို့ဖြင့် တီးမှုတ် ကခုန်ပြီးလျှင် ဘုရားတည်ရန် နေရာရှာကြပြန်၏၊ ဤနေရာ တွင်လည်းဘဲ သောင်ပြင်သာ ရွာ-ဟု သမုတ်၏၊ ကာလရွေ့ လျောမှ ညောင်ပင်သာ ဖြစ်လာ ၏ဟု ဆိုကြ၏။

၎င်း သောင်ပြင်သာရွာမှတက်ပြီး စေတီတည်ရန်နေရာ ရှာကြရာ ကဆစ်တောရှံသော ပင်လယ်တိမ်အင်းကြီးကို တွေ့၍ ၎င်းအင်းစောင်း မြေရင့်ကုန်းကြီးတွင် ၃၂၆-ခု စေတီ တည်ကြ၏၊ ဓါတ်တော်မည်မျှ ပစ္စည်းမည်မျှ ဌာပနာသည်ဟု သမိုင်း၌ မပါမတွေ့ရပေ၊ (ဒေ့ပေးသမိုင်းကသာ (၂၆) ဆူဌာပနာသည်ဟုဆို၏။

ယခုနှစ်ပျက်စီးသော အောက်ဆုံးဖေါင်းရစ်တွင် ဘုရား ဓါတ်တော်အစစ် ရွှေအဆင်း ရှိ(၆)ဆူ ငွေကြုတ်နှင့် တွေ့ရ၏။

ဗညားဓော အမတ်ကြီးသည် ဘုရားနှင့် သောင်ပြင်သာ ရွာကြား တစ်တိုင်ကွာတွင် ကျိုက်ထောနန္ဒရမြို့ကိုလည်း တည် ပြန်၏၊ ထိုမြို့ကိုပင် အပိုင်စားရ၏၊ ထို့နောက် အမတ်ကြီး

ကွယ်လွန်သောအခါ သားဗညားသိန်း အပိုင်စားရပြန်၏၊ နောက်ဖခင်ကွယ်လွန်သဖြင့်ဝင်း၊ မဟာသဘူဋ ကျွန်းကြီးဖုံး သဖြင့်ဝင်း၊ ကျိုက်ထောနန္ဒရမြို့မှ ရွှေ့ပြောင်း၍ တည်သော မြို့သည် -

အဘ **စံ(ကွယ်)**လွန်သည်ကို အစွဲပြု၍ **စံလွန်မြို့** နောက်မှ ဇလွန်မြို့ဖြစ်လာသည်၊ ဇလွန်မြို့ကို ၃၄၆-ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၂-ရက် တနင်္လာနေ့ နေထွက်ချိန်မြို့တည် ဘုရားတည်၏ ဟုဆို၏၊ မြို့ကို ဗိုလ်ခြေ (၅၀၀) နှင့် တစ်မျက်နှာ (၅၀၀)စီ ၄-တောင်တာ (၂၀၀၀) တည်၏၊ မြို့ရပ် ၇-တောင်၊ မြေဝင်-၂တောင် ပေါင်းမြို့ရိုး ၉-တောင် ဖြစ်၏၊ ကျုံး တတာ ကျယ်၏၊ အနက်အတောင် (၁၀) မြို့ရိုးနှင့် ကျုံး ၂-တာကွာ၏၊ ဇလွန် မြို့တည်၍ အနှစ် (၁၀) ကြာသောအခါ ပုသိမ်ကို ပသီတို့ တိုက်၍ ပုသိမ်ပျက်သောအခါ ဇလွန်လည်း ပျက်ပြန်၏။

ပေါက္ကံပြည်ရှင် ဘုရင်အနုရုဒ္ဓါမင်းတို့ သထုံတိုက်ပြီး ပြန်လာရာ မုတ္တမမြို့စား ကလံပဏ္ဍိတ် မွန်အမတ်ကြီးများက အနုရုဒ္ဓါမင်းထံ တောင်းပန်အခွင့်ရ၍ ပထမကိုးမမြို့ ရွှေရင် အေး သမိုင်းထွက် နောက် ဟင်္သာတမြို့ တည်ပြီးစံနေရာ သား တော် ၂-ပါးတွင် နောင်တော်ကြီး မန်းဗာဟုသည် ဆိုးသွမ်း သဖြင့် မြို့မှနှင်ထုတ်ရာ နောက်ပါခြွေရံနှင့်တကွ ထွက်ခွါလာ

၍ တည်ထောင်သောနေရာသည် စံလွန်မြို့ဟောင်း နေရာပင် ဖြစ်၏၊ နောက်လည်း မွန်+မြန်မာ စစ်ဖြစ်တိုင်း ဇလွန်-ဟသ်ာတ တို့သည် ဧရာဝတီမြစ် ငဝန်မြစ်ကမ်းနဖူး၌ တည်ကြသဖြင့် ပျက်လိုက် တည်လိုက်ဖြစ်နေ၏။

ဟသ်ာတ ၆၃၆-ခု၊ ဆင်ဖြူရှင်မြေး မင်းရဲသီလည်း တည်ပြန်သည်၊ တပင်ရွှေထီး၊ ဘုရင့်နောင်တို့ ဟံသာဝတီ လုပ်ကြံသောအခါ အတိတ္တောရာဇာ သုရှင်တကာ ရွှတ်ပိမင်း သည် ဟံသာ ဝတီမှထွက်လာ၍ ပိုင်ကျုံချောင်းဝ၌ ၁-နှစ်၊ ၂-နှစ်နှင့် ခေတ္တ နေစဉ် အင်္ဂပူရမြို့ဟု သမုတ်နေ၏၊ စွန်စာ တောဖျား၌ ဆင်ဖမ်းထွက်ရာ နတ်သမီးနှင့်တွေ့၍ ပျော်ပါးပြီး နတ်သမီး ကွယ်ပျောက်လျှင် ရူးသွပ်၍ကွယ်လွန်၏၊ ၎င်းအခါ လည်း ဇလွန်စည်ပင်၏၊ နောက်ဘုရင့်နောင်လက်ထက် တစ်ခါပျက်ပြန်၏၊ ၁၁၆၁-ခုနှစ်၊ လေသာကုန်းအရပ်သို့ပြောင်း ၍ဇလွန်မြို့ကို တည်ပြန်၏။

ဤကား ဇလွန်မြို့နှင့်ဆိုင်ရာတည်း။

* ဉာဏ် ရှိ သည် ဇလွန်တည်

၃ ၄ ၆

ကျိုက်ထောနန္ဒရ-နေရာကား ၁၂၆၈-၆၉ ခုလောက်က ကမ်းပြိုသွားသော ညောင်ပင်သာရွာဟောင်း တာရိုးကြီး

အတိုင်းမြေကြီးအောက် ၈ တောင် ၉ တောင်လောက်အနက်တွင်-

အနံ ၁၀ ပေ၊ ၁၂ ပေခန့် ဒု ၃ - ပေခန့်၊

အလျား ၁ - မိုင်ကျော်ခန့်

အုတ်နီခဲလမ်းမကြီးမှာ အုတ်အလျားတစ်တောင် အနံ တစ်ထွာအုတ်ချပ်ကြီးများသည် မည်းမနေဘဲ အချပ်တိုင်း နီရဲပြီး ကမ်းပြိုရာသို့ ကျိုးကွဲပါသွားသည်ကို လေ့နှင့် စုန်လာရင်း တွေ့ကြရ၍ ရင်ထုမနာ ဖြစ်ကြရပါသည်။

၎င်းအုတ်လမ်းဆုံးသော တောင်ဘက်အဖျားနေရာ တည့်တည့် အပေါ်တွင် ဘိုးတော် ပဒုံမင်းတျားလက်ထက် ၎င်း မင်းတျားကြီးသည် တနင်္လာသားဖြစ်သောကြောင့် နာမ်သင့်ရာ မြို့၌ ရွှေဂူတည်ရမည်ဟု မြို့ဝန်တို့ကို အမိန့်ချ မှတ်သဖြင့် ကျိုက်ထောနန္ဒရမြို့၌ ရွှေဂူတည်တော်မူသည်ကား အမှန်ပင် ဖြစ်လေသတည်း။

ဂြိုဟ်ပြေ နာမ်ပြေ အရှေ့ဘက်မျက်နှာလှည့်၍ တည် ထားခဲ့သော လူအများမျက်မြင်ဖြစ်သော ညောင်ပင်သာရွာ ရွှေဂူကျောင်းဂူသည်လည်း ၆၈-၆၉ ခုလောက်က ကမ်းပါ သွားပါသည်။

၎င်းရွှေဂူမှ တောင်ဘက်တာကြီးအတိုင်း တစ်မိုင်

ကျော်ခန့် တွင် တတိယမြောက် ရေပေါက်ကြီးကျောင်း ဟောင်းရာ မြောက်ဘက်ကျောင်းခြံထောင့်နှင့် ပေ ၁၀၀ - ကွာ လောက် တာမကြီး အရှေ့စောင်းဘက်တွင် ရေတွင်းတလုံး အုတ် အကောင်းနှင့်တွေ့ရပါသည်၊ ၎င်းရေတွင်းမြောက်ဘက် ပေ (၁၀၀) ကွာလောက်တွင် သိမ်လား တန်ဆောင်းလား ကျောင်းလား မခန့်မှန်းနိုင်သော ဒု - ဗျက် ၃ - ပေစီခန့် အကျယ်ပေ (၄၀) ခန့် ပတ်လည်လောက်ကျယ်သော အုတ်မြစ် တစ်ခု အုတ်သားကောင်းနှင့် တွေ့ရပါသည်၊ ၎င်းနေရာသည် လွန်ခဲ့သော ၆- နှစ် ၇- နှစ် ခန့်လောက်က ကမ်းပါသွား၏။

ထူးသည်မှာကား ။ ။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၃၂၆ - ခု အနှစ်တစ်ထောင်ခန့်က တည်ခဲ့ခင်းခဲ့သော မြေကြီး ထဲ မြို့မအုတ်လမ်းနှင့် ရေပေါက်ကြီးရွာမှာ တွေ့ရသော သိမ်, ရေတွင်းလမ်းဖြောင့်ပုံသည် လွန်ခဲ့သော ၁၂၃၃- ခု၊ နှစ်ပေါင်း ၉၀-လောက်မှ ဗြိတိသျှတို့ဖို့သော တာရိုးကြီးနှင့် မြေအပေါ် လမ်း မြေအောက်လမ်းတည့်တည့် ဖြောင့်နေသည်မှာ အံ့သြ စရာတစ်ခုပင်တည်း။

(ဤကား ကျိုက်ထောနန္ဒရမြို့ရာ ညောင်ပင်သာနှင့် ရေပေါက်ကြီး ရှေးခေတ်က လမ်းဆက်ပုံတည်း)

ထို့နောက် ပုသိမ်မှ မြို့အုပ်ရာထူးနှင့် ဇလွန်သို့ ပြောင်း

လာသော မြို့အုပ်ဦးလှဘော်သည် ဘုရားကြီးနှင့် ပတ်ဝန်း ကျင်ဖြစ်ကြသော ရွာသူကြီး ဦးညီစံ၊ ဦးဖြူဇင်၊ ဦးကူး၊ ဦးလုံ - စသော ရွာသူကြီး (၁၀) ဦး ရပ်သူရွာသားများနှင့် တိုင်ပင် ညှိနှိုင်း၍ ယခုမျက်မြင်ဘုရားကြီးကို တည်လာရာ ဘုရားမပြီး မီ မြို့အုပ်ရွှေ့ပြောင်းရသဖြင့် ရွာသူကြီးများပင် ပြီးစီးအောင် တည်ကြရပါသည်၊ ၁၂၅၈-၅၉ ခုနှစ်ဆီက ထီးတင်ပြီးစီး၏၊

ထို့နောက် ကုလားဘုန်းကြီး၊ ဘုန်းကြီးဦးစံကျော်၊ ဦးရှိန်ဖုတ် စသော ကွင်းသူကွင်းသား လူအများတို့သည် ထီးဟောင်းကို ပယ်၍ စေတီရံ ၄-ဆူနှင့် ယခုကိုးကျသွားသော ကြေးထီးကြီး ကို အသစ်ပြု၍ တင်ကြပါသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းကလဲ သက္ကယ်ကျွန်းရွာ ဒေါ်စိန်-က ၎င်းထီးကို ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူပါသည်၊ လွန်ခဲ့ သော ၂-နှစ်ခန့်ကလဲ ကဒစ်ရွာ၊ ညောင်ပင်သာရွာ စသော ကွင်းသူကွင်းသားလူအများက ၎င်းထီးကို ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူ ပါသည်၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မဖြစ်မီ ကြာအင်းဆရာတော်က ကွင်းသူ ကွင်းသားများနှင့် ရင်ပြင်ပေါ်၌ ကျောက်ပြားခင်းသွား ပါသည်။

ယခု ၁၃၂၃-ခု၊ ပထမဝါဆိုလဆန်း (၈) ရက်နေ့ည ၈-နာရီ ၄၅-မိနစ်တွင် အရှေ့အရပ်မှ တိုက်ခတ်သော ပြင်းထန်

သော လေနီကြမ်းဒါဏ်ကြောင့် ထီးတော်နှင့်တကွ ငှက်ပျော ဖူး ကြမောက် ကြလန် ဖေါင်းရစ် ၂-လုံးပါပြုတ်ကြွေ၍ မြေသို့ ခရပါသည်၊ ကျန်သောဖေါင်းရစ်များကို သပိတ်မှောက်အထိ ဖျက်ချ၍ သပိတ်မှောက်ပေါ်တွင် ရွှေဆင်းထုရောင် ဘုရား ဓာတ်တော်အစစ် (၆) ဆူ ငွေကြုတ်နှင့် တွေ့ရပါသည်။

ဌင်းပျက်စီးသော ဘုရားကြီးကို ပကွဲကျောင်းကြီး၊ ရေပေါက်ကြီး၊ ပကွဲကျောင်းသစ်၊ ညောင်ပင်သာစသော ၅၀-ကျော် ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်များနှင့် ဦးစံဖေ၊ ဦးဘဖေ၊ ဦးမျက်ပြူး၊ ဦးဘရှိန်၊ ဦးဘဟိန်း၊ ဦးစိန်၊ ဦးကျော်အုန်း၊ ကိုကျင်ငြိမ်း စသော ကွင်းသူကွင်းသား ရဟန်းရှင်လူတို့က စုဆောင်း၍ ၁၃၂၃ - ခု၊ တပေါင်းလဆန်း (၂) ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ နံနက် သပိတ်မှောက်ပေါ်မှ ပိန္နဲတိုင်စ၍ စိုက်စေပြီး အသစ်ပြုပြင်လာရာ တပေါင်းလဆန်း ၆-ရက်နေ့ ဓာတ်တော်များပြန်ဌာပနာပြီး ၁၃၂၄ - ခု၊ ဦးတန်ခူးလပြည့်နေ့ နံနက်ကြေးထီးအသစ်ရွှေချပြီး ၁၂၅၀ တန် ထီးတော်ကြီးကို တင်လှူပြီးစီးအောင်မြင်သဖြင့် အနေကဇာတိ သံသာရံ-စသော အနေကဇာတင်ဘိသေကမင်္ဂလာကို ဆက်လက်ဆင်နွှဲတော်မူကြပါသတည်း။

ရေပေါက်ကြီး ဆရာတော်ရေး သမိုင်းပြီး၏။

*****

နောက်ဆက်တွဲ

ဗုဒ္ဓါဘိသေက

ဘုရားအနေကဇာတကောင်ပါဋ္ဌ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၃–ခေါက်ရွတ်ဆိုရန်)

အနေကဇာတိဂါထာ

* အနေကဇာတိသံသာရံ၊ သန္ဓာဝိဿံ အနိဗ္ဗိသံ။
ဂဟကာရံ ဂဝေသန္တော၊ ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ။
ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊ ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ။
သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါ၊ ဂဟကူဋံ ဝိသင်္ခတံ။
ဝိသင်္ခါရ ဂတံ စိတ္တံ၊ တဏှာနံ ခယ'မဇ္ဈဂါ။

(၃–ခေါက်ရွတ်ဆိုရန်)

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အနုလောမ

* အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ ပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ သဠာယတန ပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿ ပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ ပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ

ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ, သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

ပဌမ ဥဒါန်းဂါထာ

ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
အာတာပိနော ဈာယတော ဗြာဟ္မဏဿ။
အထဿ ကင်္ခါ ဝပယန္တိ သဗ္ဗာ၊
ယတော ပဇာနာတိ သဟေတုဓမ္မံ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပဋိလောမ

* အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော၊ ဝိညာဏနိရောဓာ နာမရူပနိရော ဓော၊ နာမရူပနိရောဓာ သဠာယတနနိရောဓော၊ သဠာယတနနိရောဓာ ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာနိ ရောဓာ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော၊ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိ နိရောဓာ ဇရာမရဏံ, သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါ ယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။

ဒုတိယ ဥဒါန်းဂါထာ

ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
အာတာပိနော ဈာယတော ဗြာဟ္မဏဿ။
အထဿ ကင်္ခါ ဝပယန္တိ သဗ္ဗာ၊
ယတော ခယံ ပစ္စယာနံ အဝေဒီ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အနုလောမ + ပဋိလောမ

* အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ ပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ သဠာယတန ပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿ ပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာ ပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန ပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ, သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

* အဝိဇ္ဇာယတွေ့ဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရ နိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော၊ ဝိညာဏ နိရောဓာ နာမရူပ နိရောဓော၊ နာမရူပ နိရောဓာ သဠာယတန နိရောဓော၊ သဠာယတန နိရောဓာ ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿ နိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓာ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော၊ ဥပါဒါနနိရော

ခါ ဘဝ နိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏံ, သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမန ဿုပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။

တတိယ ဥဒါန်း ဂါထာ

ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
အာတာပိနော ဈာယတော ဗြာဟ္မဏဿ။
ဝိဓူပယံ တိဋ္ဌတိ မာရသေနံ၊
သူရိယောဝ ဩဘာသယ’ မန္တလိက္ခန္တိ။

ပဋ္ဌာနပစ္စယုဒ္ဒေသပါဠိ

* ဟေတုပစ္စယော အာရမ္မဏပစ္စယော အဓိပတိ ပစ္စယော အနန္တရပစ္စယော သမနန္တရပစ္စယော သဟဇာတ ပစ္စယော အညမညပစ္စယော နိဿယပစ္စယော ဥပနိဿယ ပစ္စယော ပုရေဇာတပစ္စယော ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော အာသေဝန ပစ္စယော ကမ္မပစ္စယော ဝိပါကပစ္စယော အာဟာရပစ္စယော ဣန္ဒြိယပစ္စယော ဈာနပစ္စယော မဂ္ဂပစ္စယော သမ္ပယုတ္တ ပစ္စယော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော အတ္ထိ ပစ္စယော နတ္ထိပစ္စယော ဝိဂတပစ္စယော အဝိဂတပစ္စယောတိ။

"ဇယမင်္ဂလာဂါထာများ"

၁။ ဇယန္တော ဗောဓိယာ မူလေ၊ သကျာနံ နန္ဒိဝဍ္ဎနော။
ဧဝမေဝ ဇယော ဟောတု၊ ဇယဿု ဇယမင်္ဂလေ။
၂။ အပရာဇိတပလ္လင်္ကေ၊ သီသေ ပုထုဝိ-ပုက္ခလေ။
အဘိသေကေ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တော ပမောဒတိ။
၃။ သုနက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ၊ သုပ္ပဘာတံ သုဟုဋ္ဌိတံ။
သုခဏော သုမုဟုတ္တော စ၊ သုယိဋ္ဌံ ဗြဟ္မစာရိသု။
၄။ ပဒက္ခိဏံ ကာယကမ္မံ၊ ဝါစာကမ္မံ ပဒက္ခိဏံ။
ပဒက္ခိဏံ မနောကမ္မံ၊ ပဏီဓိ တေ ပဒက္ခိဏာ။
ပဒက္ခိဏာနိ ကတွာန၊ လဘန္တတ္ထေ ပဒက္ခိဏေ။
တေ အတ္ထလဒ္ဓါ သုခိတာ၊ ဝိရူဠ္ဟာ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
အရောဂါ သုခိတာ ဟောထ၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။

ဂုဏ်တော်ပြင့် ပူဇော်ပုံ

(တစ်ဦးက ဦးဆောင် ဆိုရန်)

တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော။

တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ဂေါတမနွယ်ဖွား ထိုရှင်တော် မြတ်ဘုရား၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဤပုံ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်၊ ကလျာဏော-ကောင်းခြင်း ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ တော်မူသော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ-ချီးမွမ်းအံ့ဩ ကျော်စောသော

အသံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော- ကိလေသာကင်း၊ ရန်သူရှင်း၍၊ ထိုက်ခြင်းအလှူ ဆိတ်ကွယ်မှုလည်း၊ ညစ်မြူမယှက်၊ သံသာစက်ကို၊ ချိုးဖျက် ဖြိုလှန်၊ ဤငါးတန်ကြောင့် အရဟံ-ဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် ပြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လွှင် ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူခဲ့ပါပေ၏။

* (အများဆိုရန်) ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ, ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော, သုဂတော, လောကဝိဒူ, အနုတ္တရောပုရိသ ဒမ္မသာရထိ, သတ္ထာဒေဝ မနုဿာနံ, ဗုဒ္ဓေါ, ဘဂဝါတိ။

(တစ်ဦးက ဦးဆောင်ဆိုရန်)

တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ဂေါတမနွယ်ဖွား ထိုရှင်တော် မြတ်ဘုရား၏၊ ဧဝံ-ဤသို့, ဤပုံ, ဤဆိုအပ် လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ ကလျာဏော-ကောင်းခြင်း ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ကိတ္တိ သဒ္ဒေါ-ချီးမွမ်းအံ့ဩ ကျော်စောသော အသံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-သစ္စာလေးယျာ၊ ဓမ္မဉာဉ်၊ အလုံးစုံကို၊ ဖောက်ပြန်မရှိ၊ ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူတတ် သော ဤအကြောင်းကြောင့် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဟူသော ဂုဏ် တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် ပြဟ္မာ့ဘုံ တိုင်အောင် ပျံ့လွှင် ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူခဲ့ပါပေ၏။

* (အများဆိုရန်) ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ - ပ- ဘဂဝါတိ။

(တစ်ဦးက ဦးဆောင်ဆိုရန်)

တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ဂေါတမနွယ်ဖွား ထိုရှင်တော် မြတ်ဘုရား၏၊ ဧဝံ-ဤသို့, ဤပုံ, ဤဆို အပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ ကလျာဏော-ကောင်းခြင်း ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ- ချီးမွမ်းအံ့ဩ ကျော်စောသောအသံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-ဝိဇ္ဇာ ၃-ပါး၊ ဝိဇ္ဇာ ၈-ပါး၊ စရဏ ၁၅-ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့် **ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န** ဟူသော ဂုဏ်တော် ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် ပြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လှိုင်ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူခဲ့ပါပေ၏။

* (အများဆိုရန်) ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ - ပ- ဘဂဝါတိ။

(တစ်ဦးက ဦးဆောင်ဆိုရန်)

တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ဂေါတမနွယ်ဖွား ထိုရှင်တော် မြတ်ဘုရား၏၊ ဧဝံ-ဤသို့, ဤပုံ, ဤဆို အပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ ကလျာဏော ကောင်းခြင်း ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ-ချီးမွမ်းအံ့ဩ ကျော်စောသောအသံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-စကားဆိုရိုး၊ ခွန်းခြောက်မျိုးတွင်၊ မှန်ကန်ကျိုးများ၊ ကောင်းသောစကားကိုသာ၊ ဆိုတော်မူတတ်သော ဤအကြောင်းကြောင့် သုဂတော ဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် ပြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လှိုင် ကျော်ကြား

ထင်ရှား တော်မူခဲ့ပါပေ၏။

* (အများဆိုရန်) ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ - ပ- ဘဂဝါတိ။

(တစ်ဦးက ဦးဆောင်ဆိုရန်)

တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ဂေါတမနွယ်ဖွား ထိုရှင်တော် မြတ်ဘုရား၏၊ ဧဝံ-ဤသို့, ဤပုံ, ဤဆို အပ်လတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်၊ ကလျာဏော-ကောင်းခြင်း ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ တော်မူသော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ-ချီးမွမ်းအံ့ဩ ကျော်စောသော အသံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-သတ္တောကာသ၊ သင်္ခါရဟု၊ လောကသုံးခွင်၊ ဘုံအပြင်ကို၊ အကုန်အစင်၊ သိမြင်တော်မူတတ် သော ဤအကြောင်းကြောင့် လောကဝိဒူဟူသော ဂုဏ်တော် ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် ဖြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လျှံကျော်ကြား ထင်ရှား တော်မူခဲ့ပါပေ၏။

* (အများဆိုရန်) ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ - ပ- ဘဂဝါတိ။

(တစ်ဦးက ဦးဆောင်ဆိုရန်)

တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ဂေါတမနွယ်ဖွား ထိုရှင်တော် မြတ်ဘုရား၏၊ ဧဝံ-ဤသို့, ဤပုံ,ဤဆို အပ်လတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်၊ ကလျာဏော-ကောင်းခြင်း ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ တော်မူသော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ-ချီးမွမ်းအံ့ဩ ကျော်စောသော

အသံသည်၊ အဘ္ဗုဂ္ဂတော-ဆုံးမထိုက်သူ၊ နတ်, လူ, တိရစ္ဆာန်၊ ယောကျ်ားမှန်သမျှတို့ကို၊ အတုမရှိ၊ ယဉ်ကျေးအောင်၊ ဆုံးမတော်မူတတ်သော ဤအကြောင်းကြောင့် အနုတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ ဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် ဖြာပွားဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လွှင်ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူခဲ့ပါပေ၏။

* (အများဆိုရန်) ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ - ပ- ဘဂဝါတိ။

(တစ်ဦးက ဦးဆောင်ဆိုရန်)

တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ဂေါတမနွယ်ဖွား ထိုရှင်တော် မြတ်ဘုရား၏၊ ဧဝံ-ဤသို့, ဤပုံ, ဤဆို အပ်လတ္တံ့. သောနည်းဖြင့်၊ ကလျာဏော-ကောင်းခြင်း ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ-ချီးမွမ်းအံ့ဩ ကျော်စောသော အသံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-ဖြာပွား, နတ်, လူ၊ သုံးဘုံသူတို့၏၊ ဆရာတစ်ဆူ၊ ဖြစ်တော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့် သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာန ဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် ဖြာပွားဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လွှင်ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူခဲ့ပါပေ၏။

* (အများဆိုရန်) ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ - ပ- ဘဂဝါတိ။

(တစ်ဦးက ဦးဆောင်ဆိုရန်)

တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ဂေါတမနွယ်ဖွား ထိုရှင်တော် မြတ်ဘုရား၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဤပုံ ဤဆို အပ်လတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်၊ ကလျာဏော-ကောင်းခြင်း ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ တော်မူသော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ-ချီးမွမ်းအံ့ဩ ကျော်စောသော အသံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-သစ္စာလေးပါး၊ မြတ်တရားကို၊ ပိုင်းခြားထင်ထင်၊ ကိုယ်လည်း မြင်၍၊ သုံးပြင်ဘုံသား၊ ဝေနေ အားလည်း၊ ဟောကြားမိန့်ချွေ၊ သိစေ တော်မူတတ်သော ဤ အကြောင်းကြောင့် ဗုဒ္ဓ ဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍ မကုန် ဖြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လွှင်ကျော်ကြား ထင်ရှား တော်မူခဲ့ ပါပေ၏။

* (အများဆိုရန်) ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ - ပ- ဘဂဝါတိ။

(တစ်ဦးက ဦးဆောင်ဆိုရန်)

တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ဂေါတမနွယ်ဖွား ထိုရှင်တော် မြတ်ဘုရား၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဤပုံ ဤဆို အပ်လတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်၊ ကလျာဏော-ကောင်းခြင်း ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ တော်မူသော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ-ချီးမွမ်းအံ့ဩ ကျော်စောသော အသံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-ဣဿရိယ, ဓမ္မ, ယသ, သိရီ, ကာမ, ပယတ္တ တည်းဟူ သော ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ၊ တန်ခိုးဂုဏ်တို့နှင့်၊

ပြည့်စုံတော်မူသော ဤအကြောင်း ကြောင့် ဘဂဝါဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် ပြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လှိုင်ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူခဲ့ပါပေ၏။

* (အများဆိုရန်) ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ - ပ- ဘဂဝါတိ။

အာသီသပတ္ထနာ

သကျာနံ-သာကီဝင်မင်းတို့၏၊ နန္ဒိဝဍ္ဎနော-စိတ်နှလုံးကို၊ ရွှင်ပြုံးကြည်ဖြူ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို၊ ပွားစေတော်မူတတ်သော၊ အစိန္တေယျ-ဘုရားမြတ်စွာသည်၊ **ဗောဓိယာ**-ဗောဓိပင်၏၊ **မူလေ**-အနီးဝန်းကျင်၊**အပရာဇိတ**-ရွှေပလ္လင်၌၊ **ဇယန္တော ယထာ**-လုံ့, ခား မဆင်၊ မာရ်ငါးအင်ကို၊ သုတ်သင်လွှယ်ကူ၊ အောင်မြင်တော်မူသကဲ့သို့၊ **ဧဝမေဝ**-ပမာထားယူ၊ ဤအတူ သာလျှင်၊ **တုမှာကံ**-ဘုရားဒါယကာ, ဘုရားဒါယိကာမ အပေါင်း သင်သူတော်ကောင်းတို့အား၊ **ဇယော**-အောင်ခြင်း မင်္ဂလာ အဖြာဖြာသည်၊ **ဟောတု**-မုချမသွေ၊ ဖြစ်နိုင်ပါစေ သတည်း၊ **ဇယမင်္ဂလေ**-အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ အဖြာဖြာကြောင့်၊ **တုမှေ**-ဘုရားဒါယကာ, ဘုရားဒါယိကာမ အပေါင်း သင်သူတော်ကောင်း တို့သည်၊ **ဇယဿု**-ဇယဝေ့ါ-ခရီးရောက်အောင်၊ ပြီးမြောက်လျှင်လျှင်၊ အောင်မြင်ခြင်းကြီး၊ အောင်မြင်တော်မူ နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်

ပစ္စယုဒ္ဒေသ

ဟေတုပစ္စယော အာရမ္မဏပစ္စယော အဓိပတိပစ္စယော အနန္တရပစ္စယော သမနန္တရပစ္စယော သဟဇာတပစ္စယော အညမညပစ္စယော နိဿယပစ္စယော ဥပနိဿယပစ္စယော ပုရေဇာတပစ္စယော ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော အာသေဝနပစ္စယော ကမ္မပစ္စယော ဝိပါကပစ္စယော အာဟာရပစ္စယော ဣန္ဒြိယပစ္စယော ဈာနပစ္စယော မဂ္ဂပစ္စယော သမ္ပယုတ္တပစ္စယော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော အတ္ထိပစ္စယော နတ္ထိပစ္စယော ဝိဂတပစ္စယော အဝိဂတပစ္စယောတိ။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသ

ဟေတုပစ္စယောတိ –

ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော။

အာရမ္မဏပစ္စယောတိ –

ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဒါယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာတံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာ နဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ သဒ္ဒါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ယတနံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဗ္ဗေ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

အဓိပတိပစ္စယောတိ–

ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝီရိယာဓိပတိ ဝီရိယသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

စိတ္တာဓိပတိ စိတ္တသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝီမံသာဓိပတိ ဝီမံသသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ယံ ဓမ္မံ ဂရုံ ကတွာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

အနန္တရပစ္စယောတိ –

စက္ခုဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှါဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဥ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဥ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဥ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဥ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ အနန္တရာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

သမနန္တရပစ္စယောတိ –

စက္ခုဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော

ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှါဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော ဝိညာဏ ဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တ စေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဟဇာတပစ္စယောတိ –

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ သဟဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ သဟဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပီနံ ဓမ္မာနံ ကိဥ္စိကာလေ သဟဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကိဥ္စိကာလေ န သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

အညမညပစ္စယောတိ –

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။

နိဿယပစ္စယောတိ –

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ နိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ နိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှါယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဥပနိဿယပစ္စယောတိ –

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကေသဉ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော၊

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကေသဉ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
ဥတုဘောဇနမ္ပိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
ပုဂ္ဂလောပိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
သေနာသနမ္ပိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရေဇာတပစ္စယောတိ –

စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
သောတာယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
ဃာနာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
ဇိဝှါယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဒါယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာ နဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ သဒ္ဒါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ကိဉ္စိကာလေ ပုရေဇာတ ပစ္စယေနပစ္စယော၊ ကိဉ္စိကာလေ န ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပစ္ဆာဇာတပစ္စယောတိ –

ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

အာသေဝနပစ္စယောတိ–

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကိရိယာဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကိရိယာဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကမ္မပစ္စယောတိ–

ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ ကမ္မ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

စေတနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝိပါကပစ္စယောတိ–

ဝိပါကာ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ ဝိပါက ပစ္စယေန ပစ္စယော။

အာဟာရပစ္စယောတိ–

ကဗဠီကာရော အာဟာရော ဣမဿ ကာယဿ အာဟာရ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

အရူပိနော အာဟာရာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဣန္ဒြိယပစ္စယောတိ –

စက္ခုန္ဒြိယံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတိန္ဒြိယံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနိန္ဒြိယံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှိန္ဒြိယံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယိန္ဒြိယံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ ကဋတ္တာရူပါနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

အရူပိနော ဣန္ဒြိယာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဈာနပစ္စယောတိ –

ဈာနင်္ဂါနိ ဈာနသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စရူပါနံ ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဂ္ဂပစ္စယောတိ –

မဂ္ဂင်္ဂါနှိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဥ္စ ရူပါနံ မဂ္ဂပစ္စယေန ပစ္စယော။

သမ္ပယုတ္တပစ္စယောတိ –

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ သမ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယောတိ –

ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပီနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။

အရူပိနော ဓမ္မာ ရူပီနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။

အတ္ထိပစ္စယောတိ –

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှါယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဒါယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ သဒ္ဒါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ယတနံ မနောဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

နတ္ထိပစ္စယောတိ –

သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋုပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ နတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝိဂတပစ္စယောတိ –

သမနန္တရဝိဂတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋုပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ ဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

အဝိဂတပစ္စယောတိ –

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ အဝိဂတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှါယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဒါယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ သဒ္ဒါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတုစ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာ တုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတုယာစ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

	ကျမ်းအမည်	ကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်
၁။	ဓမ္မပဒ၊ ဇာတကပါဠိတော်	ဘုရားရှင်
၂။	ဓမ္မစကြာ၊ မဟာဝါပါဠိတော်	”
၃။	ဝိမာနဝတ္ထုပါဠိတော်	”
၄။	သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ	အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ
၅။	ဇာတက၊ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ	”
၆။	သံယုတ်၊ ခုဒ္ဒပါဌအဋ္ဌကထာ	”
၇။	ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်	အရှင်သာရိပုတ္တရာ
၈။	မဟာဗုဒ္ဓဝင်	မင်းကွန်းတိပိဋကဓရ
၉။	သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ်လင်္ကာ	သင်္ဂဇာဆရာတော်
၁၀။	မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း	စွယ်စုံပညာရှင်များ
၁၁။	ရတနာ့စာပေ	ရဝေထွန်း
၁၂။	လက်တွေ့ဗုဒ္ဓဘာသာ	အရှင်ပညိန္ဒာဘိဝံသ
၁၃။	မြန်မာ့ရိုးရာမှုဒြာပညာ	စဝ်ထွန်းမှတ်ဝင်း
၁၄။	အဘိဓာန်ဋီကာ	စတုရင်္ဂဗလအမတ်
၁၅။	အဘိဓာန်နိဿယသစ်	အဘာယာရာမ
၁၆။	မြန်မာအဘိဓာန်	မြန်မာစာအဖွဲ့
၁၇။	ပါဠိသက်ဝေါဟာရအဘိဓာန်	ဒဂုံဦးထွန်းမြင့်
၁၈။	သာသနာလင်္ကာရစာတမ်း	မဟာဓမ္မသင်္ကြန်
၁၉။	ဇလွန်မြို့နယ်ဖြစ်စဉ်သမိုင်း	ဘိုမင်းဖြူ (ဥပဒေ)
၂၀။	ကျိုက်သာခဲပေါင်းဘုရားသမိုင်း	ဦးဝါယမ

ကျိုက်သာပေါင်းအာရုံခံ သံတန်ဖဆောင်းအတွက် တစ်သိန်းနှင့် တစ်သိန်းအထက် အလှူရှင်များစာရင်း

၁။ ဦးမြင့်ဆွေ+ဒေါ်ရီရီမျိုး	ရန်ကုန်	၁၃-သိန်း၊
၂။ ဦးဝင်းဆွေ+ဒေါ်တင်တင်ခိုင်	မန္တလေး	၁၀-သိန်း၊
၃။ ဦးဇော်ဝင်း+ဒေါ်မေသင်းနွယ်	ရန်ကုန်	၉-သိန်း၊
၄။ ဦးအေးသိန်း+ဒေါ်မြသန်း(ရန်ကုန်)	ကျွေးမွေးစရိတ်	၄-သိန်း၊ ၂-သောင်း
၅။ မိုလ်မှူးသန်းဦး+ဒေါ်မြတ်မွန်	ရန်ကုန်	၄-သိန်း၊
၆။ ဦးသိန်းချို+ဒေါ်အေးစန္ဒာ	ရန်ကုန်	၃-သိန်းဖိုး၊(သစ်အလှူ
၇။ ဦးမြင့်ကျော်ဦး+ဒေါ်မြင့်မြင့်ရီ	ရန်ကုန်	၂-သိန်း၊
၈။ ဒေါ်သန္တာ(သစ္စာဆောက်လုပ်ရေး)	ရန်ကုန်	၂-သိန်းဖိုး၊(လုပ်အား)
၉။ ဦးတင်ဝင်းလှိုင်+ဒေါ်သက်သက်မာ	ရန်ကုန်	၂-သိန်း၊
၁၀။ ဖခင်ကြီးကိုအမှူးထား၍မမိလန်	ရန်ကုန်	၁-သိန်း၊
၁၁။ ဦးအုန်းကျော်+ဒေါ်သူဇာသိန်း	ရန်ကုန်	၁-သိန်း၊
၁၂။ ဒေါ်မူမူတင်(မိသားစု)	ရန်ကုန်	၁-သိန်း၊
၁၃။ ဦးမြင့်+ဒေါ်စန်းတင်	ရန်ကုန်	၁-သိန်း၊
၁၄။ ဦးကြည်မြင့်+ဒေါ်မြသန္တာ	ရန်ကုန်	၁-သိန်း၊
၁၅။ ဒေါ်ဝင်းမြင့်(သုစိတာ)	ရန်ကုန်	၁-သိန်း၊
၁၆။ မိခင်ကြီးဒေါ်စန်းရီအားရည်စူး၍ဒေါ်အေးအေးစိုး(ကထိက)နှင့် ဦးအုန်းသန်း+ဒေါ်လှလှစိုးမိသားစု	ရန်ကုန်	၁-သိန်း၊(ရွှေသက်နိုး)

၁၇။ ဦးကျော်သိန်း+ဒေါ်မြင့်မြင့်	ရန်ကုန်	၁-သိန်း၊
၁၈။ ဦးသိန်းညွန့်+ဒေါ်သန်းသန်းမြင့်	ရန်ကုန်	၁-သိန်း၊
၁၉။ ဦးဟုတ်လှိုင်+ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း	ရန်ကုန်	၁-သိန်း၊(ကားအလှူ)
၂၀။ ဦးခင်မောင်သန်း+ဒေါ်စိမ်းနုအောင်	ရန်ကုန်	၁-သိန်း၊(ကားအလှူ)

အလှူရှင်ထပ်တိုးစာရင်း

၂၁။ ဦးသန်းဦး+ဒေါ်မြတ်မွန်	ရန်ကုန်	၃-သိန်း၊
၂၂။ ဒေါ်ခင်စိုး(ခိုင်သဇင်စိုး)	ရန်ကုန်	၁-သိန်း၊၅-သောင်း
၂၃။ ဦးမျိုးမြင့်အောင်+ဒေါ်စန်းစန်းဝင်း	ရန်ကုန်	၁-သိန်း၊
၂၄။ ကိုကျော်မိုး+ဒေါ်စိုးစိုး	ရန်ကုန်	၁-သိန်း၊

◎◎◎◎◎

သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန
အမှတ် ...
ရက်စွဲ ......
သုတေသနစာကြည့်တိုက်

ဤစာအုပ်၌

- ကိုးကွယ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်၊
- ကိုးကွယ်ရာအစစ်အမှန်၊
- ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်နည်းစနစ်၊
- စေတီများအကြောင်း၊
- ဆင်းတုတော်များ၏ပုံဟန်၊
- ပူဇော်ရခြင်းအကျိုး၊

စသည် စသည် စိတ်ဝင်စားဖွယ်, ဗဟုသုတ ဖြစ်ဖွယ်များကို တစ်ထိုင်တည်း၊ တစ်နာရီခန့်ဖြင့် အကျိုးရရှိအောင် စီစဉ်ထားပါသည်။